

C0 - PUBLIC

# **POLITICILE CONTABILE**

## **ale OTP Bank S.A. pentru anul 2026**

### **Nr. A\_000677\_07**

**CUPRINS**

|                                                                                              |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. PREVEDERI GENERALE .....                                                                  | 2  |
| 2. OBIECTIVUL SITUAȚIILOR FINANCIARE.....                                                    | 3  |
| 3. PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII.....                                               | 4  |
| 4. POLITICI CONTABILE, MODIFICĂRI ÎN POLITICILE CONTABILE ȘI ERORI .....                     | 8  |
| 5. RECUNOAȘTEREA, DERECONOAȘTEREA ȘI EVALUAREA ACTIVELOR ȘI PASIVELOR.....                   | 12 |
| 6. ACTIVELE FINANCIARE .....                                                                 | 13 |
| 7. INSTRUMENTE DERIVATE ȘI CONTABILITATEA DE ACOPERIRE .....                                 | 33 |
| 8. IMOBILIZĂRI CORPORALE .....                                                               | 39 |
| 9. ACTIVE IMOBILIZATE DEȚINUTE ÎN VEDEREA VÂNZĂRII ȘI ACTIVITAȚII ÎNTRERUPTE .....           | 45 |
| 10. ACTIVE RECUPERATE.....                                                                   | 47 |
| 11. INVESTITII IMOBILIARE.....                                                               | 47 |
| 12. IMOBILIZĂRI NECORPORALE.....                                                             | 50 |
| 13. STOCURI.....                                                                             | 55 |
| 14. IMPOZITE ȘI TAXE.....                                                                    | 56 |
| 15. DATORII FINANCIARE.....                                                                  | 57 |
| 16. PROVIZIOANE .....                                                                        | 60 |
| 17. CAPITAL SOCIAL, PRIME LEGATE DE CAPITAL ȘI REZERVE .....                                 | 63 |
| 18. LEASING .....                                                                            | 64 |
| 19 SITUAȚIA CONTULUI DE PROFIT ȘI PIERDERI ȘI ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI<br>GLOBAL ..... | 70 |
| 20. TRANZACȚII ÎN VALUTĂ .....                                                               | 73 |
| 21. TRANZACȚII CU PARȚI AFILIATE .....                                                       | 73 |
| 22. VALOAREA JUSTĂ .....                                                                     | 76 |
| 23. BENEFICIILE <b>SALARIAȚILOR</b> .....                                                    | 77 |

## 1. PREVEDERI GENERALE

(1) OTP Bank S.A. (în continuare Bancă) organizează și conduce contabilitatea financiară a sa potrivit Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, Standardelor Internaționale de Raportare Financiară aplicabile băncilor, Planului de conturi al evidenței contabile în bănci și alte acte normative.

(2) Politicile contabile reprezintă principiile, bazele, convențiile, regulile și practicile specifice aplicate de Bancă la întocmirea și prezentarea situațiilor financiare anuale.

(3) Politicile contabile au fost elaborate în conformitate cu:

a) Normă internă privind recunoașterea ajustărilor pentru pierderile așteptate din credite potrivit IFRS9 în cadrul OTP Bank S.A.

b) Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), aprobate de Consiliul a Standardelor Internaționale de Contabilitate, care cuprind:

- i. Standarde Internaționale de Raportare Financiară;
- ii. Standarde Internaționale de Contabilitate;
- iii. Interpretări elaborate de Comitetul pentru Interpretarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRIC).

(4) Standarde IAS și IFRS

a) Standarde Internaționale de Contabilitate aplicabile:

IAS 1: Prezentarea situațiilor financiare

IAS 2: Stocuri

IAS 7: Situația fluxurilor de trezorerie

IAS 8: Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori

IAS 10: Evenimente ulterioare perioadei de raportare

IAS 12: Impozitul pe profit

IAS 16: Imobilizări corporale

IAS 19: Beneficiile angajaților

IAS 20: Contabilitatea subvențiilor guvernamentale și prezentarea informațiilor legate de asistența guvernamentală

IAS 21: Efectele variației cursurilor de schimb valutar

IAS 23: Costurile îndatorării

IAS 24: Prezentarea informațiilor privind părțile afiliate

IAS 27: Situații financiare individuale

IAS 28: Investiții în entitățile asociate și în asocierile în participație

IAS 32: Instrumente financiare: prezentare

IAS 33: Rezultatul pe acțiune

IAS 34: Raportarea financiară interimară

IAS 36: Deprecierea activelor

IAS 37: Provizioane, datorii contingente și active contingente

IAS 38: Imobilizări necorporale

IAS 39: Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare

IAS 40: Investiții imobiliare

b) IFRS Standarde Internaționale de Raportare Financiară aplicabile:

IFRS 1: Adoptarea pentru prima dată a Standardelor Internaționale

IFRS 5: Active imobilizate detinute în vederea vânzării și activități întrerupte

IFRS 7: Instrumente financiare: informații de furnizat

IFRS 8: Segmente de activitate

IFRS 9: Instrumente financiare

IFRS 10: Situații financiare consolidate  
IFRS 11: Angajamente comune  
IFRS 12: Prezentarea intereselor existente în alte entități  
IFRS 13: Evaluarea la valoare justă  
IFRS 14: Conturi de amânare aferente activităților reglementate  
IFRS 15: Venituri din contractele cu clienții  
IFRS 16: Leasing  
IFRS 17: Contracte de asigurare

c) Interpretări ale standardelor de contabilitate(SIC)

SIC 7: Introducerea monedei Euro  
SIC 10: Asistența guvernamentală - Absența corelațiilor specific activităților de exploatare  
SIC 25: Impozitul pe profit - Modificări ale statutului fiscal al unei entități sau al acționarilor săi  
SIC 29: Angajamente de concesiune a serviciilor: prezentarea informațiilor  
SIC 32: Imobilizări necorporale- costuri asociate creării de website-uri

d) Interpretări ale standardelor de raportare financiară

IFRIC 1: Modificări ale datoriilor existente din dezafectare, restaurare și de natură similară  
IFRIC 2: Acțiunile membrilor în entități de tip cooperat  
IFRIC 5: Drepturi la interese din fonduri de dezafectare, de restaurare și de reabilitare a mediului  
IFRIC 6: Datorii ce decurg din participarea pe o piață specifică - Deșeurile echipamentelor electrice și electronice  
IFRIC 7: Aplicarea metodei retratării conform IAS 29 - Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste  
IFRIC10: Raportarea financiară interimară și deprecierea  
IFRIC 12: Aranjamente de concesiune a serviciilor  
IFRIC 14: IAS 19 – limita unui activ privind beneficiul determinat, dispozițiile minime de finanțare și interacțiunea lor  
IFRIC 16: Acoperirea impotriva riscurilor  
IFRIC 17: Distribuirea de active ne-monetare către proprietari  
IFRIC 19: Stingerea datoriilor financiare cu instrumente de capitaluri proprii  
IFRIC 21: Taxe  
IFRIC 22: Tranzacții în valută

(5) Acronimele utilizate în prezenta Politică Contabilă:

CAIR - Rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit  
DNI – Documente normative interne  
EIR – Rata dobânzii efective  
IAS - Standarde Internaționale de Contabilitate  
IFRS - Standardele Internaționale de Raportare Financiară  
IFRIC - Interpretarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară  
FIN – Divizia Financiară  
POCI - Activele financiare achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit (Purchased or originated credit-impaired)  
SOPF - Situația poziției financiare (Statement of Financial Position)  
SPLOCI – Situația contului de profit sau pierdere și a altor elemente ale rezultatului global (Statement of Profit and Loss and Other Comprehensive Income)  
SPPI – Solely Payments of Principal and Interest

VAN – Valoarea actualizată netă

\*abrevierea subdiviziunilor băncii este reflectată conform prevederilor Directivei nr. 1

## 2. OBIECTIVUL SITUATIILOR FINANCIARE

(6) În conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare 287/2017, Banca întocmeste și prezintă situații financiare anuale. Obiectivul situațiilor financiare este de a furniza informații referitoare la poziția financiară, performanța și situația fluxurilor de numerar ale Băncii; aceste informații servesc unei largi categorii de beneficiari (parti interesate) în luarea deciziilor financiare.

(7) Situațiile financiare conțin:

- a) Situația poziției financiare ("SOPF");
- b) Situația contului de profit sau pierdere și a altor elemente ale rezultatului global ("SPLOCI");
- c) Situația modificărilor în capitaluri proprii;
- d) Situația fluxurilor de numerar;
- e) Note explicative.

(8) Informația referitoare la performanța financiară este prezentată în SPLOCI, în timp ce poziția financiară este prezentată în SOPF, iar informația referitoare la fluxurile de numerar este prezentată separat (în Situația fluxurilor de numerar). În particular, situațiile financiare descriu efectul tranzacțiilor și al altor evenimente grupându-le în categorii și sub-categorii, în funcție de caracteristicile economice. Aceste categorii și subcategorii constituie elementele situațiilor financiare.

(9) Situațiile financiare conțin, de asemenea, note și alte informații care:

- a) Sunt relevante pentru elementele SOPF și SPLOCI,
- b) Se referă la riscurile și condițiile de incertitudine care afectează Banca;
- c) Includ informații suplimentare despre resursele și obligațiile nerecunoscute în SOPF.

(10) Părțile componente ale situațiilor financiare relatează, pentru a reflecta diferite aspecte ale acestora și tranzacții și evenimente.

## 3. PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII

(11) Următoarele principii contabile vor fi aplicate în scopul întocmirii situațiilor financiare:

### a) Prezentare corectă

(12) Situațiile financiare prezintă, în mod fidel, poziția financiară, performanța financiară și situația fluxurilor de numerar a Băncii. Prezentarea fidelă implică prezentarea exactă a efectelor tranzacțiilor, a altor evenimente și condiții conform definițiilor și criteriilor de recunoaștere a activelor, pasivelor, veniturilor și cheltuielilor în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), cu note suplimentare acolo unde este necesar.

(13) În principiu, în toate situațiile, o prezentare fidelă poate fi obținută de către Banca dacă toate standardele utilizate (IFRS) sunt aplicate în mod corespunzător. În scopul obținerii unei prezentări fidele, Banca trebuie, de asemenea, să:

a) selecteze și să aplice politicile contabile conform IAS 8. IAS 8 stabilește o ierarhie a principiilor ce trebuie aplicate de conducere atunci când alte standarde internaționale de raportare financiară nu sunt aplicabile, sau când un anumit element/tranzacție nu intra în sfera de aplicabilitate a unui anumit standard.

b) prezinte informația, inclusiv politicile contabile, într-un mod care să asigure că informația este relevantă, de încredere, comparabilă cu perioadele anterioare și inteligibilă.

c) furnizeze informații suplimentare (în note) atunci când conformarea cu cerințele specifice ale standardelor de raportare financiară este insuficientă pentru a permite utilizatorilor informațiilor financiare înțelegerea deplină a impactului unor anumite tranzacții sau altor evenimente și condiții care influențează poziția financiară sau performanța financiară a Băncii.

(14) În conformitate cu cerințele IFRS, în unele situații este permisă abaterea de unele cerințe ale standardelor de raportare financiară. În situațiile extrem de rare în care conducerea Băncii anticipează ca respectarea unei anumite cerințe dintr-un standard (IFRS) ar duce la interpretări eronate, Banca poate să nu respecte acea cerință în condițiile în care reglementările relevante cer acest lucru sau nu îl interzic în mod specific. În astfel de cazuri, în notele explicative se vor prezenta: motivele pentru care nu a fost respectată cerința, ajustările necesare și efectele lor.

#### b) Principiul continuității activității

(15) Principiul continuității activității: în mod normal, situațiile financiare se întocmesc pe principiul ca Banca își va continua activitatea în mod normal, într-un viitor previzibil, fără a intra în imposibilitatea continuării activității sau fără reducerea semnificativă a acesteia.

(16) În situațiile în care Conducerea Băncii are cunoștința de incertitudini, evenimente sau condiții care ar putea afecta principiul continuității activității, acestea trebuie menționate și prezentate în mod corespunzător.

#### c) Contabilitatea de angajamente

(17) Conform acestui principiu, efectele tranzacțiilor și ale altor evenimente sunt recunoscute atunci când apar și sunt reflectate în situațiile financiare în perioada la care se referă. Situațiile financiare întocmite în conformitate cu acest principiu oferă utilizatorilor nu doar informații referitoare la tranzacții încheiate, ci și informații referitoare la obligațiile de plată sau la drepturile de încasare din viitor. Astfel, furnizează informații asupra tranzacțiilor și altor evenimente care sunt necesare utilizatorilor pentru luarea deciziilor economice.

(18) În vederea întocmirii situațiilor financiare la nivel individual, Banca utilizează, în ceea ce privește data recunoașterii/derecunoașterii în/din bilanț a activelor financiare, fie data tranzacției (data la care Banca se angajează să cumpere sau să vândă activul), fie data decontării (data la care activul este efectiv livrat). Metoda utilizată este supusă condiției aplicării consecvente.

(19) O cumpărare sau o vânzare standard a activelor financiare trebuie să fie recunoscută și derecunoscută, după caz, utilizându-se contabilizarea în funcție de data tranzacționării sau contabilizarea în funcție de data decontării.

#### d) Consecvența prezentărilor

(20) Prezentarea și clasificarea elementelor în situațiile financiare va fi păstrată de la o perioadă la alta, cu excepția următoarelor cazuri:

- a) În urma unei modificări semnificative ale operațiunilor Băncii sau după o revizuire a situațiilor financiare, o altă prezentare devine mai potrivită, din punct de vedere al criteriilor de selecție și aplicare ale a politicilor contabile în IAS 8; sau
- b) O nouă prezentare este necesară pentru a îndeplini cerințele unui anumit Standard (IFRS).

#### e) Principiul pragului de semnificație

(21) Banca va prezenta separat fiecare clasă semnificativă de elemente similare din situațiile financiare. Se vor prezenta separat elementele care nu sunt similare în natură sau funcționalitate, cu excepția cazului în care acestea se situează sub pragul de semnificație.

(22) Nu este necesara prezentarea in note a informațiilor suplimentare cerute de vreun standard (IFRS) in cazul in care pragul de semnificație nu este atins.

(23) In cadrul procesului de agregare si clasificare a datelor, stadiul final este reprezentat de prezentarea informației sub forma condensata -care formează fiecare linie a situațiilor financiare. Daca vreuna dintre aceste linii se situează sub pragul de semnificație, va fi prezentata in combinație cu alte linii din situațiile financiare. Un element care, individual, nu atinge pragul de semnificație pentru a fi prezentat separat in liniile situațiilor financiare, poate fi prezentat separat, in notele care însoțesc situațiile financiare.

#### f) Principiul necompensării

(24) Eventualele compensări intre creanțe si datorii ale băncii fata de același operator economic pot fi efectuate, cu respectarea prevederilor legale, numai după înregistrarea in contabilitate a veniturilor si cheltuielilor la valoarea integrala.

(25) Orice compensare intre elementele de activ si de datorii sau intre elementele de venituri si cheltuieli este interzisa, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta reglementare.

(26) Atât elementele de activ si de pasiv, cat si veniturile si cheltuielile sunt prezentate separat de către Banca.

(27) Excepții: măsurarea activelor la valoarea neta (după eventuale deprecieri de valoare) nu înseamnă compensare.

(28) Rezultatele unor astfel de tranzacții sunt prezentate, atunci când prezentarea reflecta substanța tranzacției sau a evenimentului, prin rezultatul net al eventualelor venituri sau cheltuieli care apar in legătură cu tranzacția respectiva. De exemplu: câștigurile sau pierderile apărute prin vânzarea activelor imobilizate sunt reflectate prin deducerea din valoarea de vânzare a activului a valorii contabile nete a activului si a cheltuielilor generate de vânzare.

(29) Câștigurile sau pierderile aferente mai multor tranzacții similare sunt reflectate la valoarea neta-de exemplu, câștiguri sau pierderi din schimbul valutar sau câștigul sau pierdere din instrumente financiare deținute pentru tranzacționare. Asemenea câștiguri sau pierderi vor fi, totuși, raportate separat in cazul in care mărimea, natura sau incidenta tranzacțiilor fac necesara prezentarea separata.

#### g) Informații comparative

(30) Cu excepția cazului in care alte standarde IFRS permit sau impun alt caz contrar, Banca prezinta informații comparative pentru toate sumele raportate in situațiile financiare ale perioadei curente. Banca include informații comparative pentru informațiile narative si descriptive in cazul in care este relevant pentru înțelegerea situațiilor financiare ale perioadei curente.

(31) Atunci când prezentarea sau clasificarea elementelor din situațiile financiare se modifica, sumele comparative trebuie reclasificate, cu excepția cazului in care este imposibil aceasta.

(32) Atunci când valorile comparative sunt reclasificate, Banca prezinta următoarele (inclusiv, la începutul perioadei precedente):

- a) natura reclasificării;
- b) valoarea fiecărui element sau clasa de elemente care sunt reclasificate;
- c) motivul reclasificării.

(33) Atunci când este imposibil sa se reclasifice valorile comparative, Banca prezinta următoarele:

- a) motivul pentru care nu reclasifică suma;
- b) precum si natura ajustărilor care ar fi fost făcute daca valorile ar fi fost reclasificate.

#### h) Frecventa raportărilor

(34) FIN va pregăti un set complet de situații financiare (incluzând informații comparative) cel puțin o dată pe an. În situații excepționale, perioada de raportare contabilă poate fi modificată și situațiile financiare pot fi întocmite pentru o perioadă de timp mai scurtă sau mai lungă de un an. În aceste situații, Banca va prezenta și motivul pentru care situațiile financiare au fost întocmite pentru o perioadă diferită de 1 an și va sublinia faptul că informația prezentată nu este în totalitate comparabilă.

#### i) Trăsături calitative ale situațiilor financiare

(35) Cele cinci trăsături caracteristice ale situațiilor financiare sunt:

a) Inteligibilitatea: informația prezentată în situațiile financiare trebuie să fie ușor de înțeles de către utilizatori. În acest context, se presupune că aceștia au un grad de înțelegere rezonabil al activităților economice și al principiilor contabile.

b) Relevanța: informația poate fi considerată relevantă atunci când poate influența deciziile economice ale utilizatorilor, ajutându-i pe aceștia să evalueze evenimente trecute, prezente și viitoare sau ajutându-i să corecteze evaluările precedente.

c) Credibilitatea: garantează lipsa erorilor și anomaliilor și se bazează pe conformitatea cu reglementările, asigurându-se un grad ridicat de obiectivitate. Pentru ca informația să fie credibilă, este foarte important principiul prevalării economicului asupra juridicului.

d) Comparabilitatea: utilizatorii trebuie să poată compara situațiile financiare ale Băncii în timp, pentru a identifica tendințele în poziția financiară și performanțele acesteia. De asemenea, utilizatorii trebuie să poată compara situațiile financiare ale diferitelor societăți comerciale pentru a evalua poziția financiară relativă.

e) Materialitatea: informația este considerată semnificativă (materială) dacă omisiunea sau eroarea ar putea influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza informațiilor prezentate. Gradul de semnificație depinde de valoarea unui element sau al unei erori, circumstanțele specifice.

#### j) Recunoașterea elementelor situațiilor financiare

(36) Există trei tipuri de elemente care se includ în SOFP: active, pasive și capitalurile proprii.

(37) În SPLOCI sunt incluse veniturile și cheltuielile, precum și alte elemente ale rezultatului global.

#### k) Recunoașterea activelor

(38) Un activ este o răsură controlată de Banca ca rezultat al unor evenimente trecute, iar Banca se așteaptă să obțină viitoare beneficii economice de pe urma utilizării activului (aceste beneficii înseamnă contribuție, directă sau indirectă, la fluxurile de numerar sau echivalente de numerar ale societății).

(39) Un activ este recunoscut în SOFP dacă este probabil că Banca să obțină beneficii economice viitoare din utilizarea activului respectiv și dacă valoarea acestuia poate fi măsurată în mod credibil.

#### l) Recunoașterea datoriilor

(40) O datorie reprezintă o obligație prezentă ce decurge din evenimente trecute și prin plată căreia se așteaptă să rezulte o ieșire de resurse care încorporează beneficii economice. O datorie este recunoscută în contabilitate și prezentată în bilanț atunci când este probabil că o ieșire de resurse incorporând beneficii economice va rezulta din decontarea unei obligații prezente și când valoarea la care se va realiza această decontare poate fi evaluată în mod credibil.



m) Recunoașterea cheltuielilor

(41) O cheltuială reprezintă diminuări ale beneficiilor economice înregistrate pe parcursul perioadei contabile sub forma de reduceri ale activelor sau creșteri ale datoriilor care se concretizează în reduceri ale capitalurilor proprii, altele decât cele rezultate din distribuirea acestora către acționari.

(42) În definiția cheltuielilor se încadrează atât pierderile, cât și toate cheltuielile apărute în procesul normal de desfășurare a activității (de exemplu: salarii, amortizare etc.). Cheltuielile pot lua forma unei ieșiri de fluxuri de numerar sau a unei scăderi în valoarea activelor. Pierderile reprezintă elemente care îndeplinesc definiția cheltuielilor și care pot apărea sau nu în cursul desfășurării normale a activității. Pierderile reprezintă scăderi ale beneficiilor economice și, astfel, nu sunt diferite în natura economică de alte cheltuieli.

(43) Cheltuielile sunt recunoscute în SPLOCI în baza unei asocieri directe între costurile suportate și veniturile generate, pe elemente specifice. Acest proces (concordanța cheltuielilor cu veniturile) înseamnă recunoașterea simultană a veniturilor și cheltuielilor generate de aceleași tranzacții sau evenimente.

n) Recunoașterea veniturilor

(44) Veniturile sunt recunoscute în SPLOCI atunci când acestea reprezintă creșteri ale beneficiilor economice pe parcursul perioadei contabile, sub forma de intrări sau creșteri ale activelor sau descreșteri ale datoriilor care se concretizează în creșteri ale capitalurilor proprii, altele decât creșterile legate de contribuțiile acționarilor.

(45) Definiția veniturilor cuprinde atât “venituri”, cât și “câștiguri”. Veniturile apar în cursul desfășurării normale a activității și include, de exemplu, venituri din vânzări, dobânzi de încasat, dividende de încasat etc.

(46) Câștigurile reprezintă elemente care îndeplinesc definiția de venituri și care apar sau nu în cursul desfășurării normale a activității. Câștigurile reprezintă creșteri ale beneficiilor economice și astfel nu sunt diferite în natura de venituri.

o) Măsurarea elementelor din situațiile financiare

(47) Măsurarea este procesul prin care se determină valoarea monetară a elementelor situațiilor financiare la care aceste vor fi recunoscute în SOFP sau SPLOCI. Aceasta implică selecția criteriilor de măsurare.

(48) Elementele situațiilor financiare pot fi măsurate la:

**a) Cost istoric.**

- i. Activele sunt recunoscute la valoarea numerarului plătit (sau a echivalentelor de numerar) la achiziția acestora.
- ii. Datoriile sunt estimate la valoarea numerarului sau echivalentelor de numerar care se așteaptă a fi plătite pentru stingerea obligației.

**b) Valoarea justă.**

- i. Activele și pasivele se înregistrează la valoare justă, care reprezintă prețul încasat pentru vânzarea unui activ sau plătit pentru transferul unei datorii într-o tranzacție normală între participanți pe piață, la data de evaluare.

**c) Valoarea actualizată**

- i. Activele sunt reflectate în contabilitate la valoarea actualizată a fluxurilor de numerar așteptate a fi generate de active, în cursul desfășurării normale a activității.
- ii. Datoriile sunt reflectate la valoarea actualizată a fluxurilor de numerar așteptate în viitor pentru stingerea datoriei, în cursul desfășurării normale a activității.



#### 4. POLITICI CONTABILE, MODIFICARI IN POLITICILE CONTABILE SI ERORI

##### A. Politici contabile

(49) Banca va aplica prevederile prezentei politici contabile, in cazul in care acestea adresează in mod specific un eveniment sau tranzacție. Cu toate acestea, in cazul in care efectul aplicării politicilor contabile este considerat nesemnificativ, Banca nu este obligata sa aplice cerințele (daca rezultatul nu este diferit in mod semnificativ fata de rezultatul care s-ar obține prin neaplicarea acestor politici).

(50) In cazul in care politicile contabile nu tratează in mod specific o tranzacție sau eveniment, Conducerea Băncii își va folosi raționamentul profesional in dezvoltarea si aplicarea politicilor contabile, astfel încât informația rezultata sa fie:

- a) Relevanta pentru luarea deciziilor economice de către utilizatori; si
- b) Credibila, deoarece:
  - i. Prezinta in mod adecvat poziția financiara, performanta financiara si situația fluxurilor de numerar ale Băncii;
  - ii. Reflecta substanța economica a tranzacțiilor, a evenimentelor sau condițiilor, mai degrabă decât forma lor juridica (prevalarea economicului asupra juridicului);
  - iii. Neutra si nepărtinitoare;
  - iv. Prudenta;
  - v. Completa, sub toate aspectele semnificative.

Prevederile IAS8.11-12 sunt relevante in acest scop.

##### **(51) Consecvența politicilor contabile**

Banca va selecta si aplica politicile contabile in mod consecvent pentru tranzacții si evenimente similare, cu excepția cazului in care un alt standard (IFRS) prevede altfel. Daca un standard (IFRS) cere sau permite o alta clasificare, FIN va selecta politicile contabile si le va aplica in mod consecvent pentru fiecare categorie.

##### **(52) Modificări in politicile contabile**

Utilizatorii situațiilor financiare trebuie sa poată compara situațiile financiare ale Băncii pentru perioade diferite de timp, sa identifice tendințe in evoluția poziției financiare, performantei Băncii si evoluția fluxurilor de numerar. Așadar, aceleași politici contabile sunt adoptate, in mod normal, în fiecare perioadă.

(53) Banca va modifica politicile contabile atunci când:

- a) Exista o cerință specifica, impusa de un alt standard (IFRS); sau
- b) Atunci când informația prezentata in situațiile financiare ar prezenta mai multa relevanta si credibilitate asupra efectelor unei tranzacții sau altor evenimente care influențează poziția financiara, performanta financiara sau fluxurile de numerar ale Băncii (modificare voluntara).

(54) Următoarele acțiuni nu reprezintă modificări ale politicilor contabile:

- a) Aplicarea unei anumite politici contabile pentru tranzacții sau evenimente care sunt diferite, ca si substanța, de alte evenimente/tranzacții anterioare; si
- b) Aplicarea unei anumite politici contabile pentru evenimente si tranzacții care nu au avut loc anterior, sau al căror impact este nesemnificativ.

(55) O modificare obligatorie a politicilor contabile, care apare ca rezultat al aplicării pentru prima dată a unui standard va fi tratată în conformitate cu prevederile din acel standard, referitoare la tranziția la noul standard.

(56) Dacă nu există prevederi privind tranziția la noul standard, modificarea trebuie aplicată retrospectiv, cu excepția cazului în care suma rezultată din ajustările pentru trecerea la noul standard, aferentă perioadelor anterioare, nu poate fi determinată în mod adecvat (în acest caz, noile politici contabile vor fi aplicate prospectiv). În cazul unei modificări voluntare în politicile contabile, metoda de aplicare retrospectivă trebuie folosită întotdeauna.

**(57) Aplicarea retrospectivă a politicilor contabile**

Atunci când o modificare în politicile contabile este aplicată retroactiv, Banca va ajusta soldurile de deschidere ale fiecărei componente afectate. Ajustarea se va face pentru situațiile aferente primei perioade contabile publicate și pentru toate informațiile comparative prezentate, ca și cum aplicarea politicilor respective s-ar fi făcut întotdeauna.

**(58) Aplicarea retrospectivă-limitări**

O modificare a politicilor contabile nu poate fi aplicată retrospectiv dacă nu se pot determina în mod adecvat efectele specifice perioadei sau efectele cumulate ale modificării în politicile contabile. În asemenea cazuri, se va aplica noua politică contabilă începând cu cea mai veche perioadă la care adoptarea este posibilă.

(59) Suma ajustărilor aferente perioadelor anterioare celor prezentate în situațiile financiare este înregistrată pe fiecare componentă a situațiilor financiare în cea mai veche perioadă contabilă prezentată. În general, ajustarea afectează rezultatul raportat. Cu toate acestea, ajustarea poate fi făcută și pe alte componente de capitaluri.

(60) Atunci când Banca aplică o anumită politică contabilă retrospectiv, aceasta se va aplica asupra informațiilor comparative. Aplicarea retrospectivă pentru perioade anterioare presupune posibilitatea determinării efectului cumulat atât în soldurile de deschidere cât și în cele de închidere din Situația Poziției Financiare pentru acele perioade. Orice altă informație referitoare la perioade anterioare este ajustată în măsura în care este practicabil (ex. sumar al datelor financiare).

(61) Când nu se poate aplica retrospectiv o nouă politică contabilă, Banca va aplica noua politică prospectiv, începând cu prima perioadă contabilă care permite aplicarea. Astfel, ajustările cumulative pe active, datorii și capital care ar fi apărut înainte de data respectivă sunt ignorate.

(62) **Aplicare imposibilă:** o cerință devine imposibilă atunci când Banca nu o poate aplica, deși au fost făcute eforturi rezonabile în acest scop. Pentru o anumită perioadă contabilă, nu se poate aplica o modificare în politicile contabile retrospectiv sau nu se poate face o retratare retrospectivă pentru a corecta o eroare atunci când:

- a) Efectele aplicării retrospective sau ale retratării retrospective nu pot fi determinate;
- b) Aplicarea retrospectivă sau retratarea retrospectivă necesită estimări asupra intențiilor pe care Conducerea le-ar fi putut avea în acea perioadă; sau
- c) Aplicarea retrospectivă sau retratarea retrospectivă necesită estimări semnificative și este imposibil să se determine informația obiectivă, referitoare la acele estimări care:
  - i. Furnizează dovezi referitoare la circumstanțele existente la respectiva dată pe baza cărora sumele ar fi trebuit recunoscute, măsurate și prezentate; și
  - ii. Ar fi fost disponibile la data la care situațiile financiare aferente acelor perioade au fost autorizate pentru emitere.

**B. Modificări ale estimărilor contabile**

(63) Ca rezultat al condițiilor de incertitudine existente în piață, multe elemente ale situațiilor financiare nu pot fi măsurate cu precizie, ci doar estimate. Estimarea implică judecata profesională, pe baza informației relevante disponibile. De exemplu, provizioanele pentru clienți, pentru deprecierea

stocurilor, valoarea justa a activelor si datoriilor financiare, duratele de viață ale activelor materiale și nemateriale necesita estimări.

(64) Utilizarea estimărilor reprezintă o componenta esențială în procesul de întocmire a situațiilor financiare si nu influențează gradul de încredere pe care îl conferă utilizatorilor.

(65) O estimare va fi revizuita atunci când intervin modificări în circumstanțele pe baza cărora au fost determinate estimările sau în urma informațiilor noi apărute sau a noilor experiențe. O revizuire a estimărilor nu afectează perioadele anterioare si nu reprezintă o corectare a erorilor.

(66) O modificare a bazei de măsurare aplicata reprezintă o modificare a politicii contabile si nu o modificare a estimărilor contabile. Când este dificil de făcut distincția între o modificare în politica contabilă si o modificare a estimărilor, modificarea este tratată ca o modificare a estimărilor contabile.

(67) Efectul unei modificări în estimările contabile, cu excepția celor din paragraful următor, va fi recunoscut prospectiv în contul de profit si pierdere:

- a) În perioada în care apare modificarea, dacă acea perioada este singura afectată de modificare; sau
- b) Perioada în care apare modificarea si perioadele următoare, dacă acestea sunt afectate de modificare

(68) În măsura în care o modificare a estimărilor contabile generează modificări ale valorii activelor si datoriilor, sau se referă la elemente de capital, se va recunoaște prin ajustarea valorii contabile nete a activelor, datoriilor sau capitalurilor afectate în perioada în care apare modificarea.

#### C. Erori

(69) În cazul în care situațiile financiare conțin erori semnificative sau erori nesemnificative, dar făcute cu intenția de a se obține o anumită prezentare a situației poziției financiare, a performanței financiare sau a situației fluxurilor de numerar a Băncii, atunci se considera că situațiile financiare nu sunt întocmite în conformitate cu IFRS.

(70) Erori în perioade anterioare: acestea reprezintă omisiuni sau supra/subevaluări în situațiile financiare ale Băncii, pentru una sau mai multe perioade contabile anterioare, apărute prin utilizarea necorespunzătoare a informației relevante:

- a) Care era disponibilă când situațiile financiare aferente acelor perioade erau autorizate pentru publicare; si
- b) Era de presupus, în mod rezonabil, că aceste puteau fi obținute si luate în considerare la întocmirea si prezentarea acelor situații financiare.

(71) Astfel de erori includ efectul erorilor de calcul, erori în aplicarea politicilor contabile, interpretare eronată a evenimentelor sau fraudă.

(72) **Corecția erorilor.** Eventuale erori în perioada de raportare curentă, care sunt descoperite, se vor corecta înainte obținerii autorizării pentru publicare a situațiilor financiare.

(73) Cu toate acestea, erori semnificative rămân uneori nedescoperite până în perioadele contabile următoare; acestea se vor corecta prin ajustarea situațiilor financiare comparative prezentate în acele situații financiare.

(74) FIN va corecta erorile semnificative apărute în perioadele anterioare în primul set de situații financiare publicat după descoperirea acestora, astfel:

- a) Retratând sumele comparative pentru perioadele anterioare prezentate, dacă eroarea a apărut în aceste perioade contabile; sau

- b) Dacă eroarea a apărut înaintea primei perioade prezentate, prin retratarea soldurilor de deschidere ale activelor, datoriilor sau capitalurilor pentru prima perioada contabilă prezentată.

#### D. Evenimente ulterioare

(75) Evenimentele ulterioare datei bilanțului sunt acele evenimente, favorabile sau nefavorabile, care au loc între data bilanțului și data la care situațiile financiare anuale sunt autorizate pentru emitere.

(76) Pot fi identificate două tipuri de evenimente ulterioare datei bilanțului:

- a) cele care fac dovada condițiilor care au existat la data bilanțului. Aceste evenimente ulterioare datei bilanțului conduc la ajustarea situațiilor financiare anuale; și
- b) cele care oferă indicații despre condiții apărute ulterior datei bilanțului. Aceste evenimente ulterioare datei bilanțului nu conduc la ajustarea situațiilor financiare anuale.

(77) În cazul evenimentelor ulterioare datei bilanțului care conduc la ajustarea situațiilor financiare anuale, Banca ajustează valorile recunoscute în situațiile sale financiare, pentru a reflecta evenimentele ulterioare datei bilanțului.

(78) Atunci când evenimentele ulterioare datei bilanțului care nu conduc la ajustarea situațiilor financiare anuale sunt semnificative, neprezentarea lor ar putea influența deciziile economice ale utilizatorilor. În consecință, Banca va prezenta următoarele informații pentru fiecare categorie semnificativă de astfel de evenimente ulterioare datei bilanțului:

- a) natura evenimentului; și
- b) o estimare a efectului financiar sau o mențiune conform căreia o astfel de estimare nu poate să fie făcută.

#### E. Perioade contabile

(79) Exercițiul financiar începe de la 1 ianuarie și se termină la 31 decembrie și include toate operațiunile economice efectuate de Banca în perioada respectivă.

(80) Banca întocmește situații financiare anuale la situația din 31 decembrie și situații financiare interimare la situația din 30 iunie, în fiecare an.

### **5. RECUNOAȘTEREA, DERECONOAȘTEREA ȘI EVALUAREA ACTIVELOR ȘI PASIVELOR**

#### **Recunoaștere**

(81) IFRS 9: 5.4.3 impune ca entitatea să recalculeze valoarea contabilă brută a activelor financiare dacă fluxurile de numerar contractuale ale unui activ financiar sunt renegociate sau modificate în alt mod și renegocierea sau modificarea nu are ca rezultat derecunoașterea acelui activ financiar.

(82) În cazul în care condițiile contractuale ale activelor financiare se modifică, banca ia următoarele decizii:

- a) banca derecunoaște activul financiar original și recunoaște unul nou sau
- b) banca recalculează valoarea contabilă brută a activului financiar și
  - i. dacă câștigul sau pierderea modificării este semnificativ, banca îl înregistrează în profit sau pierdere,
  - ii. dacă câștigul sau pierderea modificării nu este semnificativ, banca aplică principiul cost-beneficiu și, de obicei, nu o înregistrează în profit sau pierdere (EIR se va schimba).

#### **Derecunoaștere**

(83) Dintre posibilele modificări ale contractului, banca consideră ca o derecunoaștere și o nouă recunoaștere în următoarele circumstanțe:

- a) fuzionarea mai multor datorii într-o singură datorie

- b) schimbarea monedei (cu excepția cazului în care aceasta este o opțiune contractuală a clientului)
- c) modificarea comercială - reținerea clienților
- d) schimbarea ratei dobânzii - de la fix la variabil sau de la variabil la fix sau schimbarea valorii de referință
- e) valoarea actualizată a fluxurilor de numerar în condițiile noi este diferită de cel puțin 10% față de valoarea actualizată a fluxurilor de numerar rămase
- f) grupul OTP (în continuare Grup) poate decide individual să derecunoască un anumit contract dacă circumstanțele impun acest lucru (principalele caracteristici ale împrumutului vor fi complet diferite, de exemplu, termenul rămas inițial va fi prelungit semnificativ- termenul rămas este de 9 luni și clientul primește amânarea de 18 luni )
- g) dacă contractul permite modificarea fluxurilor de numerar (de exemplu, plata anticipată) care nu reprezintă o modificare a contractului și, prin urmare, nu se califică ca derecunoaștere și recunoaștere nouă.

(84) În cazul în care identitatea clientului se modifică, dar fluxurile de numerar contractuale rămân neschimbate, derecunoașterea are loc numai dacă bonitatea noului client diferă semnificativ de cea a clientului inițial.

#### **Modificare**

(85) Câștigul sau pierderea modificării se calculează la fiecare modificare a contractului, cu excepția cazului în care sunt tratate ca o derecunoaștere și o nouă recunoaștere.

(86) Câștigul sau pierderea modificării se calculează - printre altele - în caz de restructurare (inclusiv toleranță). Atunci când restructurarea modifică semnificativ caracteristicile împrumutului (a se vedea punctul anterior f), această modificare a contractului ar trebui tratată ca derecunoaștere. Definiția restructurării este determinată în politicile de risc de credit: modificări ale contractelor care au loc deoarece fără aceste modificări debitorul (din cauza dificultăților sale financiare) nu ar putea îndeplini obligațiile de plată stipulate în termenii inițiali.

(87) Modificările VAN ar trebui calculate individual la nivel de contract.

(88) Câștigul sau pierderea modificării ar trebui contabilizat, în cazul în care VAN se modifică semnificativ (de exemplu, valoarea actualizată a fluxurilor de numerar în termenii noi este diferită de cel puțin 1% față de valoarea actualizată a fluxurilor de numerar rămase).

(89) Analiza inițială a ratei dobânzii sub nivelul celei de piață este necesară în orice caz.

## **6. ACTIVELE FINANCIARE**

(90) Activele financiare sunt reprezentate de:

- a) numerar;
- b) un instrument de capital;
- c) un drept contractual
  - de a primi numerar sau un alt activ financiar din alta societate sau;
  - de a preschimba active sau datorii financiare cu o alta societate, în condiții potențial favorabile;
- d) un contract care va fi sau poate fi decontat în propriile instrumente de capitaluri proprii (este un instrument financiar nederivat pentru care Banca este sau poate fi obligată să primească un număr variabil al instrumentelor de capitaluri proprii); sau
- e) un instrument financiar derivat care va fi sau poate fi decontat în alt fel decât prin schimbul unei sume fixe de numerar sau unui alt activ financiar pentru un număr fix din instrumentele de capitaluri proprii ale Băncii. În acest scop, instrumentele de capitaluri proprii ale entității nu includ instrumente care sunt ele însele contracte pentru primirea sau livrarea propriilor instrumente de capitaluri proprii ale Băncii.

(91) Conform IFRS 9, exista următoarele categorii de active financiare:

- a) Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI).
- b) Active financiare la cost amortizat (AC).
- c) Active financiare la valoarea justă, prin contul de profit și pierdere (FVTPL).

**a) Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI)**

**(92) Instrumente de capitaluri proprii**

În conformitate cu prevederile IFRS 9.5.7.1(b), 5.7.5, la recunoașterea inițială, Banca poate face o alegere irevocabilă, la nivel de instrument, pentru a prezenta în alte elemente ale rezultatului global modificările ulterioare în valoarea justă a unei investiții într-un instrument de capitaluri proprii care nu este nici deținut în vederea tranzacționării și nici nu este o contraprestație contingentă recunoscută de un cumpărător într-o combinație de întreprinderi la care se aplică IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”. În această situație, câștigurile și pierderile rămân evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global, fără a fi reciclate în contul de profit sau pierdere.

**(93) Instrumente de datorii**

Aceste active financiare sunt deținute în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv se realizează prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale și vânzarea activelor financiare și termenii contractuali ai activului financiar dau naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat, îndeplinesc testul „SPPI”.

(94) În cadrul modelului de afaceri al cărui obiectiv este atins atât prin colectarea fluxurilor de numerar, cât și prin vânzarea activelor financiare, conducerea Băncii a luat decizia ca atât colectarea fluxurilor de numerar contractuale, cât și vânzarea activelor financiare fac parte din îndeplinirea obiectivului modelului de afaceri.

(95) Exista diverse obiective care sunt consecvente cu acest tip de model de afaceri. De exemplu, obiectivul modelului de afaceri poate fi gestionarea zilnică a nevoilor de lichiditate, menținerea unui anumit nivel de randament al portofoliului sau corelarea duratei activelor financiare cu durata datoriilor pe care respectivele active le finanțează. Pentru a atinge un astfel de obiectiv, Banca va colecta fluxuri de numerar contractuale dar și va vinde active financiare. [IFRS 9.B4.1.4A].

(96) În comparație cu un model de afaceri al cărui obiectiv este deținerea de active financiare pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale, acest model de afaceri va implica, în mod normal, o frecvență mai ridicată și o valoare mai mare a vânzărilor. Acest lucru este datorat faptului că vânzarea activelor financiare face parte din îndeplinirea obiectivului modelului de afaceri în loc să fie doar conexă acestui obiectiv.

(97) Totuși, nu exista un prag privind frecvența sau valoarea vânzărilor care pot avea loc în cadrul acestui model de afaceri. [IFRS 9.B4.1.4B]. Astfel, activitatea de vânzare la nivel de portofoliu reprezintă un factor de luat în considerare, însă el în sine nu este determinant pentru modelul de afaceri și nu trebuie luat în considerare separat. Aspectul cel mai important este că conducerea Băncii să concluzioneze faptul că atât colectarea fluxurilor de numerar contractuale, cât și vânzarea activelor financiare reprezintă o componentă a obiectivului modelului de afaceri.

**b) Active financiare la cost amortizat (AC)**

**(98) Instrumente de datorii**

Un activ financiar trebuie evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale și termenii contractuali ai activului financiar dau naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat, adică îndeplinesc condiția de SPPI.

(99) Pentru a stabili dacă fluxurile de numerar vor fi obținute prin colectarea fluxurilor de numerar contractuale ale activelor financiare, Banca analizează frecvența, valorile și momentul vânzărilor din



perioadele anterioare, a motivelor acelor vânzări și a așteptărilor cu privire la activitatea de vânzări viitoare.

(100) În conformitate cu IFRS 9, paragraful B4.1.3, un model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale poate fi acela de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de numerar contractuale chiar și atunci când au loc sau sunt preconizate să aibă loc în viitor vânzări ale activelor financiare.

(101) Următoarele scenarii, sunt considerate de Banca, în conformitate cu prevederile IFRS9, consecvente cu un model de afaceri al cărui obiectiv este de a colecta fluxuri de numerar contractuale:

a) Banca vinde active financiare atunci când există o creștere a riscului de credit al activelor.

Pentru a stabili dacă a existat o creștere în riscul de credit al activelor, Banca analizează informații rezonabile și justificabile, inclusiv informații cu caracter previzional. Indiferent de frecvența și valoarea lor, vânzările datorate unei creșteri în riscul de credit al activelor sunt consecvente cu un model de afaceri al cărui obiectiv este deținerea de active financiare pentru a colecta fluxuri de numerar deoarece calitatea creditului activelor financiare este relevantă pentru capacitatea Băncii de a colecta fluxuri de numerar contractuale. [cf. IFRS 9.B4.1.3A].

b) Vânzările nu sunt frecvente (chiar dacă au o valoare semnificativă) sau au o valoare nesemnificativă atât la nivel individual, cât și agregat (chiar dacă sunt frecvente) [IFRS 9.B4.1.3B].

c) Vânzările sunt realizate la scadența activelor financiare și încasările din vânzări aproximează colectarea fluxurilor de numerar contractuale rămase [cf. IFRS 9.B4.1.3B].

### **c) Active financiare la valoarea justă, prin contul de profit și pierdere (FVTPL)**

#### **(102) Instrumente financiare derivate**

În conformitate cu IFRS 9, instrumentele financiare derivate sunt evaluate la valoare justă prin contul de profit sau pierdere.

#### **(103) Instrumente de capitaluri proprii**

Conform prevederilor IFRS 9, paragraful 5.7.5, Banca va evalua în mod obligatoriu elementele de capitaluri proprii din categoria deținute în vederea tranzacționării la valoare justă prin contul de profit sau pierdere. De asemenea, banca va evalua la valoare justă prin contul de profit și pierdere și investiții în instrumente de capitaluri proprii pentru care Banca nu face o alegere irevocabilă, la nivel de instrument, de a prezenta în alte elemente ale rezultatului global modificările ulterioare în valoarea justă.

#### **(104) Instrumente de datorie**

Un activ financiar trebuie să fie evaluat la valoarea justă prin profit sau pierdere în cazul în care acesta nu este deținut într-un model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale sau într-un model de afaceri al cărui obiectiv este îndeplinit atât prin colectarea fluxurilor de numerar contractuale, cât și prin vânzarea activelor financiare sau este deținut într-unul din modelele de afaceri de mai sus, însă nu îndeplinește testul SPPI.

(105) Un model de afaceri ce are ca rezultat evaluarea la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere este unul în care Banca gestionează activele financiare cu scopul de a realiza fluxuri de numerar prin vânzarea activelor.

(106) Banca ia decizii pe baza analizei valorilor juste a activelor și gestionează activele pentru a realiza acele valori juste. În acest caz, obiectivul Băncii va avea ca rezultat, în mod obișnuit, vânzarea și cumpărarea activă. [IFRS 9.B4.1.5].



(107) Un portofoliu de active financiare care este gestionat și ale cărui performante sunt evaluate pe baza valorii juste nu este deținut nici pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale, nici pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale și pentru a vinde active financiare.

(108) Banca este concentrată în principal pe informațiile despre valoarea justă și folosește aceste informații pentru a evalua performanța activelor și pentru a lua decizii. Suplimentar, un portofoliu de active financiare care corespund definiției de a fi deținute în vederea tranzacționării nu este deținut pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale sau deținut atât pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale cât și pentru a vinde active financiare. Pentru astfel de portofolii, colectarea fluxurilor de numerar este doar conexa obiectivului modelului de afaceri.

#### **d) Recunoaștere inițială**

(109) Activele financiare sunt evaluate la recunoașterea inițială la valoare justă plus sau minus costurile de tranzacționare direct atribuibile, în cazul activelor financiare altele decât cele la valoare justă prin contul de profit sau pierdere. Costurile de tranzacționare:

- a) sunt costuri marginale care se pot atribui direct achiziției, emiterii sau cedării unui instrument financiar;
- b) un cost incremental este un cost care nu ar fi fost efectuat în cazul în care tranzacția nu ar fi avut loc;
- c) costurile de tranzacționare includ taxele și comisioanele plătite agenților (inclusiv salariaților care acționează ca agenți de vânzare), consilierilor, brokerilor și dealerilor, taxele agenților de reglementare și ale bursei de valori, precum și taxele de transfer și atribuții;
- d) nu includ bonusurile sau reducerile, costurile de finanțare sau administrative interne sau costurile de deținere.

(110) În cazul activelor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, costurile de tranzacție se amortizează în profit sau pierdere prin metoda dobânzii efective.

(111) Banca recunoaște inițial activele financiare, cu excepția instrumentelor financiare derivate, la data decontării. Instrumentele financiare derivate ale Băncii sunt recunoscute la data tranzacției la care Banca devine parte contractuală a instrumentelor.

#### **e) Recunoaștere ulterioară**

(112) În funcție de clasificare, activele financiare se vor măsura la cost amortizat sau la valoarea justă.

(113) Instrumentele clasificate ca "AC" sunt înregistrate la cost amortizat, folosind rata efectivă a dobânzii (EIR) sau rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit (CAIR) pentru active financiare cumpărate sau originare depreciate la data recunoașterii inițiale.

(114) Conform IFRS9 rata efectivă a dobânzii este rata care actualizează exact plățile sau încasările viitoare estimate în numerar pe durata de viață preconizată a activului financiar la valoarea contabilă brută a unui activ financiar. Calculul include toate comisioanele și taxele plătite sau încasate de părțile participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii, costurile de tranzacționare, precum și toate celelalte prime sau reduceri.

(115) Rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit (CAIR) este rata de dobândă care actualizează exact plățile sau încasările estimate viitoare în numerar pe durata de viață preconizată a activului financiar la costul amortizat al unui activ financiar care este un activ financiar achiziționat sau emis depreciat.

(116) Metoda ratei efective a dobânzii este o metoda de calcul al unui activ financiar sau al unei datorii financiare și la alocarea și recunoașterea veniturilor din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în profit sau pierdere în decursul perioadei relevante. La calcularea ratei dobânzii efective, Banca trebuie să estimeze fluxurile de trezorerie preconizate luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar (de exemplu, opțiunile de plată în avans, de extindere, și alte opțiuni similare), dar nu trebuie să ia în considerare pierderile din credit preconizate.

(117) Metoda este utilizată la calcularea costului amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare și la alocarea și recunoașterea veniturilor din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în profit sau pierdere în decursul perioadei relevante.

#### **f) Criterii pentru derecunoaștere**

(118) Banca derecunoaște un activ financiar atunci când:

- a) drepturile contractuale de a primi fluxuri de numerar din acel activ financiar expira, sau,
- b) transfera activul financiar iar transferul îndeplinește cumulativ următoarele 2 condiții:
  - i. transfera drepturile contractuale de a primi fluxurile de trezorerie din activul financiar, sau
  - ii. păstrează drepturile contractuale de a primi fluxurile de trezorerie din activul financiar dar își asuma o obligație contractuală de a plăti fluxurile de trezorerie unuia sau mai multor destinatari printr-un contract care îndeplinește următoarele condiții:
- a) Banca nu are nici o obligație de a plăti sume eventualilor beneficiari, cu excepția cazului în care Banca încasează sume echivalente de pe urma activului transferat;
- b) Băncii i se interzice prin condițiile contractuale de transfer al activului să vândă sau să pună în gaj activul inițial, din alte motive decât garantarea obligației de a plăti eventualilor beneficiari fluxuri de trezorerie;
- c) Banca remite orice fluxuri de trezorerie pe care le încasează în numele beneficiarilor, fără întârzieri semnificative.

(119) De asemenea, conform IFRS 9, paragraful B5.5.25, în unele circumstanțe, renegocierea sau modificarea fluxurilor de numerar contractuale ale unui activ financiar pot conduce la derecunoașterea activului financiar existent. Astfel, atunci când modificarea unui activ financiar are ca rezultat derecunoașterea activului financiar existent și recunoașterea ulterioară a activului financiar modificat, activul modificat este considerat un activ financiar „nou” conform prevederilor IFRS 9.

(120) Pentru a determina derecunoașterea creditului, modificările clauzelor contractuale trebuie să fie semnificative din punct de vedere cantitativ și/sau calitativ.

#### **g) Reclasificare**

(121) Dacă Banca își modifică modelul de afaceri pentru gestionarea activelor sale financiare, atunci ea trebuie să reclasifice acele active financiare în conformitate cu regulile de clasificare.

(122) Conform IFRS 9, dacă Banca reclasifică activele financiare, aceasta trebuie să aplice reclasificarea în mod prospectiv de la data reclasificării. Banca nu trebuie să retrăteze orice câștiguri, pierderi (inclusiv câștiguri sau pierderi din deprecieri) sau participații recunoscute anterior.

(123) Dacă Banca reclasifică un activ financiar din categoria de evaluare la costul amortizat în categoria de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere, valoarea justă a acestuia este evaluată la data reclasificării. Orice câștig sau pierdere care rezultă din diferența dintre costul amortizat anterior a activului financiar și valoarea justă este recunoscut(ă) în profit sau pierdere.

(124) Dacă Banca reclasifică un activ financiar din categoria de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere în categoria de evaluare la costul amortizat, valoarea justă a acestuia la data reclasificării devine noua sa valoare contabilă brută.

(125) Dacă Banca reclasifică un activ financiar din categoria de evaluare la costul amortizat în categoria de evaluare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, valoarea justă a acestuia este evaluată la data reclasificării. Orice câștig sau pierdere care rezultă din diferența dintre

costul amortizat anterior al activului financiar și valoarea justă este recunoscut(ă) în profit sau pierdere.

(126) Dacă Banca reclassifică un activ financiar din categoria de evaluare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în categoria de evaluare la costul amortizat, activul financiar este reclassificat la valoarea sa justă la data reclassificării. Cu toate acestea, câștigul sau pierderea cumulat(ă) recunoscut(ă) anterior în alte elemente ale rezultatului global este eliminat(ă) din capitalurile proprii și ajustat(ă) conform valorii juste a activului financiar la data reclassificării. Prin urmare, activul financiar este evaluat la data reclassificării ca și cum ar fi fost evaluat întotdeauna la costul amortizat. Această ajustare afectează alte elemente ale rezultatului global, dar nu afectează profitul sau pierderea și, prin urmare, nu reprezintă o ajustare din reclassificare.

(127) Dacă Banca reclassifică un activ financiar din categoria de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere în categoria de evaluare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, activul financiar continuă să fie evaluat la valoarea justă.

(128) În cazul în care Banca reclassifică un activ financiar din categoria de evaluare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în categoria de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere, activul financiar continuă să fie evaluat la valoarea justă. Câștigul sau pierderea cumulat(ă) recunoscut(ă) anterior în alte elemente ale rezultatului global este reclassificat(ă) din categoria capitalurilor proprii în categoria profit sau pierdere ca ajustare din reclassificare la data reclassificării.

#### **h) Active financiare**

(129) Banca utilizează metoda contabilității la data decontării pentru activele financiare, în cazul recunoașterii și derecunoașterii activelor financiare.

##### **(130) Precizări:**

Conform IFRS 9, data decontării este data la care un activ este livrat către sau de către Banca. Contabilitatea la data decontării se referă la:

- (a) recunoașterea unui activ în ziua în care este primit de către entitate și
- (b) derecunoașterea unui activ și recunoașterea oricărui câștig sau a oricărei pierderi din cedare în ziua în care este livrat de către entitate.

(131) Atunci când se aplică contabilitatea la data decontării, Banca contabilizează orice modificare a valorii juste a activului care urmează a fi primit în timpul perioadei dintre data tranzacției și data decontării în același fel în care contabilizează activul achiziționat. Astfel, modificarea valorii nu este recunoscută pentru activele evaluate la costul amortizat; se recunoaște în profit sau pierdere pentru activele clasificate drept active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere; și se recunoaște în alte elemente ale rezultatului global pentru active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global și pentru investiții în instrumente de capitaluri proprii desemnate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global.

#### **j) Numerar, conturi la bănci și la BNM**

(132) Aceasta linie a situațiilor financiare include:

- a) Numerar
- b) Alte depozite purtătoare de dobândă
- c) Alte conturi de regularizare numerar nepurtătoare de dobândă
- d) Conturi deschise la BNM și contul de rezerva minimă obligatorie

(133) Aceste conturi se vor clasifica separat, în funcție de moneda în care sunt deținute.

##### **a) Numerar**

În această linie se va recunoaște numerarul în lei sau valută, și, de asemenea, monede și bancnote comemorative. Numerarul din ATM se încadrează, de asemenea, în această linie. Numerarul este măsurat la valoare justă. Eventualele diferențe constatate se recunosc în contul de profit și pierdere.

Monedele comemorative achiziționate de Bancă se recunosc la valoarea nominală. Diferența între valoarea nominală și prețul de achiziție se recunoaște în contul de profit și pierdere.

**b) Alte depozite purtătoare de dobândă**

Acestea reprezintă conturile Nostro și depunerile la alte bănci. Dobânda atașată este prezentată pe aceeași linie, împreună cu activul suport. Depozitele deținute la alte bănci sunt măsurate la cost amortizat, conturile Nostro fiind măsurate la valoarea justă.

**c) Alte conturi de regularizare numerar nepurtătoare de dobândă**

Cele mai frecvente exemple sunt plângeri către terți care livrează numerar sucursalelor băncii (reclamații referitoare la procesul de colectare numerar sucursale).

**d) Conturi deschise la BNM și rezerva minimă obligatorie**

Activele deținute la BNM sunt recunoscute în această linie (conturi Nostro, depozite la termen). Conturile deținute la alte bănci sunt prezentate pe linie separată, ca și depozite la alte bănci, net de ajustări pentru depreciere.

*Prezentare*

(134) Banca trebuie să prezinte reguli de administrare a riscurilor referitoare la tranzacții în valută. Numerarul și echivalentele de numerar se prezintă separat în dețineri în moneda locală și dețineri în valută.

(135) Dacă, după sfârșitul perioadei contabile, are loc o evoluție semnificativă a cursului de schimb, care ar putea afecta abilitatea utilizatorilor situațiilor financiare de a lua decizii, acest lucru trebuie prezentat în situațiile financiare.

(136) Banca va prezenta concentrările semnificative de active.

(137) În scopul prezentării în Situația Fluxurilor de Numerar, pozițiile „Numerar la începutul perioadei” și, respectiv, „Numerar la finalul perioadei” vor include conturile de numerar și depozitele cu o maturitate contractuală mai mică de 3 luni.

**k) Plasamente la alte bănci, net de ajustări pentru depreciere**

(138) Plasamentele la alte bănci sunt măsurate la cost amortizat.

(139) Aceasta linie a situațiilor financiare include:

- a) Plasamente la alte bănci (incluzând depozitele overnight și descoperitul pe conturi Loro),
- b) Creanțe din tranzacții cu carduri de credit,
- c) Creanțe din tranzacții repo,
- d) Creanțe de la alte bănci,
- e) Ajustări pentru depreciere.

(140) Pentru aceste active se va prezenta separat dacă sunt purtătoare de dobândă sau nu, se va prezenta o împărțire a maturității (active pe termen scurt/active pe termen lung) și o împărțire pe valute (moneda națională/alte valute).

(141) Pentru plasamentele la alte bănci, creanțele, net de ajustări pentru depreciere (cu excepția celor de la BNM), Banca va prezenta, ca și cerințe minimale:

- a) Plasamentele, împărțite pe valute
- b) Plasamente în funcție de maturitate
- c) Plasamente în funcție de rata dobânzii
- d) Concentrări semnificative de active cu privire la contrapartida, dacă este cazul,
- e) Detalii referitoare la mișcările în conturile de provizioane pentru deprecierea creditelor și creanțelor în timpul perioadei

- f) Valoarea cumulata a provizionului si contul pentru deprecierea creanțelor si la sfârșitul perioadei
- g) Informații referitoare la dobânzile de încasat pentru plasamentele la alte bănci

### **I) Titluri de valoare**

#### ***A. Titluri de valoare la cost amortizat***

(142) Pentru ca un instrument financiar să poată fi măsurat la cost amortizat trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) modelul de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale și
- b) termenii contractuali ai activului financiar sa dea naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

(143) Fluxurile de numerar aferente unui sub-portofoliu de titluri de stat sunt realizate prin colectarea fluxurilor de numerar contractuale. Modelul de afaceri al Băncii pentru portofoliul de titluri de stat este „deținut pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale”.

(144) Testarea caracteristicilor fluxurilor de trezorerie se efectuează pentru toate produsele nou intrate în portofoliul Băncii, folosind un chestionar dedicat pentru testul SPPI. Testarea se efectuează înainte de aprobarea caracteristicilor unui produs conform DNI in vigoare.

(145) În cazul în care este necesară testarea caracteristicilor versus un instrument financiar de referință (“benchmark test”) sau testarea caracteristicilor prin testul “de minimis”, pragul de semnificație acceptat de către bancă este de 1%.

### **Evaluare ulterioara**

(146) Instrumentele clasificate ca ținute sub modelul de afaceri „deținut pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale” sunt înregistrate la cost amortizat, folosind rata efectivă a dobânzii (EIR).

(147) Conform IFRS 9 rata efectivă a dobânzii este metoda care amortizează orice taxe, comisioane plătite sau primite, costuri de tranzacționare și orice alte prime sau discounturi de-a lungul perioadei de viață a instrumentului. Metoda ratei efective a dobânzii este o metodă de calcul a costului amortizat a unui activ financiar (sau grup de active) și de alocare a venitului din dobânzi de-a lungul perioadei de viață a activului.

(148) Rata efectivă a dobânzii este rata care duce la obținerea valorii nete a activului când este folosită pentru actualizarea fluxurilor de numerar așteptate, pe durata de viață a instrumentului. În calculul ratei actualizate de dobândă, Banca trebuie să estimeze fluxurile de numerar prin considerarea tuturor condițiilor contractuale (de exemplu, plăți anticipate, opțiuni call sau similare) dar fără considerarea pierderilor viitoare de credit.

(149) Calculul include toate taxele și comisioanele plătite sau primite între părțile contractului care sunt parte integrală a ratei de dobândă efective, costuri de tranzacționare și alte bonusuri sau discounturi.

(150) Pentru un instrument deținut în perpetuitate, fără maturitate, costul amortizat este egal cu valoarea actualizată a fluxului viitor de numerar pentru fiecare perioadă, actualizat cu rata dobânzii efective.

(151) Titlurile evaluate la cost amortizat includ:

- a) Titluri de stat
- b) Obligațiuni guvernamentale
- c) Obligațiuni (corporatiste, municipale, mortgage etc.)

## d) Alte obligațiuni

(152) După recunoașterea inițială, titlurile sunt evaluate la cost amortizat, egal cu valoarea inițială ajustată cu rambursările de principal, ajustări / recuperări și amortizare – calculat aplicând metoda ratei dobânzii efective (EIR).

(153) Activele financiare evaluate la cost amortizat pot înregistra pierderi așteptate din creditare.

**Prezentare**

(154) Banca va prezenta următoarele informații referitoare la titlurile contabilizate la cost amortizat:

- a) clasificare pe baza tipurilor de titluri contabilizate la cost amortizat
- b) valoarea provizionului pentru depreciere
- c) o împărțire în funcție de rata dobânzii, valute și maturități reziduale (analiza pe maturități) și prezentarea valorilor juste

***B. Titluri de valoare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global***

(155) Pentru ca un instrument financiar să poată fi măsurat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) modelul de afaceri al cărui obiectiv este de a colecta fluxurile de numerar contractuale și pentru vânzare și
- b) termenii contractuali ai activului financiar să dea naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

(156) Obiectivele Băncii pentru un sub-portofoliu de titluri de stat sunt următoarele:

- a) Asigurarea nivelului necesar de lichiditate a Băncii;
- b) Asigurarea profitabilității investițiilor Băncii.

(157) Conducerea Băncii a evaluat faptul că este posibil să se efectueze vânzări pentru îndeplinirea obiectivelor modelului de afaceri.

(158) Banca poate efectua vânzări pentru a-și atinge obiectivele, astfel se poate aprecia faptul că vânzările fac parte integrală din administrarea performanței acestor instrumente; totuși, Banca achiziționează instrumentele de trezorerie aferente acestui portofoliu atât pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale, cât și pentru vânzare.

(159) Testarea caracteristicilor fluxurilor de trezorerie se efectuează pentru toate produsele nou intrate în portofoliul Băncii, folosind un chestionar dedicat pentru testul SPPI. Testarea se efectuează înainte de aprobarea caracteristicilor unui produs conform DNI în vigoare.

(160) În cazul în care este necesară testarea caracteristicilor versus un instrument financiar de referință ("benchmark test") sau testarea caracteristicilor prin testul "de minimis", pragul de semnificație acceptat de către Bancă este de 1%.

**Evaluare ulterioară**

(161) Conform IFRS 9, un câștig sau o pierdere aferent(ă) unui activ financiar evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global trebuie să fie recunoscut(ă) în alte elemente ale rezultatului global, cu excepția câștigurilor și pierderilor din diferențe de schimb valutar până când activul financiar este derecunoscut sau reclasificat.

(162) Atunci când activul financiar este derecunoscut, câștigul sau pierderea cumulat(ă) recunoscut(ă) anterior în alte elemente ale rezultatului global este reclasificat(ă) de la capitaluri proprii în profit sau pierdere ca o ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1). În cazul în care un activ



financiar este evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, sumele care sunt recunoscute în profit sau pierdere sunt aceleași cu sumele care ar fi fost recunoscute în profit sau pierdere dacă activul financiar ar fi fost evaluat la costul amortizat.

(163) Pentru activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global vor fi înregistrate pierderi așteptate din creditare.

(164) Titlurile evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global includ:

- a) Titluri de stat
- b) Obligațiuni guvernamentale
- c) Obligațiuni (corporatiste, municipale, mortgage etc.)
- d) Alte obligațiuni

### **Prezentare**

(165) Banca va prezenta următoarele informații pentru activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global:

- a) Titluri în moneda locală sau valută
- b) Provizion pentru ajustarea de depreciere
- c) Ratele de dobândă (minime și maxime) și rata de dobândă medie la care sunt deținute activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global

### ***C. Elemente de capitaluri proprii desemnate a fi prezentate în alte elemente ale rezultatului global***

(166) Banca poate face o alegere irevocabilă la recunoașterea inițială în cazul anumitor investiții în instrumente de capitaluri proprii, care nu sunt deținute pentru tranzacționare, să prezinte modificările ulterioare ale valorii juste în alte elemente ale rezultatului global.

(167) Această alegere este făcută pentru fiecare instrument în parte (adică fiecare acțiune în parte). Titlurile desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global includ investițiile în alte companii care nu sunt considerate active imobilizate (deținere mai mică de 20% din acțiunile companiei).

### **Evaluare ulterioară**

(168) După recunoașterea inițială, activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global sunt măsurate la valoarea justă, iar câștigurile și pierderile generate de o modificare în valoarea justă sunt înregistrate în cont specific de rezerve în capitaluri, până când activul financiar este derecunoscut.

(169) Valorile prezentate în alte elemente ale rezultatului global nu trebuie transferate, la derecunoaștere, în profit sau pierdere. Totuși, Banca poate transfera câștigul sau pierderea acumulat(ă) în capitalurile proprii. Dividendele pentru astfel de investiții sunt recunoscute în profit sau pierdere, exceptând cazul în care dividendele reprezintă clar o recuperare a unei părți a costului investiției.

(170) Dividendele colectate, sau a căror distribuție a fost aprobată, sunt recunoscute ca și venit (ex. "Venituri din dividende sau similare") în SPLOCI.

### **Prezentare**

(171) Banca va prezenta cel puțin următoarele informații pentru activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global: titluri în moneda locală sau valută.

### ***D. Titluri de valoare la valoarea justă prin profit sau pierdere:***

(172) În această categorie sunt incluse activele financiare pentru care:

- a) obiectivul modelului de afaceri nu este de a deține active pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale sau într-un model de afaceri al cărui obiectiv este îndeplinit atât prin colectarea fluxurilor de numerar contractuale, cât și prin vânzarea activelor financiare sau
- b) termenii contractuali ai activului financiar dau naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care NU sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

(173) Aceste active sunt evaluate la valoarea justă, iar modificările în valoarea justă se reflectă în contul de profit și pierdere (SPLOCI).

(174) În această categorie sunt incluse titluri pe care Banca le-a clasificat ca fiind deținute în scopul tranzacționării. Sunt clasificate ca fiind deținute în scopul tranzacționării dacă titlurile de valoare:

- a) au fost achiziționate în principiu în scopul vânzării și răscumpărării în viitorul apropiat - conform modelului de afaceri al Băncii
- b) la recunoașterea inițială, sunt parte a unui portofoliu de instrumente financiare gestionate împreună și pentru care s-au obținut profituri pe termen scurt.

(175) Titlurile de valoare la valoarea justă prin profit sau pierdere pot fi:

- a) Titluri de stat
- b) Obligațiuni guvernamentale
- c) Obligațiuni (corporatiste, municipale, ipotecare (mortgage), etc.)
- d) Unități de fond

(176) La recunoașterea inițială, Banca măsoară titlurile de valoare la valoarea justă, care include dobânda atașată ca parte a prețului de tranzacție, dar înregistrată separat.

(177) Dacă titlurile sunt în altă valută, Banca va recunoaște inițial titlul în moneda funcțională, la care va aplica cursul de schimb aplicabil la data tranzacției.

### **Evaluare ulterioară**

(178) Ulterior recunoașterii inițiale, titlurile vor fi măsurate la valoarea justă, iar pierderile sau câștigurile precum și veniturile din dobânzi vor fi recunoscute în contul de profit și pierdere (SPLOCI),

(179) În determinarea valorii juste se folosesc cotații de pe o piață activă (prețul BID), pentru instrumentele cotate. Dacă piața pe care este cotelat un instrument nu este activă, se vor folosi estimări standard ale prețului de piață și tehnici de evaluare; acestea vor considera factorii de risc care afectează instrumentul și se bazează pe elemente din piață, cum ar fi: prețurilor unor instrumente având caracteristici similare, calculul valorii actualizate a fluxurilor de numerar, modele de evaluare a opțiunilor, tranzacții recente comparabile, etc.

### ***E. Elemente de capitaluri proprii la valoarea justă prin profit sau pierdere***

(180) În această categorie se includ instrumentele de capitaluri proprii deținute pentru tranzacționare sau care nu sunt desemnate printr-o alegere irevocabilă la recunoașterea inițială să prezinte modificările ulterioare ale valorii juste în alte elemente ale rezultatului global.

### **Credite și creanțe**

(181) Creditele și creanțele includ creditele către clienți și plasamentele la bănci, inclusiv cele achiziționate de la terți, care au plăți fixe sau determinabile, care nu sunt cotate pe o piață activă.

(182) Modelul de afaceri al băncii este de a păstra creditele până la maturitate pentru încasarea fluxurilor de numerar contractuale. În cazul în care există o înrăutățire semnificativă a riscului de credit, acestea pot fi vândute. Aceste vânzări se efectuează cu frecvență trimestrială, pentru valori mici din portofoliul total de credite acordate persoanelor fizice.

(183) Având în vedere modelul de afaceri al Băncii și în funcție de caracteristicile fluxurilor de trezorerie, creditele se pot clasifica ca active financiare la cost amortizat, sau dacă fluxurile de trezorerie nu reprezintă plăți aferente principalului și dobânzilor, creditele se clasifică ca active financiare evaluate la valoarea justă, prin contul de profit și pierdere (FVTPL).

(184) Testarea caracteristicilor fluxurilor de trezorerie se efectuează pentru toate produsele nou intrate în portofoliul Băncii, folosind un chestionar dedicat pentru testul SPPI. Testarea se efectuează înainte de aprobarea caracteristicilor unui produs conform DNI în vigoare.

(185) În cazul în care este necesară testarea caracteristicilor versus un instrument financiar de referință ("benchmark test") sau testarea caracteristicilor prin testul "de minimis", pragul de semnificație acceptat de către bancă este de 1%.

(186) Credite către clienți.

Aceasta linie include:

- a) Credite corporate;
- b) Credite pentru consum;
- c) Credite ipotecare;
- d) Descoperit de cont;
- e) credite răscumparate cu obligația de a revinde la o data ulterioară;
- f) titluri subscrise cu plăți determinate sau determinabile, necotate pe o piață activă;
- g) factoring cu recurs sau fără recurs

#### **Credite evaluate la cost amortizat**

##### **(187) Criterii de recunoaștere**

(188) Recunoașterea inițială a unui credit are loc la data subscrierii contractului, care coincide în mod normal cu data tragerii. Creditul este recunoscut în funcție de valoarea sa justă, egală cu suma plătită sau prețul de subscriere, inclusiv orice costuri / venituri care pot fi atribuite direct creditului și determinabile de la început, chiar dacă acestea sunt stinse la o data ulterioară. Costurile care, chiar și cu caracteristicile menționate mai sus, sunt rambursate de către debitor sau sunt clasificate ca fiind costuri administrative interne normale sunt exclus.

(189) Partea din credit netrasă este înregistrată în conturi din afara bilanțului (extra bilanțier).

(190) În cazul expunerilor de credit apărute ca urmare a executării unei scrisori de garanție ("LG"), data recunoașterii inițiale este data de execuție a LG-ului.

##### **(191) Activele financiare achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit („POCI”)**

(192) O categorie distinctă de credite la cost amortizat o reprezintă creditele POCI. Pentru aceste active financiare, Banca aplică rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit la costul amortizat al activului financiar de la recunoașterea inițială.

(193) De asemenea, creditele recunoscute ca urmare a derecunoașterii creditelor vechi cărora li s-au renegociat semnificativ condițiile contractuale pot fi încadrate în această categorie dacă la momentul recunoașterii inițiale sunt depreciate.

(194) Activele financiare recunoscute depreciate sunt cele în cazul cărora au fost identificate unul sau mai multe evenimente cu efect de reducere a fluxurilor de numerar viitoare la recunoașterea inițială. Acestea vor fi evidențiate contabil în conturi separate.

(195) Activele financiare din categoria POCI vor fi clasificate în scopuri de raportare în categoriile de risc corespunzătoare (Stage 2 sau Stage 3). Un activ financiar clasificat POCI amâne POCI de la recunoașterea inițială până la derecunoașterea din evidențele Băncii.

**(196) Evaluare ulterioară**

(197) După recunoașterea inițială, creditele sunt evaluate la cost amortizat, egal cu valoarea inițială ajustată cu rambursările de principal, ajustări / recuperări și amortizare - calculat aplicând metoda ratei dobânzii efective (EIR) - a diferenței dintre suma plătită și suma care urmează să fie rambursată la maturitate, de obicei atribuite costurilor/veniturilor aferente unui singur împrumut. Rata dobânzii efective este rata care actualizează exact fluxurile de numerar viitoare generate de credit, pentru principalul și dobânda, la suma trasă inclusiv costuri/venituri care aferente creditului sau rata dobânzii efective ajustată la credit este rata care actualizează exact plățile sau încasările estimate viitoare în numerar pe durata de viață preconizată a activului financiar la costul amortizat al unui activ financiar care este un activ financiar depreciat achiziționat sau emis. Aceasta metoda de măsurare utilizează o abordare financiară și permite distribuirea efectului economic al costurilor / veniturilor pe întreaga perioadă până la scadența creditului.

(198) Pentru activele financiare cumpărate sau originare depreciate (POCI) banca aplică rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit (CAIR) costului amortizat al activului financiar de la recunoașterea inițială.

(199) IFRS 9 definește costurile tranzacțiilor și veniturile ca fiind costuri marginale care se pot atribui direct achiziției, emiterii sau cedării unui activ financiar sau unei datorii financiare, costuri și venituri care reprezintă un cost/venit care nu ar fi fost suportat dacă entitatea nu ar fi achiziționat, emis sau cedat instrumentul financiar.

(200) Costurile de tranzacționare fac parte din valoarea contabilă a creanței, și, prin urmare, sunt incluse în calculul ratei dobânzii efective.

(201) Identificarea cu exactitate a costurilor (veniturilor) este fundamentală, deoarece acestea au un impact asupra valorii costului amortizat și influențează calculul ratei dobânzii efective, ceea ce face rata efectivă de rentabilitate a tranzacției individuale să fie diferită de rata dobânzii contractuale.

(202) Specific:

- i. prezenta unor "costuri" care pot fi atribuite creditului înseamnă ca suma reală plătită este mai mare decât valoarea nominală și, în consecință, rata dobânzii efective a creanței va fi mai mică decât rata dobânzii contractuale;
- ii. prezenta unor "venituri", care pot fi atribuite creditului înseamnă ca suma reală plătită este mai mică decât valoarea nominală și, în consecință, rata dobânzii efective a creanței va fi mai mare decât rata dobânzii contractuale.

(203) Consecința acestei alocări a costurilor sau veniturilor este, obținerea unei rate a dobânzii diferite de cea contractuală și înregistrarea ca impact în dobânzi a ajustării de dobândă pe durata contractuală a activului financiar.

(204) Următoarele sunt considerate costuri directe ale tranzacției:

- i. taxe și comisioane plătite agenților (inclusiv salariaților proprii care acționează ca agenți), consultanți, brokeri și alți intermediari;
- ii. taxe către agenții de reglementare și burse de valori;
- iii. taxele și impozitele datorate pentru încheierea contractelor

(205) Banca folosește principiul ratei dobânzii efective incluzând toate comisioanele legate de substanță de dobândă în calculul ratei efective a dobânzii. În cazul în care anumite comisioane sunt sub pragul de semnificație, acestea se pot amortiza liniar, considerându-se ca aceasta ar fi o bună aproximare pentru amortizarea EIR.

(206) Taxele aferente cardurilor de credit și descoperitului de cont sunt recunoscute liniar în cursul perioadei (nu pot fi luate în considerare în calculul EIR).

(207) Taxele și comisioanele de factoring **nu** sunt incluse în calculul EIR.

(208) În scopuri IFRS, veniturile din dobânzi pentru creditele depreciate se calculează folosind aceeași EIR originală, dar ținând cont de noile valori (mai mici) ale fluxurilor de numerar previzionate a se recupera (unwinding). Acest lucru implică faptul că Banca are nevoie, pentru calcul, separat de dobânda conform graficului de rambursare, precum și de dobânzile contabile calculate pe baza metodei IFRS (EIR aplicat pentru costul amortizat). Calculul de unwinding se bazează pe ultimul calcul disponibil pentru provizion. Sistemul asigură calcularea provizioanelor și calculul de unwinding la nivel de contract de credit. Calculul de unwinding se efectuează zilnic pe baza datelor disponibile în sistem (statusul depreciat, costul amortizat de la luna anterioară, expunerea contractuală – total provizioane) și veniturile din dobânzi calculate în luna pentru care se efectuează ajustarea de dobândă contractuală.

(209) Pentru activele financiare POCI, venitul din dobânzi este întotdeauna recunoscut aplicând CAIR costului amortizat.

(210) Când se calculează rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit, banca va estima fluxurile de trezorerie așteptate luând în considerare toți termenii contractuali ai activului financiar (ex: rambursări anticipate, prelungiri, opțiuni call sau similare) și pierderile așteptate. Calculul include toate comisioanele și taxele plătite sau primite între părțile unui contract, care sunt parte integrală a ratei efective a dobânzii, costurile de tranzacție și toate celelalte prime sau discounturi.

(211) Banca va ajusta rata dobânzii efective la momentul apariției unor modificări. Se vor recunoaște drept modificări acele situații în care valoarea actualizată netă a fluxurilor de numerar în noile condiții, redusă prin utilizarea ratei efective a dobânzii inițiale diferă de valoarea actualizată a fluxurilor de numerar rămase până la scadență a datoriei financiare inițiale.

(212) Calcul CAIR

Când se calculează rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit, banca determină rata de discount, care diminuează fluxurile de trezorerie așteptate și pierderile așteptate la valoarea justă inițială a activului financiar (valoarea justă inițială a activului financiar este egală cu prețul de cumpărare în cele mai multe cazuri).

(213) Active POCI Corporate

- i. Pentru activele corporatate evaluate la nivel individual sunt disponibile fluxuri de trezorerie așteptate (incluzând pierderile așteptate inițiale) la nivel de deal la Grup. Calculul ratei dobânzii efective ajustată în funcție de credit va fi făcut ținând cont de toate datele disponibile ale tranzacției.
- ii. Pentru activele corporatate evaluate la nivel colectiv – vezi mai jos la active POCI retail.

(214) Active POCI Retail - În cazul activelor financiare retail, în general nu sunt disponibile fluxuri de trezorerie așteptate la nivel de deal, de aceea Banca aplică următoarele simplificări:

- a) Activele financiare retail cumpărate cu discount non-recoverable –CAIR va fi egal cu rata dobânzii nominale
- b) Activele financiare retail cumpărate cu discount recoverable – fluxurile de trezorerie contractuale vor fi modificate cu discountul primit, aceste fluxuri vor fi baza calculului CAIR
- c) Activele financiare retail originare (după derecunoaștere) –CAIR va fi noua rată de dobândă nominală
- d) Activele financiare retail originare (originare prin cumpărare)
  - i. Ajustarea de valoare justă (FVA) a fost calculată la cumpărare – noul EIR (=CAIR) trebuie să fie calculat
  - ii. Ajustarea de valoare justă (FVA) nu a fost calculată la cumpărare –EIR anterior (înainte de cumpărare) va fi CAIR

(215) Creditele sunt reevaluate în scopul identificării modificărilor riscului de credit după recunoașterea inițială.

(216) Credite neperformante sunt supuse fie unui proces de măsurare individuală, fie este calculată pierderea așteptată pentru categoriile omogene și alocarea analitică pentru fiecare poziție, iar valoarea ajustării fiecărui credit este diferența dintre valoarea sa contabilă la momentul măsurării (cost amortizat) și valoarea prezenta a fluxurilor de numerar viitoare estimate, actualizate folosind rata dobânzii efective inițiale. Fluxurile de numerar preconizate iau în considerare perioadele de recuperare preconizate, valoarea realizabilă a garanțiilor, precum și costurile pentru recuperarea expunerii de credit.

(217) Valoarea inițială a creditelor este reluată în perioadele ulterioare în măsura în care motivele care au condus la ajustări pentru depreciere nu mai există, cu condiția ca o astfel de evaluare este atribuită în mod obiectiv unui eveniment care a avut loc în urma deprecierei. Recuperarea este înregistrată în contul de profit sau pierdere și nu trebuie să ducă la obținerea unei valori contabile a creditului care să depășească costul amortizat care ar fi fost obținut în condițiile în care nu ar fi existat pierderi din depreciere recunoscute în perioadele anterioare.

(218) Recuperările din depreciere țin cont de valoarea timp a banilor.

(219) **Modificări contractuale**

(220) Renegocierea expunerilor de credit acordate de Banca cu privire la creditele performante este privită în mod similar cu deschiderea unui contract nou, cu condiția ca rata dobânzii acordate să fie similară cu rata de piață de la momentul renegocierii.

(221) Printre modificările contractuale posibile următoarele sunt considerate a genera active financiare modificate:

- i. Valoarea actualizată netă (în continuare NPV) a modificărilor de fluxuri de trezorerie, astfel încât pierderea/câștigul din modificări să fie înregistrat în profit sau pierdere;
- ii. restructurare – așa cum este definită în Instrucțiunea Nr. I\_000645 privind managementul expunerilor „Default”, „Neperformante” și „Forborne”.

(222) Nu se calculează pierderea/câștigul din modificări în cazul restructurărilor portofoliilor retail. Fiecare contract retail este restructurat în baza unui model de restructurare. Banca trebuie să evalueze aceste modele: dacă modificarea de NPV este imaterială, se tratează ca și cum nu ar fi nici o modificare de NPV.

I. Nu sunt modificări în sumele contabilizate:

- a) prelungiri
- b) reînnoiri cu termeni neschimbați
- c) reînnoiri cu termene mai scurte
- d) introducere data rambursare principal, dacă aceasta nu a existat /nu a trecut deja.

(223) Atunci când se renegociază cu debitori care suferă de o deteriorare a situației lor financiare, iar renegocierea nu conduce la derecunoașterea expunerii, conform criteriilor prezentate la capitolul aferent derecunoașterii de mai jos, expunerile rezultate în urma renegocierii sunt clasificate la credite neperformante.

(224) Conform IFRS 9, paragraful 5.4.3, atunci când fluxurile de numerar contractuale ale unui activ financiar sunt renegociate sau modificate și renegocierea sau modificarea nu are ca rezultat derecunoașterea activului financiar conform IFRS 9, Banca recalculează valoarea contabilă brută a activului financiar și recunoaște un câștig sau o pierdere din modificare în profit sau pierdere.

(225) Valoarea contabilă a activului financiar este recalculată drept valoarea actualizată a fluxurilor de numerar contractuale renegociate sau modificate care sunt actualizate la rata inițială a dobânzii



efective a activului financiar (sau rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit pentru activele financiare achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit).

(226) Orice costuri sau comisioane suportate ajustează valoarea contabilă a activului financiar modificat și sunt amortizate pe parcursul termenului rămas al activului financiar modificat.

### **Derecunoaștere credite**

(227) Banca trebuie să derecunoască un activ financiar doar în următoarele situații:

- i. drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar care decurg din activul financiar expira
- ii. transfera activul financiar

(228) De asemenea, conform IFRS 9, paragraful B5.5.25, în unele circumstanțe, renegocierea sau modificarea fluxurilor de numerar contractuale ale unui activ financiar pot conduce la derecunoașterea activului financiar existent. Astfel, atunci când modificarea unui activ financiar are ca rezultat derecunoașterea activului financiar existent și recunoașterea ulterioară a activului financiar modificat, activul modificat este considerat un activ financiar „nou” conform prevederilor IFRS 9. Totuși, conform IFRS 9, paragraful BC5.227, în mod frecvent, modificările nu au ca rezultat derecunoașterea instrumentului financiar.

(229) Pentru a determina derecunoașterea creditului, modificările clauzelor contractuale trebuie să fie semnificative din punct de vedere cantitativ și/sau calitativ.

(230) Banca are în vedere următoarele cazuri de derecunoaștere la modificarea substanțială a activului financiar:

| No | Evenimente care pot determina derecunoașterea                                                                                                                  | Credite fără dificultăți financiare | Credite cu dificultăți financiare |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------|
| 1  | Novația-schimbarea debitorului                                                                                                                                 | Derecunoaștere                      | Derecunoaștere                    |
| 2  | Schimbarea valutei creditului                                                                                                                                  | Derecunoaștere                      | Derecunoaștere                    |
| 3  | Refinanțare (contract nou)                                                                                                                                     | Derecunoaștere                      | Derecunoaștere                    |
| 4  | Consolidare (consolidarea mai multor credite într-unul singur)                                                                                                 | Derecunoaștere                      | Derecunoaștere                    |
| 5  | Repricing (retenție clienți, doar stage 1 și stage 2)                                                                                                          | Derecunoaștere                      | Nu este aplicabil                 |
| 6  | Schimbare date de rambursare principal și dobânda până la scadență                                                                                             | Neaplicabile                        | Derecunoaștere                    |
| 7  | Modificare rata de dobânda (din fixă în variabilă sau invers)                                                                                                  | Derecunoaștere                      | Derecunoaștere                    |
| 8  | Modificări ale contractelor de credit în condiții de stres ce implică o modificare a valorii nete prezente a fluxurilor de numerar aferente cu mai mult de 10% | Nu este aplicabil                   | Derecunoaștere                    |

(231) În cazul în care un eveniment marcat în tabelul de mai sus determină derecunoașterea creditului inițial, un nou credit trebuie recunoscut.

(232) La derecunoașterea unui activ financiar per ansamblu, diferența dintre:

- a) valoarea contabilă (evaluată la data derecunoașterii) și
- b) contraprestația primită (inclusiv orice activ nou obținut minus orice datorie nouă asumată) trebuie recunoscută în profit sau pierdere.

(233) Banca poate aplica reducerea directă a valorii contabile brute a unui activ financiar, scoaterea în afara bilanțului, în cazul în care nu are așteptări rezonabile de a recupera activul financiar în întregime sau parțial. Reducerea valorii contabile brute constituie un eveniment de derecunoaștere (conform punctului B3.2.16 litera (r) din IFRS 9).

(234) Suma pentru care se va efectua reducerea valorii contabile se va determina ca diferență între valoarea contabilă brută și valoarea maximă recuperabilă pentru acea expunere, atunci când Banca nu are așteptări rezonabile pentru recuperarea totală a expunerii, în conformitate cu politica Băncii cu privire la activitatea de recuperare/derecunoaștere credite neperformante.

(235) **Prezentare**

(236) Banca va prezenta următoarele informații referitoare la credite, net de provizion pentru creditele evaluate la cost amortizat:

- a) Soldul conturilor de credite pe termen lung și pe termen scurt și bilete la ordin
- b) Soldul provizionului pentru depreciere cu privire la pierderi la credite
- c) Analiza portofoliului de credite împărțit valutar
- d) Ratele dobânzilor portofoliului de credite, împărțite pe categorii
- e) Analiza portofoliului de credite în funcție de tipul (sume și proporții)
- f) Analiza modificării a provizioanelor pentru depreciere în cursul perioadei
- g) Descrierea și analiza evenimentelor semnificative care afectează portofoliul de credite pe parcursul perioadei.
- h) Alte prezentări considerate relevante

**Deprecierea activelor financiare**

(237) IFRS 9 stabilește un nou model privind deprecierea, bazat pe o abordare anticipativă a "pierderilor așteptate" care se aplică:

- a) Activelor financiare măsurate la cost amortizat
- b) Instrumente de datorie măsurate la valoarea justă recunoscută în alte elemente ale rezultatului global, și
- c) Angajamentelor de finanțare și contractelor de garantare financiară

(238) Conform modelului pierderilor așteptate stabilit de IFRS 9, un eveniment de credit (indiciu de depreciere) nu trebuie să aibă loc înainte de recunoașterea ajustărilor pentru pierderi. În consecință, întotdeauna trebuie recunoscute pierderi așteptate la nivelul minim pentru următoarele 12 luni.

(239) Pierderile așteptate la nivelul întregii perioade de derulare a instrumentului financiar vor fi recunoscute în situația unei creșteri semnificative a riscului de credit față de momentul recunoașterii inițiale.

(240) Toate activele financiare în numerar, cu excepția celor care sunt recunoscute la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere și cu excepția celor excluse în mod expres din domeniul de aplicare al IFRS 9 (investiții în instrumente de capitaluri proprii filiale, entități asociate și societățile supuse controlului în comun, ale căror pierderi din depreciere sunt determinate în conformitate cu IAS 36), trebuie să fie evaluate la fiecare dată de raportare pentru ajustarea pentru pierdere așteptată.

(241) Ajustarea pentru pierderea așteptată aferentă unui instrument financiar este o valoare egală cu valoarea pierderilor din credit preconizate pe durata de viață în cazul în care riscul de credit aferent respectivului instrument financiar a crescut semnificativ după recunoașterea inițială.

(242) Dacă riscul de credit pentru un instrument financiar nu a crescut semnificativ după recunoașterea inițială, Banca evaluează ajustarea pentru pierdere aferentă respectivului instrument financiar la o valoare egală cu pierderile din credit preconizate pe 12 luni.

(243) Pentru activele financiare recunoscute depreciate (POCI) Banca recunoaște ca ajustare pentru pierdere numai modificările cumulate ale pierderilor din credit preconizate pe durata de viață după recunoașterea inițială.

(244) La fiecare dată de raportare, Banca va recunoaște în profit sau pierdere valoarea modificării pierderilor din credit preconizate pe durata de viață ca un câștig sau o pierdere din depreciere.

(245) Metode de determinare a pierderilor din depreciere (și recuperări), și, în consecință, raportarea lor, variază în funcție de clasificarea și tipul activului financiar.

(246) Regulile privind determinarea și raportarea pierderilor din depreciere sunt stabilite în DNI.

(247) Dovada că un activ financiar este depreciat ca urmare a riscului de credit include date observabile cu privire la următoarele evenimente:

- a) Dificultăți financiare semnificative ale debitorului/ emitentului;
- b) Întârzieri la plata dobânzilor sau a principalului;
- c) Acordarea de către creditor a unor condiții favorabile, care nu ar fi fost acordate în caz contrar, din cauza dificultăților emitentului;
- d) Probabilitatea ca debitorul să intre în faliment;
- e) Dispariția unei piețe active pentru titluri, din cauza dificultăților financiare ale emitentului.
- f) Achiziționarea sau emisiunea unui activ financiar cu o reducere semnificativă care reflecta pierderile din creditare suportate.

(248) **Evaluarea deprecierii**

(249) IFRS 9 stabilește un model de evaluare a deprecierii bazat pe trei categorii de risc potrivit cărora activele financiare au suferit (sau nu) o creștere semnificativă a riscului de credit față de momentul recunoașterii inițiale.

(250) Cele trei categorii de risc determină nivelul de depreciere necesar a fi recunoscut sub formă de pierdere așteptată (ECL) (de asemenea și nivelul de venituri din dobânzi ce vor fi recunoscute) la fiecare moment de raportare:

- a) Stage1: Riscul de credit nu a crescut semnificativ – recunoașterea pierderilor așteptate aferente următoarelor 12 luni;
- b) Stage2: Riscul de credit a crescut semnificativ față de momentul recunoașterii inițiale – recunoașterea pierderilor așteptate aferente întregii durate de viață;
- c) Stage3: Activul financiar este depreciat – recunoașterea pierderilor așteptate aferente întregii durate de viață.

(251) Evenimentul de nerambursare reprezintă comportamentul delicvent al contractelor de credit. Orice referire la evenimentul de nerambursare din prezentul document va avea în vedere definiția menționată.

(252) Activele financiare care la data achiziționării sau aprobării sunt depreciate (POCI) vor fi clasificate în scopuri de raportare (ex. FINREP) în categoriile de risc corespunzătoare (Stage 2 sau Stage 3).

(253) Pierdere așteptată estimată pentru următoarele 12 luni reprezintă pierderile provenite din riscul de credit aferent activelor financiare așteptate să apară potrivit probabilității apariției

evenimentului de nerambursare în următoarele 12 luni de la recunoașterea inițială sau de la data reportului pentru instrumentele clasificate în Stage 1.

(254) Pierdere așteptată estimată pentru întreaga durată de viață a instrumentului financiar reprezintă valoarea prezentă a pierderilor așteptate potrivit probabilității de apariție a evenimentului de nerambursare în orice moment până la maturitatea finală a activului financiar.

(255) **Baza evaluării – evaluare individuală sau colectivă**

(256) Banca aplică cerințe specifice în ceea ce privește determinarea bazei de evaluare a deprecierei activelor financiare evaluate la cost amortizat. Regula generală privind analiza individuală este aceea că se aplică expunerilor Non-retail care depășesc pragul de semnificație și se găsesc în Stage 3 de depreciere sau sunt în gestiune workout. Expunerile clasificate în Stage 1 și 2 vor fi analizate pe bază colectivă.

(257) Limitele exacte ale activelor financiare pentru care se face evaluare colectivă sunt definite în DNI și/sau în politicile Grupului.

(258) Recunoașterea pierderilor așteptate pe întreaga durată de viață a activelor financiare pe bază colectivă ia în considerare informații cuprinzătoare referitoare la riscul de credit care cuprind atât informațiile istorice cât și informațiile relevante din prezent, inclusiv informații anticipative macroeconomice pentru estimarea unui rezultat apropiat de recunoaștere a pierderilor așteptate pe întreaga durată de viață a activelor financiare la nivel individual.

(259) Toate expunerile din credite fac subiectul analizei colective fără excepție chiar dacă, în final, anumite expuneri sunt analizate și provizionate pe bază individuală.

(260) În scopul determinării creșterii semnificative a riscului de credit și al recunoașterii unei ajustări pentru depreciere pe bază colectivă, Banca grupează instrumentele financiare pe baza caracteristicilor comune ale riscului de credit, cu scopul de a facilita identificarea timpurie a creșterii semnificative a riscului de credit.

(261) Deprecierea va fi calculată atât la nivelul expunerilor bilanțiere cât și la nivelul celor din afara bilanțului.

(262) Având în vedere că pierderile așteptate sunt estimate pe fiecare an al maturității reziduale a instrumentului, expunerea în caz de nerambursare va fi estimată în același fel.

(263) Toate tipurile de expuneri din afara bilanțului precum plafoane netrase, scrisori de garanție, etc. sunt incluse în calculul EAD (Expunerea în caz de nerambursare).

(264) Expunerile din afara bilanțului sunt incluse în expunerea în caz de nerambursare la o valoare indexată cu coeficientul CCF în corespundere cu prevederile DNI.

(265) EAD (Expunerea în caz de nerambursare) este integrată la nivel de contract și include valoarea brută la cost amortizat și expunerile din afara bilanțului transformate în credite prin multiplicarea cu CCF.

(266) Banca va calcula provizionul pentru fiecare expunere analizată colectiv, în baza parametrilor stabiliți în DNI.

(267) **Dovezi de depreciere**

(268) Pe lângă regulile referitoare la dovezile de depreciere și identificarea evenimentelor de pierdere menționate mai sus, Banca ține cont de zilele restante sau de restructurările activelor financiare. Categoriile de evaluare pot fi determinate în funcție de zilele restante.

(269) Indiciile privind deprecierea activelor financiare au la bază date observabile privind apariția oricăruia dintre următoarele evenimente la data de raportare:

- a) O valoare materială a expunerii înregistrează mai mult de 90 de zile de întârziere;
- b) Apariția evenimentului de nerambursare, indiferent de numărul de zile de întârziere;

- c) Restructurat (forborne potrivit prevederilor Instrucțiunii privind managementul expunerilor "Default", "Neperformante" și "Forborne");
- d) Declanșarea procedurilor legale asupra debitorilor persoane juridice (Insolvență/Faliment/Lichidare//Reorganizare);
- e) Persoane juridice sau alte entități economice ale căror credite au fost marcate cu starea Watch List 3 în procesul de monitorizare a creditelor sau transferate în gestiunea Restructurare și Recuperare Credite;
- f) Clienții selectați de persoanele sau entitățile cu competențe de management al riscurilor.

**(270) Contabilitatea pierderilor din depreciere**

(271) Odată ce o pierdere din depreciere a fost identificată de către Bancă pentru active evaluate la cost amortizat, valoarea sa este măsurată ca diferența dintre valoarea contabilă a activului și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare estimate, actualizate la rata inițială a dobânzii efective. Aceasta sumă este apoi recunoscută în contul de profit sau pierdere.

(272) Valoarea contabilă a activului este redusă prin utilizarea unui cont de provizion creat de Bancă în acest scop.

(273) Pentru active colateralizate, fluxurile de numerar estimate care vor fi utilizate pentru a calcula deprecierea reflecta fluxurile de numerar care ar putea rezulta din blocarea pieței, din care se scad costurile de obținere și de vânzare a garanției.

(274) Garanția nu trebuie recunoscut ca activ separat, înainte de un eveniment de lichidare forțată (blocare a pieței).

(275) Înregistrarea în contabilitatea băncii a ajustărilor de depreciere se efectuează în mod automat pentru fiecare perioadă de raportare (sfârșit de lună) și se utilizează cursul tranzacțional din ultima zi a lunii.

**(276) Rata de actualizare aplicabilă**

(277) În calculul pierderilor din depreciere, fluxurile de numerar viitoare sunt actualizate la rata efectivă a dobânzii originară. Ca rezultat, doar efectul reducerii fluxurilor de numerar este recunoscut ca și pierdere acea sumă nu este afectată de alți factori ( ex. Modificări ale ratelor dobânzii în piață sau ale ratingului de credit al debitorului) care ar putea afecta valoarea justă a activului.

**(278) Venituri din dobânzi după ce activele financiare au fost depreciate**

(279) După ce o pierdere din depreciere a fost recunoscută, veniturile din dobânzi ulterioare sunt recunoscute folosind rata dobânzii utilizate pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare folosite în calculul provizionului pentru depreciere.

**(280) Reluări**

(281) În cazul în care valoarea unei pierderi din depreciere scade, iar scăderea poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment apărut după ce deprecierea a fost recunoscută, atunci deprecierea este reluată prin contul de profit sau pierdere.

(282) Cu toate acestea, valoarea contabilă nu poate fi majorată cu o sumă care depășește costul amortizat teoretic al activului, calculat dacă deprecierea nu ar fi fost recunoscută.

**(283) Credite renegociate (Forborne):**

(284) În cazul în care termenii unui contract de credit sunt renegociați din cauza dificultăților financiare ale debitorului, iar renegocierea nu conduce la derecunoașterea expunerii, orice

depreciere este măsurată prin referire la rata dobânzii efective inițiale înainte de modificarea termenilor.

(285) Expunerile renegociate (forborne) sunt definite ca expuneri pentru care au fost luate măsuri de restructurare pentru a minimiza riscul de nerambursare.

(286) Măsurile de restructurare cele mai utilizate sunt acordarea de concesiuni sub formă de refinanțare/ reeșalonarea unui debitor în dificultăți financiare și/sau modificarea condițiilor de împrumut convenite inițial printr-o modificare contractuală (de exemplu, amânare, renunțarea sau moratoriu).

(287) În cazul în care o restructurare este determinată de ratingul de credit, există dovezi obiective de depreciere.

(288) În cazul în care sumele viitoare de încasat sunt susceptibile de a fi afectate, atunci se calculează deprecierea pentru respectivul credit.

(289) Deprecierea necesară se deduce din valoarea contabilă a activului, iar diferența dintre valoarea justă și costurile de amortizat este recunoscută prin profit sau pierdere.

## 7. INSTRUMENTE DERIVATE SI CONTABILITATEA DE ACOPERIRE

(290) Instrumentele derivate trebuie recunoscute la data la care se încheie angajamentul, adică la data tranzacției.

(291) Instrumentele derivate folosite de Banca includ contracte forward și swap.

(292) Swaps: Într-un contract swap tipic, cele 2 părți agreează să schimbe anumite sume calculate în funcție de o anumită rată, indice, valută sau activ și o anumită sumă, numită „valoare notională” a contractului. Plățile sunt făcute în funcție de valoarea notională.

(293) Există mai multe tipuri de swap: din rata dobânzii fixă în variabilă sau invers, swap pe active, pe valute și instrumente derivate compuse.

(294) În general, nu există un schimb de fluxuri de numerar la momentul intrării într-un swap deoarece valoarea justă (valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare) este, la momentul inițializării, 0 (este calculată pe baza ratelor de dobândă de la momentul inițializării). Fluxurile de numerar de-a lungul perioadei de viață a unui swap sunt stabilite pe o bază netă.

(295) Contracte forward/futures: contracte pentru livrarea unui anumite cantități dintr-un instrument financiar în viitor, la o dată specifică, la un preț prestabilit în momentul încheierii tranzacției. Nu este necesară livrarea fizică a instrumentului financiar respectiv.

(296) Contractele Futures sunt cotate pe o piață organizată, în timp ce contractele Forward nu sunt nu sunt tranzacționate la bursă și nu au condiții standardizate și transparente, sunt un simplu acord de a cumpăra sau vinde, acord negociat privat.

(297) **Recunoaștere și măsurare**

(298) Instrumentul derivat este înregistrat la cost de achiziție, care este valoarea justă a contravalorii plătite (activ) sau primite (pasiv). Nu se înregistrează nimic în cazul în care valoarea justă a instrumentului derivat este zero.

(299) Costurile de tranzacție, care pot fi atribuite direct achiziției sau emiterii trebuie să fie incluse în evaluarea inițială. Cu toate acestea, deoarece acestea nu sunt considerate semnificative pentru



banca, acestea sunt, în practică, înregistrate ca și cheltuieli, precum și orice alte costuri de tranzacție asupra activelor financiare.

(300) Costurile de tranzacție includ taxele și comisioanele plătite agenților, brokerilor și dealerilor, taxele de transfer, taxe și altele.

#### **Evaluare ulterioară**

(301) După prima zi, instrumentul derivat este reflectat în contabilitate la valoarea justă, iar modificările valorii juste se înregistrează în contul de profit excepția cazului în care instrumentul derivat este definit ca instrument de acoperire într-o relație de acoperire care se califică pentru IFRS 9 contabilitatea de acoperire (hedging).

(302) Valorile juste sunt obținute din preturile de piață cotate, modele de actualizare a fluxurilor de numerar și modele de evaluare a opțiunilor, după caz. Banca adoptă metoda de evaluare multicurbe pentru calcularea valorii actualizate nete a fluxurilor viitoare de numerar - bazată pe diferite curbe utilizate pentru a determina ratele forward utilizate în scopul actualizării. Acesta reprezintă cea mai bună estimare a acestor tranzacții cu instrumente derivate.

(303) Modificările în valoarea justă a instrumentelor financiare derivate care nu se califică pentru contabilitatea de acoperire sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere și sunt incluse în SPLOCI în perioada de raportare.

#### **(304) Contabilitatea de acoperire (Hedge accounting)** **Obiectivul contabilității de acoperire**

(305) Obiectivul contabilității de acoperire împotriva riscurilor este să reprezinte, în situațiile financiare, efectul operațiunilor de gestionare a riscului Băncii care utilizează instrumente financiare care ar putea afecta profitul sau pierderea (sau alte elemente ale rezultatului global, în cazul investițiilor în instrumente de capitaluri proprii pentru care Banca a ales să prezinte modificările în valoarea justă la alte elemente ale rezultatului global).

(306) Tipuri de acoperire

- a) Acoperirea valorii juste;
- b) Acoperirea fluxurilor de numerar;
- c) Acoperirea unei investiții nete în străinătate.

#### **(307) Instrumente de acoperire**

(308) În cele mai multe cazuri, instrumentul de acoperire este un derivat.

(309) Tipurile de instrumente care pot fi desemnate ca instrumente de acoperire sunt:

- a) Un instrument derivat evaluat la valoarea justă prin profit sau pierdere, cu excepția anumitor opțiuni emise. O opțiune emisă nu îndeplinește condițiile unui instrument de acoperire împotriva riscurilor decât dacă este desemnată ca o compensare a unei opțiuni cumpărate, inclusiv una încorporată într-un alt instrument financiar.
- b) Un activ financiar nederivat sau o datorie financiară nederivată evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere doar dacă nu este o datorie financiară desemnată la valoarea justă prin profit sau pierdere pentru care quantumul modificării valorii juste care este atribuibil modificărilor riscului de credit aferent acelei datorii este prezentat în alte elemente ale rezultatului global. Pentru o acoperire a unui risc valutar, componenta de risc valutar a unui activ financiar nederivat sau a unei datorii financiare nederivate poate fi desemnată ca instrument de acoperire împotriva riscurilor cu condiția să nu fie o investiție într-un instrument de capitaluri proprii pentru care o entitate a optat să prezinte modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global.

- c) contractele cu o terță parte din afara entității raportoare (adică externă grupului sau entității individuale care face obiectul raportării)

(310) Banca poate considera în combinație și poate desemna în comun ca instrument de acoperire împotriva riscurilor orice combinație dintre următoarele elemente (inclusiv acele situații în care riscul sau riscurile generate de anumite instrumente de acoperire le compensează pe cele generate de altele):

(a) instrumente derivate sau o parte din acestea; și

(b) instrumente nederivate sau o parte din acestea.

(311) Totuși, un instrument derivat care combină o opțiune emisă și o opțiune cumpărată (de exemplu, „collar-ul” de rată a dobânzii) nu se califică drept instrument de acoperire împotriva riscurilor dacă este, de fapt, o opțiune emisă netă la data desemnării. În mod similar, două sau mai multe instrumente (sau părți din acestea) pot fi desemnate împreună ca instrument de acoperire împotriva riscurilor doar dacă nu sunt, în combinație, o opțiune emisă netă la data desemnării.

(312) În cazul Băncii, instrumentul de acoperire este un IRS (swap pe rata dobânzii).

De exemplu, în cazul unui IRS (swap pe rata dobânzii) unde se plătește o rată fixă și se încasează o rată variabilă, următoarele trebuie prezentate:

- a) Rata dobânzii fixe plătite;
- b) Rata dobânzii fixe încasate;
- c) Data de început;
- d) Data expirării;
- e) Data la care se face ajustarea ratei.

(313) **Instrument acoperit**

(314) Un element acoperit împotriva riscurilor poate fi un activ sau o datorie recunoscut(ă), un angajament ferm nerecunoscut, o tranzacție prognozată sau o investiție netă într-o operațiune din străinătate. Elementul acoperit împotriva riscurilor trebuie să poată fi evaluat în mod fiabil.

(315) Doar activele, datoriile, angajamentele ferme sau tranzacțiile prognozate foarte probabile cu părți externe entității raportoare pot fi desemnate ca elemente acoperite împotriva riscurilor.

De exemplu, dacă instrumentul acoperit este un instrument cu rată fixă, trebuie indicate:

- a) Tipul riscului acoperit;
- b) Rata fixă din relația de acoperire;
- c) Tipul cuponului (cu plăți anuale, semi anuale etc.), data emiterii și data maturității;

(316) În cazul în care instrumentul de acoperire este o tranzacție prognozată, trebuie demonstrat ca există o mare probabilitate ca aceasta să aibă loc: acest lucru nu înseamnă că o entitate trebuie să precizeze data exactă la care aceasta tranzacție va avea loc. Cu toate acestea, ea trebuie să identifice și să documenteze perioada, care trebuie să fie suficient de limitată de timp, apropiată de data cea mai probabilă la care este de așteptat ca tranzacția să fie efectuată. În scopul de a determina această perioadă, Banca se poate referi la tranzacții similare, executate în trecut, capacitatea sa de a încheia tranzacții similare și consecințele negative ale eșecului de a efectua tranzacția.

(317) O relație de acoperire împotriva riscurilor îndeplinește condițiile pentru contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor dacă respectă toate criteriile de mai jos:

a) relația de acoperire împotriva riscurilor constă doar în instrumentele eligibile de acoperire împotriva riscurilor și elementele eligibile acoperite împotriva riscurilor.

b) la inițierea relației de acoperire împotriva riscurilor există o desemnare și o documentație oficială privind relația de acoperire, precum și a obiectivului strategiei entității de gestionare a riscului pentru realizarea acoperirii.

Documentația trebuie să cuprindă identificarea instrumentului de acoperire, a elementului acoperit, a naturii riscului acoperit și a modului în care entitatea va evalua dacă relația de acoperire împotriva riscurilor îndeplinește sau nu dispozițiile privind eficacitatea acoperirii (inclusiv analiza sa asupra surselor de ineficacitate a acoperirii și modul în care se determină rata de acoperire).

c) relația de acoperire împotriva riscurilor îndeplinește toate dispozițiile următoare privind eficacitatea acoperirii împotriva riscurilor:

i. există o relație economică între elementul acoperit împotriva riscurilor și instrumentul de acoperire împotriva riscurilor; existența unei relații economice înseamnă că instrumentul de acoperire și elementul acoperit împotriva riscurilor au valori care în general se modifică în direcții opuse din cauza aceluiași risc, care reprezintă riscul acoperit. Prin urmare, trebuie să se preconizeze că valoarea instrumentului de acoperire și valoarea elementului acoperit se vor modifica în mod sistematic în urma variațiilor aceluiași instrument sau acelorași instrumente de bază care au o asemenea legătură economică încât răspund într-un mod similar la riscul care este acoperit. Dacă instrumentele de bază nu sunt aceleași, dar sunt legate din punct de vedere economic, pot exista situații în care valorile instrumentului de acoperire și ale elementului acoperit împotriva riscurilor se modifică în aceeași direcție, de exemplu, deoarece diferența de preț dintre cele două instrumente de bază corelate variază, în timp ce instrumentele însele nu se modifică semnificativ. Acest lucru este în continuare consecvent cu o relație economică între instrumentul de acoperire și elementul acoperit împotriva riscurilor dacă se preconizează în continuare că valorile instrumentului de acoperire și ale elementului acoperit se vor modifica în direcții opuse atunci când se modifică instrumentele de bază.

ii. efectul riscului de credit nu domină modificările de valoare care rezultă din respectiva relație economică; și

iii. rata de acoperire într-o relație de acoperire împotriva riscurilor este aceeași ca cea care rezultă din cantitatea din elementul acoperit pe care entitatea o acoperă de fapt și din cantitatea din instrumentul de acoperire folosită de fapt de entitate pentru a acoperi respectiva cantitate din elementul acoperit. Totuși, acea desemnare nu trebuie să reflecte un dezechilibru între ponderile elementului acoperit și instrumentului de acoperire care ar determina o ineficacitate a acoperirii împotriva riscurilor (indiferent dacă este sau nu recunoscută) ce ar putea genera un rezultat contabil inconsecvent cu obiectivul contabilității de acoperire împotriva riscurilor.

#### **(318) Contabilizarea relațiilor de acoperire**

(319) Dacă elementul acoperit împotriva riscurilor este un instrument de capitaluri proprii pentru care Banca a ales să prezinte modificarea valorii juste în alte elemente ale rezultatului global, atunci expunerea acoperită trebuie să fie una care ar putea afecta alte elemente ale rezultatului global. În acest caz și doar în acest caz, ineficacitatea acoperirii împotriva riscurilor este prezentată în alte elemente ale rezultatului global.

(320) O acoperire a riscului valutar aferent unui angajament ferm poate fi contabilizată drept o acoperire a valorii juste împotriva riscurilor sau o acoperire a fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor.

(321) Dacă o relație de acoperire împotriva riscurilor nu mai îndeplinește dispoziția privind eficacitatea acoperirii aferentă ratei de acoperire, dar obiectivul de gestionare a riscului pentru acea relație desemnată de acoperire împotriva riscurilor rămâne același, atunci o entitate trebuie să ajusteze rata de acoperire a relației de acoperire astfel încât să îndeplinească din nou criteriile necesare (acest lucru este denumit „reechilibrare”).

#### **(322) Reechilibrarea relației de acoperire împotriva riscurilor și a modificărilor ratei de acoperire.**

(323) Reechilibrarea se referă la ajustările realizate asupra cantităților desemnate din elementul acoperit împotriva riscurilor sau din instrumentul de acoperire din cadrul unei relații deja existente de

acoperire cu scopul de a menține o rată de acoperire care respectă dispozițiile privind eficacitatea acoperirii. Modificările cantităților desemnate dintr-un element acoperit sau dintr-un instrument de acoperire împotriva riscurilor în alt scop nu constituie o reechilibrare.

(324) Reechilibrarea este contabilizată ca o continuare a relației de acoperire. La reechilibrare, ineficacitatea acoperirii aferentă relației de acoperire împotriva riscurilor este determinată și recunoscută imediat înainte de ajustarea relației de acoperire împotriva riscurilor.

(325) Întreruperea contabilității de acoperire

(326) Întreruperea contabilității de acoperire împotriva riscurilor poate să afecteze o relație de acoperire în întregime sau doar o parte a acesteia (caz în care contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor continuă pentru perioada rămasă din relația de acoperire).

(327) În general, contabilitatea de acoperire este întreruptă atunci când:

- a) Nu mai sunt întrunite criteriile,
- b) Instrumentul de acoperire expira, este vândut, a ajuns la maturitate sau a fost exercitat; înlocuirea sau convertirea unui instrument de acoperire împotriva riscurilor într-un alt instrument de acoperire împotriva riscurilor nu constituie o expirare sau o reziliere dacă o astfel de înlocuire sau convertire face parte din și este consecventă cu obiectivul documentat de gestionare a riscului al Băncii,
- c) Nu mai este așteptat ca tranzacția sau tranzacția prognozată să se întâmple,
- d) Desemnarea acoperirii la valoarea justă sau a fluxurilor de numerar este revocată.

(328) Întreruperea contabilității de acoperire depinde de tipul relației de acoperire.

(329) Acoperirea valorii juste

(330) Atât timp cât o acoperire a valorii juste împotriva riscurilor îndeplinește criteriile necesare, relația de acoperire împotriva riscurilor trebuie contabilizată după cum urmează:

a) câștigul sau pierderea aferent(ă) instrumentului de acoperire va fi recunoscut(ă) în profit sau pierdere (sau în alte elemente ale rezultatului global, dacă instrumentul de acoperire împotriva riscurilor acoperă un instrument de capitaluri proprii pentru care Banca a ales să prezinte modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global).

b) câștigul sau pierderea din acoperire aferent(ă) elementului acoperit împotriva riscurilor trebuie să ajusteze valoarea contabilă a elementului acoperit (dacă se aplică) și trebuie recunoscut(ă) în profit sau pierdere. În cazul în care elementul acoperit este un activ financiar (sau o componentă a acestuia) care este evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global câștigul sau pierderea din acoperire aferent(ă) elementului acoperit trebuie recunoscut(ă) în profit sau pierdere. Totuși, dacă elementul acoperit împotriva riscurilor este un instrument de capitaluri proprii pentru care Banca a ales să prezinte modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global, atunci acele valori trebuie să rămână în alte elemente ale rezultatului global.

(331) Atunci când un element acoperit împotriva riscurilor este un angajament ferm nerecunoscut (sau o componentă a acestuia), modificarea cumulată în valoarea justă a elementului acoperit ulterioară desemnării acestuia este recunoscută drept activ sau datorie, recunoscându-se un câștig corespunzător sau o pierdere corespunzătoare în profit sau pierdere.

(332) Toate ajustările anterioare făcute la valoarea contabilă a elementului acoperit (în cazul în care elementul acoperit împotriva riscurilor este un instrument financiar (sau o componentă a acestuia) evaluat la cost amortizat) sunt amortizate prin contul de profit și pierdere. Ajustarea se bazează pe o rată a dobânzii efective recalculată la data la care începe amortizarea și sunt amortizate integral de scadență.

**(333) Acoperirea fluxurilor de numerar**

(334) Atât timp cât o acoperire a fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor îndeplinește criteriile necesare, relația de acoperire împotriva riscurilor trebuie contabilizată după cum urmează:

(a) componenta separată a capitalurilor proprii asociată elementului acoperit (rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor) este ajustată la cea mai mică valoare dintre următoarele (în valori absolute):

(i) câștigul cumulat sau pierderea cumulată aferent(ă) instrumentului de acoperire împotriva riscurilor de la începutul acoperirii; și

(ii) modificarea cumulată a valorii juste (valorii actualizate) a elementului acoperit împotriva riscurilor (adică valoarea actualizată a modificării cumulate a fluxurilor de trezorerie viitoare preconizate acoperite) de la începutul acoperirii.

(b) partea din câștigul sau pierderea aferent(ă) instrumentului de acoperire împotriva riscurilor care este considerată a fi o acoperire eficientă [adică partea care este compensată prin modificarea rezervei aferente acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor calculată în conformitate cu litera (a)] trebuie recunoscută în alte elemente ale rezultatului global.

(c) orice câștig sau pierdere aferent(ă) instrumentului de acoperire împotriva riscurilor care rămâne sau orice câștig sau pierdere necesar(ă) pentru a echilibra modificarea rezervei aferente acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor calculată în conformitate cu litera (a) este o ineficacitate a acoperirii împotriva riscurilor care trebuie recunoscută în profit sau pierdere.

(d) valoarea care a fost acumulată în rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor în conformitate cu litera (a) trebuie contabilizată după cum urmează:

(i) dacă o tranzacție prognozată acoperită conduce ulterior la recunoașterea unui activ nefinanciar sau a unei datorii nefinanciare sau dacă o tranzacție prognozată acoperită pentru un activ nefinanciar sau o datorie nefinanciară devine un angajament ferm pentru care se aplică contabilitatea de acoperire a valorii juste împotriva riscurilor, entitatea trebuie să elimine acea valoare din rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie și să o includă direct în costul inițial sau într-o altă valoare contabilă a activului sau datoriei. Aceasta nu reprezintă o ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1) și prin urmare nu afectează alte elemente ale rezultatului global.

(ii) pentru alte acoperiri ale fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor decât cele prevăzute la litera (i), acea valoare trebuie reclasificată din rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie în profit sau pierdere drept ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1) în aceeași perioadă sau în aceleași perioade în care fluxurile de trezorerie viitoare preconizate acoperite afectează profitul sau pierderea (de exemplu, în perioadele în care este recunoscut venitul din dobândă sau cheltuiala cu dobânda sau atunci când are loc o vânzare prognozată).

(iii) totuși, dacă acea valoare reprezintă o pierdere, iar Banca preconizează că nu va fi recuperată toată pierderea sau o parte a acesteia într-una sau mai multe perioade viitoare, aceasta trebuie să reclasifice imediat valoarea care nu este preconizată să fie recuperată în profit sau pierdere drept ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1).

(335) Banca trebuie să contabilizeze valoarea care a fost acumulată în rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor, după cum urmează:

(a) dacă fluxurile viitoare de trezorerie acoperite sunt în continuare preconizate să apară, atunci acea valoare trebuie să rămână în rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor până când apar fluxurile de trezorerie viitoare sau până la momentul în care se aplică punctul litera (d) subpunctul (iii) de mai sus. Atunci când apar fluxurile de trezorerie viitoare, se aplică punctul litera (d).

- (c) dacă nu se mai preconizează că vor apărea fluxurile de trezorerie viitoare acoperite, acea valoare trebuie reclasificată imediat din rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor în profit sau pierdere drept ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1). Un flux de trezorerie viitor acoperit împotriva riscurilor care nu mai este foarte probabil să apară poate fi în continuare preconizat să apară

(336) Acoperirea unei investiții nete în străinătate (în valută).

(337) Câștigul sau pierderea instrumentului de acoperire cu privire la porțiunea efectivă a acoperirii care a fost recunoscută direct în capitalurile proprii trebuie recunoscute în profit sau pierdere la cedarea operațiunii din străinătate.

## 8. IMOBILIZARI CORPORALE

### A. Definiții:

(338) Un activ este o resursa:

(a) controlată de Banca ca rezultat al unor evenimente trecute; și

(b) de la care sunt așteptate beneficii economice viitoare care să se răsfrângă asupra Băncii.

(339) **Valoarea contabilă** este valoarea la care un activ este recunoscut în bilanț după scăderea amortizării cumulate, precum și a pierderilor cumulate din deprecieri.

(340) **Costul** reprezintă suma plătită în numerar sau echivalente de numerar, ori valoarea justă a altor contraprestații efectuate pentru achiziționarea unui activ, la data achiziției sau a construcției acestuia sau, acolo unde este cazul, valoarea atribuită acelui activ la recunoașterea inițială, în conformitate cu dispozițiile specifice ale altor IFRS-uri, de exemplu IFRS 2 Plata pe baza de acțiuni.

(341) **Valoarea amortizabilă** este costul unui activ sau o altă valoare substituită costului, minus valoarea sa reziduală.

(342) **Amortizarea** este alocarea sistematică a valorii amortizabile a unui activ pe întreaga sa durată de viață utilă.

(343) **Amortizarea în scopuri fiscale** este calculată pentru imobilizările corporale pe care se calculează amortizarea, este proprietatea materială reflectată în bilanțul contribuabilului în conformitate cu legislația și care este prevăzută a fi utilizată în activitatea de întreprinzător, a căror valoare scade prezumtiv ca urmare a uzurii fizice și morale și a cărei perioadă de exploatare este mai mare de un an, iar valoarea ei depășește suma stabilită la art.26/1 CF.

(344) **Valoarea specifică Băncii** este valoarea actualizată a fluxurilor de trezorerie pe care Banca se așteaptă să le realizeze din utilizarea continuă a unui activ și din cedarea sa la sfârșitul duratei sale de viață utilă, sau pe care se așteaptă să le suporte la decontarea unei datorii.

(345) **Valoarea justă** este valoarea la care poate fi tranzacționat un activ între părți interesate și în cunoștința de cauză, în cadrul unei tranzacții desfășurate în condiții obiective.

(346) **O pierdere din deprecieri** reprezintă diferența cu care valoarea contabilă depășește valoarea recuperabilă a unui activ.

(347) **Imobilizările corporale** sunt elemente corporale care:

(a) sunt deținute în vederea utilizării pentru producerea sau prestarea de bunuri sau servicii, pentru a fi închiriate terților sau pentru a fi folosite în scopuri administrative; și

(b) se preconizează a fi utilizate pe parcursul mai multor perioade.



(348) **Valoarea recuperabila** este cea mai mare valoare dintre prețul net de vânzare al unui activ si valoarea sa de utilizare.

(349) **Valoarea reziduala** a unui activ este valoarea estimata pe care ar obține-o in prezent Banca din cedarea unui activ, după deducerea costurilor asociate cedării, daca activul ar avea deja vechimea si starea prevăzute la sfârșitul duratei sale de viață utila.

(350) **Durata de viață utila** este:

- (a) perioada in care un activ este prevăzut a fi disponibil pentru utilizare de către Banca; sau
- (b) numărul de unități de producție sau unități similare preconizate a fi obținute din activ de către Banca.

## **B. Recunoaștere**

(351) Costul unui element de imobilizări corporale trebuie recunoscut ca activ daca si numai daca:

- (a) este probabila generarea pentru Banca de beneficii economice viitoare aferente activului; si
- (b) costul activului poate fi evaluat in mod fiabil.

(352) Piese de schimb si echipamentul de service sunt recunoscute drept imobilizări corporale in conformitate cu IAS 16 atunci când întrunesc condițiile **necesare**.

(353) Banca evaluează conform acestui principiu al recunoașterii toate costurile imobilizărilor sale corporale atunci când sunt suportate. Aceste costuri includ costurile suportate inițial pentru dobândirea sau construcția unui element de imobilizări corporale, precum si costurile suportate ulterior pentru adăugări la acestea, pentru înlocuirea parțiala sau pentru întreținerea acestora.

(354) In conformitate cu art.26/1 CF, Imobilizările corporale sunt active materiale, prețul unitar al cărora depășește plafonul stabilit de legislație (cu excepția POS terminalelor și echipamentelor periferice IT), planificate pentru utilizare mai mult de un an în activitatea de producție, comercială și alte activități.

**(355)** Imobilizările corporale procurate și luate la evidență până în a.2023 a căror valoare este mai mică de 12000 lei pentru o unitate, rămân în componenta activelor materiale pe termen lung până la uzura deplină a lor (în evidenta financiară).

(356) Imobilizările corporale includ:

- a) Terenuri
- b) Clădiri, instalații
- c) Tehnica de calcul, birou
- d) Mașini si utilaje
- e) Mobilă si safeuri
- f) Mijloace de transport
- g) Mijloace arendate
- h) Inventar de producție si gospodăresc

## **C. Evaluare la recunoaștere**

(357) Un element de imobilizări corporale care îndeplinește condițiile de recunoaștere drept activ trebuie evaluat la costul sau.

(358) Elemente de cost. Costul unei imobilizări corporale este format din:

- a) prețul sau de cumpărare, inclusiv taxele vamale si taxele de cumpărare nerambursabile, după deducerea reducerilor comerciale si a rabaturilor;

b) orice costuri care se pot atribui direct aducerii activului la locația și starea necesare pentru ca acesta să poată funcționa în modul dorit de conducere;

c) estimarea inițială a costurilor de demontare și de mutare a elementului și de reabilitare a amplasamentului unde este situat, obligația pe care o suportă Banca la dobândirea elementului sau ca o consecință a utilizării elementului pe o perioadă anumită în alte scopuri decât cele de a produce stocuri în timpul acelei perioade.

(359) Exemple de costuri care pot fi atribuite direct sunt:

a) costurile cu beneficiile **salariaților** (așa cum sunt definite în IAS 19 Beneficiile **salariaților**) care rezulta direct din construirea sau achiziționarea elementului de imobilizări corporale;

b) costurile de amenajare a amplasamentului;

c) costurile inițiale de livrare și manipulare;

d) costurile de instalare și asamblare;

e) costurile de testare a funcționării corecte a activului, după deducerea încasărilor nete provenite din vânzarea elementelor produse în timpul aducerii activului la amplasament și la starea de funcționare (cum ar fi eșantioanele produse la testarea echipamentului); și

f) onorariile profesionale.

(360) Recunoașterea costurilor în valoarea contabilă a unui element de imobilizări corporale încetează când elementul se afla la amplasamentul și în starea necesare funcționării în maniera dorită de conducere.

(361) Costul unui element de imobilizări corporale este echivalentul în numerar al prețului la data recunoașterii.

(362) Exemple de costuri care nu sunt costuri ale unui element de imobilizări corporale sunt:

a) costurile de deschidere a unei noi instalații;

b) costurile de introducere a unui nou produs sau serviciu (inclusiv costurile de publicitate și activități promoționale);

c) costurile de desfășurare a unei activități într-o locație nouă sau cu o nouă clasă de consumatori (inclusiv costurile de formare a personalului); și

d) costurile administrative și alte costuri de regie generale.

(363) Costurile suportate pentru utilizarea și repunerea în funcțiune a unui element nu sunt incluse în valoarea contabilă a elementului respectiv. De exemplu, următoarele costuri nu sunt incluse în valoarea contabilă a unui element de imobilizări corporale:

(a) costurile suportate atunci când un element capabil să funcționeze în maniera dorită de conducere trebuie încă să fie adus la starea de funcționare sau este exploatat sub capacitatea maximă;

(b) pierderile inițiale din exploatare, cum ar fi cele suportate la creșterea cererii pentru produsul realizat de elementul respectiv; și

(c) costurile reamplasării sau reorganizării parțiale sau totale a activităților entității.

(364) Veniturile și cheltuielile aferente activităților neprevăzute sunt recunoscute în profit sau pierdere și sunt incluse în clasificările respective ale veniturilor și cheltuielilor.

(365) Construcții în curs de execuție

(366) Sumele rezultate din contractele de construcție. Construcția în curs – este reprezentată de active care sunt capitalizate dar nu sunt utilizate - sunt prezentate la cost în situațiile financiare ale Băncii. Pentru acestea nu se recunoaște amortizare.

**D. Evaluarea după recunoaștere**

(367) După recunoașterea ca activ un element de imobilizări corporale poate fi contabilizat prin:

- a) Modelul bazat pe cost, la costul sau minus orice amortizare acumulata si orice pierderi acumulate din depreciere,
- b) Modelul de reevaluare, la valoarea sa justa la data reevaluării minus orice amortizare acumulata ulterior si orice pierderi acumulate din depreciere.

(368) Recunoașterea imobilizărilor corporale este contabilizata prin modelul bazat pe reevaluare, ca politica contabila, la valoarea justa la data reevaluării minus orice amortizare acumulata ulterior si orice pierderi acumulate din depreciere.

(369) După recunoașterea ca activ, un element de imobilizări corporale a cărui valoare justa poate fi evaluata in mod fiabil trebuie contabilizat la o valoare reevaluată, aceasta fiind valoarea sa justa la data reevaluării minus orice amortizare acumulata ulterior si orice pierderi acumulate din depreciere. Reevaluările trebuie sa se facă cu suficienta regularitate pentru a se asigura ca valoarea contabila nu se deosebește semnificativ de ceea ce s-ar fi determinat prin utilizarea valorii juste la data bilanțului.

(370) Daca un element de imobilizări corporale este reevaluat, atunci întreaga clasa de imobilizări corporale din care face parte acel element trebuie reevaluată.

(371) Daca valoarea contabila a unui activ este majorata ca urmare a unei reevaluări, aceasta majorare trebuie înregistrata direct in capitalurile proprii in elementul-rând "surplus din reevaluare". Cu toate acestea, majorarea trebuie recunoscuta in profit sau pierdere in măsura in care aceasta compensează o descreștere din reevaluarea aceluiași activ recunoscut anterior in profit sau pierdere.

(372) Daca valoarea contabila a unui activ este diminuata ca urmare a unei reevaluări, aceasta diminuare trebuie recunoscuta in profit sau pierdere. Cu toate acestea, diminuarea trebuie debitata direct din capitalurile proprii in elementul-rând "surplus din reevaluare", in măsura in care exista sold creditor in surplusul din reevaluare pentru acel activ.

**E. Amortizare**

(373) Fiecare parte a unui element de imobilizări corporale cu un cost semnificativ fata de costul total al elementului trebuie amortizat separat.

(374) Cheltuielile cu amortizarea pentru fiecare perioada trebuie recunoscute in profit sau pierdere numai daca nu sunt incluse in valoarea contabila a unui alt activ.

(375) Valoare amortizabila si perioada de amortizare

(376) Valoarea amortizabila a unui activ trebuie alocata in mod sistematic pe durata sa de viață utila.

(377) Valoarea reziduala si durata de viață utila ale unui activ trebuie revizuite cel puțin la fiecare sfârșit de exercițiu financiar si, daca așteptările se deosebesc de alte estimări anterioare, modificarea (modificările) trebuie contabilizata(e) ca modificare de estimare contabila, in conformitate cu IAS 8 Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile si erori.

(378) Amortizarea unui activ începe când acesta este disponibil pentru utilizare, adică atunci când se afla in amplasamentul si starea necesare pentru a putea funcționa in maniera dorita de conducere. Amortizarea unui activ încetează cel mai devreme la data când activul este clasificat drept deținut in vederea vânzării (sau inclus într-un grup destinat cedării care este clasificat drept deținut in vederea vânzării), in conformitate cu IFRS 5 si la data la care activul este derecunoscut. Prin urmare, amortizarea nu încetează când activul nu este utilizat sau este scos din uz, cu excepția cazului in care acesta este complet amortizat.

(379) Beneficiile economice viitoare înglobate intr-un activ se consuma de către Banca in special prin utilizarea acestuia. Totuși, alți factori, cum ar fi uzura morala tehnica sau comerciala si uzura fizica a

activului atunci când nu este folosit, au adesea drept rezultat diminuarea beneficiilor economice care ar fi putut fi obținute de la activul respectiv. În consecință, toți factorii următori sunt luați în considerare la determinarea duratei de viață utilă a unui activ:

- utilizarea preconizată a unui activ. Utilizarea este evaluată în raport cu capacitatea sau producția fizică preconizată ale unui activ;
- uzura fizică preconizată, care depinde de factori de exploatare cum ar fi numărul de ture pentru care va fi utilizat activul și programul de reparații și întreținere, precum și repararea și întreținerea activului atunci când nu este utilizat;
- uzura morală tehnică sau comercială care rezultă din modificările sau îmbunătățirile producției, sau dintr-o modificare a cererii de pe piață pentru produsul sau serviciul furnizat de activ;
- limitele legale sau de natură similară privind utilizarea activului, cum ar fi datele de expirare a contractelor de leasing aferente.

(380) Banca a adoptat ca metoda de amortizare pentru imobilizări corporale metoda liniară de-a lungul duratei de viață utilă a activului, recunoscând costuri de amortizare pe baza de contabilitate de angajament.

| Active                                                | Perioada de amortizare                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Clădiri                                               | 40-56 ani                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Lucrări de construcții capitale în clădirile arendate | O perioadă mai mică decât durata de funcționare utilă sau termenul contractului de închiriere (în cazul contractelor cu prolongarea automată, termenul perioadei de amortizare este egal cu termenul estimativ de durată de funcționare utilă stabilit de către departamentul RNM) |
| Vehicule                                              | 5-7 ani                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Computere                                             | 3-5 ani                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Echipament                                            | 3-15 ani                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Mobilier și echipament de birou                       | 2.5-15 ani                                                                                                                                                                                                                                                                         |

(381) Metoda de amortizare utilizată trebuie să reflecte tiparul preconizat de consumare a beneficiilor economice viitoare ale activului de către entitate.

(382) Metoda de amortizare aplicată unui activ trebuie revizuită cel puțin la fiecare sfârșit de exercițiu financiar și, dacă se constată o modificare semnificativă a tiparului preconizat de consumare a beneficiilor economice viitoare aduse de acel activ, atunci metoda trebuie schimbată pentru a reflecta tiparul modificat. O astfel de modificare trebuie contabilizată drept modificare de estimare contabilă, în conformitate cu IAS 8.

(383) POS terminalele și echipamentele periferice IT nu vor fi incluse în calculul amortizării în scopuri fiscale prevăzute la art. 26/1 CF și vor fi deduse în scop fiscal pe principiul deducerii stocurilor de mărfuri.

## F. Depreciere

(384) Pentru a determina dacă un element de imobilizări corporale este depreciat, Banca aplică IAS 36 Deprecierea activelor.

(385) Banca trebuie sa aplice IAS 36 pentru a determina daca imobilizările corporale au suportat pierderi din depreciere. Prezentul standard impune Băncii sa revizuiască, cel puțin o data pe an, daca activul este depreciat. In cazul in care exista un indiciu ca un activ a fost depreciat, Banca trebuie sa recunoască pierderea din depreciere rezultata. Pentru a aprecia daca exista vreun indiciu de depreciere pentru un activ sunt considerate atât surse externe cat si surse interne de informații.

(386) Cel mai bun indiciu al valorii juste a unui activ, care urmează sa fie comparata cu valoarea contabila a activului respectiv este, in mod curent, prețul de piață (pe o piață activa) al unui activ având caracteristici similare, sau termeni similari ai contractului de leasing (in cazul unui bun in leasing). In cazul in care nu exista o piață activa, se iau in considerare informații din alte surse, cum ar fi:

- a) Preturile curente de pe o piață activa a proprietăților având caracteristici diferite, ajustate pentru a reflecta aceste diferențe;
- b) Preturile recente de pe piețele mai puțin active, ajustate pentru a reflecta eventuale modificări ale condițiilor economice de la data tranzacțiilor efectuate la aceste preturi;
- c) Previziunile fluxurilor de numerar actualizate, bazate pe estimări credibile ale fluxurilor de numerar viitoare, susținute de condițiile existente in contract (ex. Contract de leasing)

(387) După recunoașterea unei pierderi din depreciere, amortizarea activului este ajustata in următorii ani pentru a alocă noua valoare contabila a activului, după deducerea sistematica a valorii sale reziduale pe durata de viață reziduala a activului.

#### **G. Derecunoaștere**

(388) Valoarea contabila a unui element de imobilizări corporale trebuie derecunoscuta:

- a) la cedare; sau
- b) când nu se mai așteaptă niciun beneficiu economic viitor din utilizarea sau cedarea sa.

(389) Câștigul sau pierderea care rezulta din derecunoașterea unui element de imobilizări corporale trebuie inclus(a) in profit sau pierdere când elementul este derecunoscut. Câștigurile nu trebuie clasificate drept venituri.

(390) Banca trebuie sa poată măsura veniturile rezultate din tranzacție, care coincid, in mod normal, cu prețul de vânzare al activului.

(391) Câștigurile sau pierderile rezultate din derecunoaștere, determinat ca diferența dintre încasările nete din cedare (așa cum apar menționate pe o factura sau un alt document echivalent) si valoarea contabila a activului trebuie sa fie recunoscute la cedarea imobilizărilor, la data derecunoașterii, indiferent de data decontării vânzării.

(392) Nu se va mai înregistra amortizare pentru activele derecunoscute.

#### **H. Prezentare**

(393) Valoarea contabila bruta si amortizarea acumulata (agregata cu pierderile cumulate din depreciere) trebuie prezentate la începutul si la sfârșitul perioadei.

(394) Banca prezinta in situațiile financiare mișcările in conturile de imobilizări corporale.

(395) Situațiile financiare trebuie sa prezinte, pentru fiecare clasa de imobilizări corporale:

- a) bazele de evaluare folosite pentru determinarea valorii contabile brute,
- b) metodele de amortizare utilizate,
- c) duratele de viață utila sau ratele de amortizare utilizate,
- d) valoarea contabila bruta si amortizarea acumulata (agregata cu pierderile acumulate din depreciere) la începutul si la sfârșitul perioadei si

- e) o reconciliere între soldurile de deschidere (la începutul perioadei) și soldurile de închidere, evidențiind:
  - i. intrări,
  - ii. Activele clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării sau incluse într-un grup destinat cedării clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării în conformitate cu IFRS 5 și alte cedări,
  - iii. creșteri sau scăderi rezultate din reevaluări, în conformitate cu punctele 31, 39 și 40 din IAS 36 și din pierderile din depreciere recunoscute sau capitaluri proprii în alte elemente ale rezultatului global în conformitate cu IAS 36,
  - iv. Pierderi din depreciere recunoscute în profit / pierdere în conformitate cu IAS 36,
  - v. pierderi din depreciere reluate în profit sau pierdere în conformitate cu IAS 36,
  - vi. amortizare
  - vii. diferențele nete de curs valutar rezultate din conversia situațiilor financiare din moneda funcțională într-o moneda de prezentare diferită, inclusiv conversia unei operațiuni din străinătate în moneda de prezentare a entității raportoare și
  - viii. alte modificări
- f) existența și eventuale restricții asupra titlului de proprietate, pentru activele acordate drept garanție pentru datorii,
- g) valoarea cheltuielilor recunoscute în valoarea contabilă a unui element de imobilizări corporale în cursul construcției sale,
- h) valoarea obligațiilor contractuale pentru achiziția de imobilizări corporale și
- i) în cazul în care nu este prezentată separat în situația rezultatului global, valoarea compensației primite de la terți pentru elementele de imobilizări corporale depreciate, pierdute sau care sunt incluse în profit sau pierdere,
- j) amortizarea, indiferent dacă este recunoscută în contul de profit sau pierdere, fie ca parte a costului altor active, în timpul unei perioade și
- k) amortizarea cumulată la sfârșitul perioadei,
- l) în conformitate cu IAS 8 Banca prezintă natura și efectul unei modificări a unei estimări contabile care are un efect în perioada curentă sau se așteaptă să aibă un efect în perioadele ulterioare. Pentru imobilizări corporale, o astfel de prezentare poate rezulta din modificări în estimările referitoare la:
  - i. Valorile reziduale,
  - ii. costurile estimate de demontare, de mutare sau de reabilitare a elementelor de imobilizări corporale,
  - iii. durate de viață utilă, și
  - iv. Metode de amortizare

(396) Banca va prezenta:

- i. valoarea costurilor îndatorării capitalizate în cursul perioadei și
- ii. rata de capitalizare folosită pentru a determina valoarea costurilor îndatorării eligibile pentru capitalizare.

## 9. ACTIVE IMOBILIZATE DEȚINUTE ÎN VEDEREA VÂNZĂRII ȘI ACTIVITĂȚII ÎNTRERUPTĂ

(397) Banca trebuie să clasifice un activ imobilizat (sau grup destinat cedării) drept deținut în vederea vânzării dacă valoarea sa contabilă va fi recuperată în principal printr-o tranzacție de vânzare și nu prin utilizarea sa continuă.

(398) În acest caz, activul (sau grupul destinat cedării) trebuie să fie disponibil pentru vânzare imediată așa cum se prezintă la momentul respectiv, făcând obiectul doar a termenilor uzuali în cazul vânzărilor de astfel de active (sau grupuri destinate cedării), iar vânzarea lui trebuie să aibă o probabilitate ridicată.

(399) Pentru ca probabilitatea vânzării să fie ridicată, conducerea Băncii de la un nivel adecvat trebuie să fie angajată în direcția aplicării unui plan de vânzare a activului (sau grupului destinat cedării) și trebuie să se fi lansat un program activ de găsire a unui cumpărător și de finalizare a planului. Mai mult, activul (sau grupul destinat cedării) trebuie să fie în mod activ promovat în vederea vânzării la un preț corelat în mod rezonabil cu valoarea justă curentă a activului. Pe lângă acestea, ar trebui să



se preconizeze ca vânzarea va îndeplini criteriile de recunoaștere drept vânzare finalizată în termen de un an de la data clasificării, iar acțiunile prevăzute pentru îndeplinirea planului ar trebui să indice ca este puțin probabil să aibă loc modificări semnificative ale planului sau ca planul să fie întrerupt.

(400) Banca aplică valoarea justă ca și politica contabilă.

(401) Evaluarea unui activ imobilizat (sau grup destinat cedării)

(402) Banca trebuie să evalueze un activ imobilizat (sau grup destinat cedării) clasificat drept deținut în vederea vânzării la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile generate de vânzare.

(403) Banca trebuie să evalueze un activ imobilizat (sau grup destinat cedării) clasificat drept deținut în vederea cedării către proprietari la valoarea cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile de cedare (costurile de cedare sunt costuri incrementale atribuibile cedării, excluzând costurile finanțării și veniturile din impozitul pe profit).

(404) Dacă un activ (sau grup destinat cedării) nou-dobândit îndeplinește criteriile pentru a fi clasificat drept deținut în vederea vânzării, va avea drept rezultat evaluarea, la recunoașterea inițială, a activului (sau a grupului destinat cedării) la valoarea cea mai mică dintre valoarea sa contabilă dacă nu ar fi fost clasificat astfel (de exemplu costul) și valoarea sa justă minus costurile generate de vânzare. Astfel, dacă activul (sau grupul destinat cedării) este dobândit ca parte a unei combinații de întreprinderi, el trebuie evaluat la valoarea justă minus costurile generate de vânzare.

(405) Atunci când se preconizează ca vânzarea va avea loc peste mai mult de un an, entitatea trebuie să evalueze costurile generate de vânzare la valoarea lor actualizată. Orice creștere a valorii actualizate a costurilor generate de vânzare care apare ca urmare a trecerii timpului trebuie să fie prezentată în profit sau pierdere drept cost de finanțare.

(406) **Recunoașterea pierderilor din depreciere și a reluărilor**

(407) Banca trebuie să recunoască o pierdere din depreciere pentru orice reducere inițială sau ulterioară a valorii contabile a unui activ (sau grup destinat cedării) până la valoarea justă minus costurile generate de vânzare în măsura în care aceasta nu a fost recunoscută în conformitate cu punctul 19 din IFRS 5.

(408) Banca trebuie să recunoască un câștig din orice creștere ulterioară a valorii juste minus costurile generate de vânzare ale unui activ, dar fără a depăși pierderea cumulată din depreciere care a fost recunoscută fie în conformitate cu IFRS 5, fie anterior, în conformitate cu IAS 36 Deprecierea activelor.

(409) Banca trebuie să recunoască un câștig din orice creștere ulterioară a valorii juste minus costurile generate de vânzare ale unui grup destinat cedării:

a) în măsura în care acesta nu a fost recunoscut în conformitate cu punctul 19 din IFRS 5; dar

b) fără a depăși pierderea cumulată din depreciere care a fost recunoscută fie în conformitate cu IFRS 5, fie anterior, în conformitate cu IAS 36.

(410) Banca trebuie să evalueze un activ imobilizat care încetează a mai fi clasificat drept deținut în vederea vânzării (sau care încetează a mai face parte dintr-un grup destinat cedării clasificat drept deținut în vederea vânzării) la cea mai mică valoare dintre:

a) valoarea sa contabilă înainte ca activul (sau grupul destinat cedării) să fi fost clasificat drept deținut în vederea vânzării, ajustată cu orice amortizare sau reevaluare care ar fi fost recunoscută dacă activul (sau grupul destinat cedării) nu ar fi fost clasificat drept deținut în vederea vânzării; și

b) valoarea sa recuperabilă la data deciziei ulterioare de a nu fi vândut.

(411) O proprietate poate fi clasificata ca fiind deținuta în vederea vânzării dacă aceasta este disponibilă pentru vânzare imediată și vânzarea acesteia este foarte probabilă, de exemplu Banca:

- a) Se angajează să vândă activul și a inițiat un program de activ pentru găsirea unui cumpărător;
- b) A demarat activități de marketing pentru activul de vânzare, la un preț rezonabil în raport cu valoarea justă curentă a activului;
- c) este așteptat ca vânzarea finală să fie îndeplinească condițiile de recunoaștere într-un interval de maxim 1 an;
- d) Banca nu a făcut, și nu intenționează să facă, modificări semnificative ale planului de vânzare.

(412) Proprietăți clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării, indiferent de clasificarea anterioară a acestora, sunt recunoscute la cea mai mică dintre valoarea contabilă și valoarea justă, minus costurile generate de vânzare.

## 10. ACTIVE RECUPERATE

(413) Politica Băncii este de a determina dacă un activ deposedat poate fi cel mai bine utilizat pentru operațiunile sale interne sau dacă ar trebui vândut. Activele considerate a fi utile pentru operațiunile interne sunt transferate în categoria lor relevantă de active la cea mai mică dintre valoarea lor deposedată sau valoarea contabilă a activului garantat inițial.

(414) Activele pentru care vânzarea este considerată o opțiune mai bună sunt transferate la activele deținute în vederea vânzării la valoarea lor justă (dacă sunt active financiare) și valoarea justă minus costul de vânzare pentru activele nefinanciare la data retragerii în posesie, în conformitate cu politica Băncii. (IFRS 7.38(a)-(b) IFRS 5.6 IFRS 5.15).

(415) Banca angajează agenți externi pentru a recupera fonduri din activele reposedare, în general la licitație, pentru a stinge datoriile restante. Orice fonduri excedentare sunt returnate clienților/debitorilor.

(416) Ca urmare a acestei practici, proprietățile rezidențiale aflate în procese legale de repunere în posesie nu sunt înregistrate în bilanț.

(417) Banca recuperează activele care au fost primite inițial ca garanție pentru împrumutul său (generate sau achiziționate) după exercitarea drepturilor contractuale sau acțiunile în justiție specifice.

(418) După recunoașterea inițială în categoria deținute pentru vânzare, activele recuperate pot fi reclasificate într-o altă categorie în conformitate cu intenția de utilizare viitoare.

## 11. INVESTITII IMOBILIARE

### A. Definiții

(419) **Valoarea contabilă** este valoarea la care un activ este recunoscut în bilanț.

(420) **Costul** este valoarea numerarului sau a echivalentelor de numerar plătite sau valoarea justă a altei contraprestații oferite pentru dobândirea unui activ în momentul achiziției sau construcției sale sau, dacă este cazul, valoarea atribuită acelui activ atunci când este recunoscut inițial în conformitate cu dispozițiile specifice din celelalte IFRS-uri, de exemplu IFRS 2 Plata pe baza de acțiuni.

(421) **Valoarea justă** este prețul care ar fi încasat pentru vânzarea unui activ într-o tranzacție reglementată între participanții de pe piața la data evaluării.

(422) **Investiție imobiliară** este o proprietate imobiliară (un teren sau o clădire – sau o parte a unei clădiri – sau ambele) deținută (de proprietar sau de locatar în temeiul unui contract de leasing

financiar) mai degrabă pentru a obține venituri din chirii sau pentru creșterea valorii capitalului, sau ambele, decât pentru:

- a) a fi utilizată pentru producerea sau furnizarea de bunuri sau servicii sau în scopuri administrative; sau
- b) a fi vândută pe parcursul desfășurării normale a activității.

(423) O proprietate imobiliară utilizată de posesor este o proprietate imobiliară deținută (de proprietar sau de locatar în temeiul unui contract de leasing financiar) pentru a fi utilizată la producția sau furnizarea de bunuri sau servicii sau în scopuri administrative.

## **B. Recunoaștere**

(424) O investiție imobiliară trebuie recunoscută ca activ dacă și numai dacă:

- a) există probabilitatea ca beneficiile economice viitoare asociate investiției imobiliare să revină Băncii; și
- b) costul investiției imobiliare poate fi evaluat în mod credibil.

### **(425) Evaluare la recunoaștere**

(426) O investiție imobiliară trebuie evaluată inițial la cost. Costurile de tranzacționare trebuie incluse în evaluarea inițială.

(427) Dacă banca în calitate de locatar aplică pentru investiția sa imobiliară modelul bazat pe valoarea justă din IAS 40 Investiții imobiliare, locatarul trebuie să aplice modelul bazat pe valoarea justă și în cazul activelor aferente dreptului de utilizare care corespund definiției unei investiții imobiliare din IAS 40.

(428) Una sau mai multe investiții imobiliare poate (pot) fi dobândită (dobândite) în schimbul unui activ sau unor active nemonetare(e) sau o combinație de active monetare și nemonetare.

(429) Costul unei astfel de investiții imobiliare este evaluat la valoarea justă, cu excepția situației în care (a) tranzacția de schimb nu are conținut comercial sau (b) nici valoarea justă a activului primit și nici cea a activului cedat nu pot fi evaluate credibil. Activul dobândit este evaluat în acest fel chiar dacă Banca nu poate recunoaște imediat activul cedat. Dacă activul dobândit nu este evaluat la valoarea justă, costul său este evaluat la valoarea contabilă a activului cedat.

### **(430) Evaluare după recunoaștere**

(431) Banca trebuie să aleagă ca politica contabilă fie modelul valorii juste, fie modelul bazat pe cost, și trebuie să aplice aceasta politică tuturor investițiilor sale imobiliare.

(432) Banca poate:

- a) să aleagă fie modelul valorii juste, fie modelul bazat pe cost pentru toate investițiile imobiliare care susțin datorii care plătesc un randament legat direct de valoarea justă sau de randamentele activelor specificate, inclusiv acea investiție imobiliară; și
- b) să aleagă fie modelul valorii juste, fie modelul bazat pe cost pentru toate celelalte investiții imobiliare, neținând cont de alegerea făcută la litera (a).

(433) Banca aplică modelul bazat pe cost ca politică contabilă.

(434) După recunoașterea inițială, Banca trebuie să evalueze toate investițiile sale imobiliare în conformitate cu dispozițiile IAS 16 pentru acel model, altele decât cele care îndeplinesc criteriile pentru a fi clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării (sau sunt incluse într-un grup destinat cedării care este clasificat ca fiind deținut în vederea vânzării) în conformitate cu IFRS 5 Active imobilizate deținute în vederea vânzării și activități întrerupte. Investițiile imobiliare care îndeplinesc criteriile pentru a fi clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării (sau sunt incluse într-un grup

destinat cedării care este clasificat ca fiind deținut în vederea vânzării) trebuie evaluate în conformitate cu IFRS 5.

### C. Transferuri

(435) Transferurile în și din categoria investițiilor imobiliare trebuie făcute dacă și numai dacă există o modificare a utilizării, evidențiată de:

a) începerea utilizării de către posesor, pentru un transfer din categoria investițiilor imobiliare în categoria proprietăților imobiliare utilizate de posesor;

b) începerea procesului de îmbunătățire în perspectiva vânzării, pentru un transfer din categoria investițiilor imobiliare în categoria stocurilor;

c) încheierea utilizării de către posesor, pentru un transfer din categoria proprietăților imobiliare utilizate de posesor în categoria investițiilor imobiliare;

d) începerea unui leasing operațional cu o altă parte, pentru un transfer din categoria stocurilor în categoria investițiilor imobiliare.

(436) Dacă o proprietate imobiliară utilizată de posesor devine o investiție imobiliară care va fi contabilizată la valoarea justă, Banca trebuie să aplice IAS 16 până la data modificării utilizării. Banca trebuie să trateze orice diferență de la acea dată în valoarea contabilă a proprietății imobiliare în conformitate cu IAS 16 și valoarea sa justă la fel ca pe o reevaluare, în conformitate cu IAS 16.

### D. Cedări

(437) O investiție imobiliară trebuie derecunoscută (eliminată din bilanț) în momentul cedării sau atunci când investiția imobiliară este definitiv retrasă din folosință și nu se mai preconizează apariția de beneficii economice viitoare din cedarea ei.

(438) Câștigurile sau pierderile generate din casarea sau cedarea unei investiții imobiliare trebuie determinate ca diferență între încasările nete din cedare și valoarea contabilă a activului și trebuie recunoscute în profit sau pierdere (cu excepția situației în care IFRS 16 nu prevede alte reguli pentru vânzare și leaseback) în perioada scoaterii din uz sau cedării.

(439) Tabelul de mai jos conține un rezumat al diferitelor posibile tratamente contabile ale activelor imobilizate:

| Tip                                          | IAS/IFRS | Metoda                              | Amortizare | Recuperare | Cont corespondent  | Metoda aplicată de către Banca      |
|----------------------------------------------|----------|-------------------------------------|------------|------------|--------------------|-------------------------------------|
| Activ imobilizat folosit de proprietar       | IAS 16   | Cost                                | Da         | Nu         | -----              | Reevaluare                          |
|                                              |          | Reevaluare                          | Da         | Da         | Capitaluri/ SPLOCI |                                     |
| Activ imobilizat pentru investiții           | IAS 40   | Cost                                | Da         | Nu         | -----              | Cost                                |
|                                              |          | Valoare justă                       | Nu         | Da         | SPLOCI             |                                     |
| Activ imobilizat deținut în vederea vânzării | IFRS 5   | Minim Dintre cost și valoarea justă | Nu         | Nu/Da      | SPLOCI             | Minim Dintre cost și valoarea justă |

## 12. IMOBILIZARI NECORPORALE

### A. Definiții

(440) Un activ este o resursa:

- (a) controlata de Banca ca rezultat al unor evenimente trecute; si
- (b) de la care sunt așteptate beneficii economice viitoare care sa se răsfrângă asupra entității.

(441) **Valoarea contabila** este suma la care un activ este recunoscut in bilanț după deducerea oricăror amortizări acumulate si pierderi din deprecieri acumulate.

(442) **Costul** este suma in numerar sau in echivalente de numerar plătită ori valoarea justa sau alta contraprestație data pentru a dobândi un activ la momentul achiziției sau construcției sale, sau, acolo unde este cazul, suma atribuita activului respectiv atunci când este recunoscut inițial in conformitate cu dispozițiile specifice ale altor IFRS-uri, de exemplu, IFRS 2 Plata pe baza de acțiuni.

(443) **Valoarea amortizabila** este costul activului sau o alta valoare substituita costului minus valoarea sa reziduala.

(444) **Valoarea reziduala** a unei imobilizări necorporale este suma estimata pe care o entitate ar putea sa o obțină in momentul de fata din cedarea unui activ, după deducerea costurilor estimate asociate cedării, daca activul ar fi deja de vârstă si condițiile preconizate pentru finalul duratei sale de viață utila.

(445) **Durata de viață** utila este:

- a) perioada in care se preconizează ca un activ va fi disponibil pentru utilizare de către o entitate; sau
- b) numărul de unități de producție sau unități similare preconizate a fi obținute din activ de către o entitate.

(446) **Valoarea justa** a unui activ reprezintă prețul care ar fi încasat pentru vânzarea unui activ într-o tranzacției reglementata intre participanții de pe piața la data evaluării.

(447) **Pierdere din depreciere** reprezintă diferența dintre valoarea contabila si valoarea recuperabila a unui activ

(448) O **imobilizare necorporala** este o imobilizare identificabila nemonetara fără substanța fizica.

(449) Definiția unei imobilizări necorporale prevede ca aceasta sa fie identificabila. Un activ este identificabil daca:

- a) este separabil, adică poate fi separat sau divizata de Banca si vândut, transferat, cesionat, închiriat sau schimbat, fie individual, fie împreuna cu un contract, un activ sau o datorie corespondenta; sau
- b) decurge din drepturi contractuale sau de alta natura legala, indiferent daca acele drepturi sunt transferabile sau separabile de Banca sau de alte drepturi si obligații.

### B. Recunoaștere si evaluare

(450) O imobilizare necorporala trebuie recunoscuta daca si numai daca:

- a) este probabil ca beneficiile economice viitoare preconizate a fi atribuite imobilizării sa revină entității; si
- b) costul unei imobilizări poate fi evaluat fiabil.

(451) O imobilizare necorporala este un activ care îndeplinește simultan următoarele condiții:

- a) Este identificabil, adică separabil sau este generat de drepturi contractuale sau legale;
- b) Este non-monetar;
- c) Nu are nici o substanță fizică;
- d) Este sub controlul Băncii;
- e) Este de așteptat să genereze beneficii economice viitoare pentru Banca

(452) În cazul în care un activ nu îndeplinește cerințele de mai sus pentru a fi definit ca imobilizare necorporala, cheltuielile necesare pentru dobândirea sa sau pentru a-l genera intern sunt recunoscute atunci când apar. Cu toate acestea, în cazul în care activul în cauză este dobândit într-o combinație de întreprinderi, aceasta face parte din fondul comercial recunoscut la data achiziției.

(453) În continuare se prezintă un rezumat al principalelor tipuri de costuri asociate cu achiziționarea de licențe software și de utilizator, care sunt eligibile pentru recunoaștere ca imobilizări necorporale:

- a) licențe: în cazul în care o singură licență de utilizator a fost achiziționată, este clasificată la "Concesiuni, licențe și drepturi similare"; în caz contrar, în cazul achiziționării drepturilor depline asupra unui software, acestea sunt clasificate la "software";
- b) instalare;
- c) asistentă start-up, care include cheltuielile efectuate în cazul în care software-ul este pornit mai întâi;
- d) Ajustări pentru personalizarea software-ului realizate de furnizori externi în timpul instalării software-ului;
- e) analize de migrare a unei platforme, deoarece aceste analize sunt efectuate atunci când se decide să achiziționeze software-ul și sunt o parte din faza de demarare a proiectului. Aceste cheltuieli pot fi capitalizate în cazul în care acestea contribuie la realizarea proiectului;
- f) noile versiuni ale software-ului, adică licențe care înlocuiesc versiunile dobândite anterior.

(454) Următoarele tipuri de costuri asociate cu achiziționarea de licențe software nu pot fi recunoscute ca active deoarece acestea nu asigură o creștere a beneficiilor economice viitoare:

- a) Completările și modificările ulterioare, după ce un soft a fost deja instalat; acestea vizează doar menținerea nivelului de informații necesare pentru desfășurarea activității;
- b) Noile dezvoltări software, care reprezintă modificări obligatorii la reglementările și au aceleași caracteristici ca software-ul precedent;
- c) Analize preliminare pentru crearea de software, și anume consultanța oferite de către furnizorii externi cu scopul de a prezenta un nou program pe care Banca nu intenționează să achiziționeze;
- d) Studii de fezabilitate care furnizorul menționează etapele necesare pentru a crea software-ul; în acest caz, din moment ce proiectul nu este pornit și nu este sigur că va începe în viitor, se consideră că astfel de cheltuieli nu pot fi recunoscute ca active;
- e) Cheltuielile de întreținere - se așteaptă ca beneficiile economice viitoare să fie menținute și nu crescute.

### **C. Evaluare după recunoaștere**

(455) Banca trebuie să aleagă drept politică contabilă fie modelul bazat pe cost, fie modelul de reevaluare. Dacă o imobilizare necorporală este contabilizată pe baza modelului de reevaluare, toate celelalte active din clasă trebuie, de asemenea, contabilizate pe baza aceluiași model, cu excepția cazului în care nu există o piață activă pentru acele active.

(456) Banca aplică modelul de reevaluare ca politică contabilă.

(457) După recunoașterea inițială, o imobilizare necorporală trebuie contabilizată la valoarea reevaluată ca fiind valoarea sa justă la data reevaluării minus orice amortizare ulterioară cumulată și orice pierderi din depreciere cumulate ulterioare. În scopul reevaluărilor efectuate în conformitate cu prezentul standard, valoarea justă trebuie determinată în raport cu o piață activă. Reevaluările trebuie



făcute cu o asemenea regularitate încât, la data bilanțului, valoarea contabilă a activului să nu se deosebească semnificativ de valoarea sa justă.

#### **D. Durata de viață utilă**

(458) Banca trebuie să evalueze dacă durata de viață utilă a unei imobilizări necorporale este determinată sau nedeterminată și, în cazul în care este determinată, lungimea acesteia sau numărul de unități de producție sau unități similare care constituie acea durată de viață utilă. O imobilizare necorporală trebuie considerată de către Banca ca având o durată de viață utilă nedeterminată atunci când, pe baza analizei tuturor factorilor relevanți, nu există o limită previzibilă a perioadei în care se așteaptă ca activul să genereze intrări de numerar nete pentru Banca.

(459) Contabilizarea pentru o imobilizare necorporală este bazată pe durata sa de viață utilă. O imobilizare necorporală cu o durată de viață determinată este amortizată, iar o imobilizare necorporală cu o durată de viață nedeterminată nu este amortizată.

(460) Durata de viață utilă a unei imobilizări necorporale care decurge din drepturi legale contractuale sau de altă natură nu trebuie să depășească perioada drepturilor contractuale sau a celorlalte drepturi legale, dar poate fi mai scurtă, în funcție de perioada în care Banca preconizează ca va folosi activul. Dacă drepturile contractuale sau alte drepturi legale sunt transferate pentru o durată limitată care poate fi reînnoită, durata de viață utilă a imobilizării necorporale trebuie să includă perioada sau perioadele de reînnoire doar dacă există dovezi din partea Băncii în sprijinul reînnoirii fără un cost semnificativ.

(461) Durata de viață a unei imobilizări necorporale reînnoite într-o combinație de întreprinderi este pe durata rămasă a contractului în care a fost acordată și nu va include perioadele reînnoite.

#### **E. Perioada de amortizare și metoda de amortizare**

(462) Valoarea amortizabilă a unei imobilizări necorporale cu o durată de viață utilă determinată trebuie alocată pe o bază sistematică de-a lungul duratei sale de viață utilă. Amortizarea trebuie să înceapă când activul este disponibil pentru a fi utilizat, adică atunci când se află în locul și în starea necesare pentru a putea funcționa în maniera intenționată de conducere. Amortizarea trebuie să înceteze la data cea mai timpurie dintre data la care activul este clasificat drept deținut în vederea vânzării (sau inclus într-un grup destinat cedării care este clasificat drept deținut în vederea vânzării) în conformitate cu IFRS 5 și data la care activul este derecunoscut.

(463) Metoda de amortizare utilizată trebuie să reflecte modelul în care se așteaptă să fie consumate de către Banca beneficiile economice viitoare aferente activului. Dacă acel model nu poate fi determinat fiabil, trebuie utilizată metoda liniară. Cheltuiala cu amortizarea pentru fiecare perioadă trebuie recunoscută în profit sau pierdere, cu excepția cazului în care prezentul standard sau un alt standard permite sau impune includerea acesteia în valoarea contabilă a altui activ.

#### **F. Valoarea reziduală**

(464) Valoarea reziduală a unei imobilizări necorporale cu o durată de viață utilă determinată trebuie evaluată la zero, cu excepția cazurilor în care:

- (a) există un angajament al unei terțe părți de a cumpăra activul la sfârșitul duratei sale de viață utilă; sau
- (b) există o piață activă pentru activul în cauză și:
  - i. valoarea reziduală poate fi determinată prin referire la acea piață; și
  - ii. este probabil ca o astfel de piață să existe la sfârșitul duratei de viață utilă a activului.

#### **G. Revizuirea perioadei de amortizare și a metodei de amortizare**

(465) Perioada de amortizare și metoda de amortizare pentru o imobilizare necorporală cu o durată de viață utilă determinată trebuie revizuite cel puțin la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar. Dacă durata

de viață utila preconizată a activului este diferită de estimările precedente, atunci perioada de amortizare trebuie modificată în consecință. Dacă a existat o modificare în ritmul preconizat de consumare a beneficiilor economice viitoare încorporate în activ, metoda de amortizare trebuie modificată pentru a reflecta acest nou ritm. Astfel de modificări trebuie contabilizate drept modificări în estimările contabile în conformitate cu IAS 8.

(466) Licențele sunt capitalizate pe baza costurilor de achiziționare a licenței respective.

(467) Aceste costuri sunt amortizate pe baza perioadei de valabilitate a licenței (5-20 de ani).

(468) Cheltuielile de dezvoltare a softurilor operaționale automatizate sunt recunoscute ca active și sunt amortizate prin metoda lineară, pe baza duratei de viață utilă de 5 - 10 ani.

(469) Licențele de soft operațional automatizat achiziționate sunt capitalizate în baza cheltuielilor suportate pentru achiziționarea și darea în exploatare a softurilor corespunzătoare. Aceste cheltuieli sunt amortizate pe baza duratei de viață utilă preconizată de până la 10 ani

#### **H. Recuperabilitatea valorii contabile – pierderile din deprecieri**

(470) Pentru a stabili dacă o imobilizare necorporală este depreciată, Banca aplică IAS 36. Astfel, Banca revizuieste valoarea contabilă a activelor sale, modul în care determină valoarea recuperabilă a unui activ și când recunoaște sau reia o pierdere din depreciere.

#### **I. Retrageri și cedări**

(471) O imobilizare necorporală trebuie derecunoscută:

- a) la cedare; sau
- b) când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa.

(472) Câștigul sau pierderea care rezultă din derecunoașterea unei imobilizări necorporale trebuie stabilit(a) ca diferența dintre încasările nete din cedare, dacă există, și valoarea contabilă a activului. Aceasta va fi recunoscută în profit sau pierdere atunci când activul este derecunoscut (cu excepția cazului în care IAS 17 prevede altminteri pentru o vânzare sau un leaseback). Câștigurile nu trebuie clasificate drept venituri.

#### **J. Prezentarea informațiilor aferente imobilizării necorporale:**

(473) Banca prezintă următoarele informații pentru fiecare clasă de imobilizări necorporale:

- a) dacă duratele de viață utilă sunt finite sau infinite și, dacă sunt finite, duratele de viață utilă sau ratele de amortizare utilizate,
- b) metodele de amortizare utilizate pentru imobilizările necorporale cu durate de viață utilă finite, valoarea contabilă brută și amortizarea acumulată (agregate cu pierderile din depreciere acumulate) la începutul și la sfârșitul perioadei,
- c) liniile din situația rezultatului global în care sunt incluse amortizările imobilizărilor necorporale,
- d) o reconciliere a valorii contabile la începutul și la sfârșitul perioadei, menționând:
  - i. intrări, separând-se cele din dezvoltarea internă, cele dobândite separat și cele dobândite prin combinări de întreprinderi,
  - ii. Activele clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării sau incluse într-un grup destinat cedării clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării în conformitate cu IFRS 5 și alte cedări,
  - iii. creșteri sau scăderi în cursul perioadei rezultate din reevaluările și din pierderile din depreciere recunoscute sau reluate în alte elemente ale rezultatului global în conformitate cu IAS 36 (dacă este cazul)

- iv. pierderi din depreciere recunoscute in profit sau pierdere pe parcursul perioadei in conformitate cu IAS 36 (daca este cazul)
- v. Pierderile din depreciere reluate in profit sau pierdere pe parcursul perioadei in conformitate cu IAS 36 (daca este cazul),
- vi. amortizarea recunoscuta in cursul perioadei,
- vii. diferențele nete de curs valutar rezultate din conversia situațiilor financiare in moneda de prezentare, precum si traducerea unei operațiuni din străinătate in moneda de prezentare a Băncii, si
- viii. modificări ale valorii contabile in cursul perioadei.

(474) De asemenea, banca prezinta informații:

- a) pentru imobilizările necorporale evaluate ca având o durata de viață utila nedeterminata, valoarea contabila a respectivului activ si motivele care susțin aprecierea unei durate de viață utile nedeterminate;
- b) o descriere, valoarea contabila si perioada de amortizare rămasa pentru fiecare imobilizare necorporala semnificativa pentru situațiile financiare ale Băncii;
- c) pentru active necorporale dobândite prin intermediul unei subvenții guvernamentale si recunoscute inițial la valoarea justa:
  - i. valoarea justa recunoscuta inițial pentru aceste active,
  - ii. valoarea contabila a acestora, si
  - iii. daca acestea sunt evaluate după recunoașterea inițiala in conformitate cu modelul costului sau reevaluate.
- d) existenta si valorile contabile ale imobilizărilor necorporale cu titlu restricționat si valorile contabile ale imobilizărilor necorporale depuse drept garanție pentru datorii,
- e) valoarea angajamentelor contractuale pentru achiziția de active necorporale,
- f) valoarea totala a cheltuielilor de cercetare si dezvoltare recunoscute drept cheltuiala in cursul perioadei.

### 13. STOCURI

#### **A. Definiția stocurilor**

(475) **Stocuri** de mărfuri și materiale cuprind:

- a) materiale pentru consum în activitatea operațională și gospodărească a băncii;
- b) obiecte de mică valoare și scurtă durată.

(476) Evidenta stocurilor de mărfuri și materiale se tine pe fiecare tip, grupă de materiale omogene și persoană gestionară.

#### **B. Evaluarea si costul stocurilor**

(477) Stocurile trebuie sa fie evaluate la valoarea cea mai mica dintre costul acestora si valoarea realizabila neta. Costul stocurilor trebuie să cuprindă toate costurile de cumpărare, costurile de conversie, precum și alte costuri

(478) Costurile de cumpărare a stocurilor cuprind:

- a) prețul de cumpărare
- b) taxele de import

- c) alte taxe
- d) costurile de transport, manipulare și alte costuri care pot fi atribuite direct achiziției de produse finite, materiale și servicii.

(479) Reducerile comerciale, rabaturile și alte elemente similare sunt deduse pentru a determina costurile de cumpărare.

(480) Alte costuri sunt incluse în costul stocurilor numai în măsura în care reprezintă costuri suportate pentru a aduce stocurile în starea și în locul în care se găsesc în prezent.

(481) Stocurile de mărfuri se reflectă în evidența contabilă la costul achiziționării inclusiv TVA.

(482) Banca utilizează, în general, formulele FIFO pentru măsurarea stocurilor.

(483) **Obiecte de mică valoare și scurtă durată** sunt active valoarea unitară a cărora este mai mică decât plafonul stabilit de legislație, indiferent de durata de exploatare sau cu o durată de serviciu mai mică de un an, indiferent de valoarea unei unități (cu excepția POS terminalelor și echipamentelor periferice IT, care sunt recunoscute drept active materiale).

(484) Obiectele de mică valoare și scurtă durată procurate și aflate în stoc se țin în evidență la contul bilanțier „Alte stocuri de mărfuri și materiale” iar obiectele predate în exploatare la contul bilanțier „Active de mică valoare și scurtă durată predate în exploatare”.

(485) Obiectele de mică valoare și scurtă durată, valoarea unitară a cărora este mai mare de ½ din plafonul stabilit din momentul predării lor în exploatare se țin în evidență la contul de bilanț „Active de mică valoare și scurtă durată predate în exploatare”. Valoarea lor se reflectă la cheltuieli la contul de bilanț „Uzura activelor de mică valoare și scurtă durată predate în exploatare”.

(486) Activele de mică valoare, valoarea unitară a cărora este mai mică de ½ din plafonul stabilit se trec la cheltuieli în momentul predării lor în gestiune, trecerii la consum, la contul de bilanț „Cheltuieli din ieșirea altor active”. Aceste active se țin în evidență numai în valoarea lor cantitativă la contul extrabilanțier memorandum „Diferite valori și documente” și în valorică la evidența extrasistemică.

#### C. Deprecierea stocurilor

(487) Costul stocurilor poate să fie nerecuperabil, dacă acele stocuri:

- a) au suferit deteriorări
- b) dacă au fost uzate moral, integral sau parțial, sau
- c) dacă prețurile lor de vânzare s-au diminuat
- d) au crescut costurile estimate pentru finalizare sau costurile estimate a fi suportate pentru a efectua vânzarea

#### D. Derecunoaștere

(488) Stocurile se scot din activele băncii atunci când sunt vândute, devin inutilizabile sau au fost distruse.

(489) Stocurile sunt trecute la cheltuielile băncii în măsura eliberării și întrebuințării mărfurilor și materialelor.

(490) În momentul vânzării stocurilor, valoarea contabilă a acestor stocuri este recunoscută ca o cheltuială în perioada în care veniturile aferente sunt recunoscute.

#### 14. IMPOZITE ȘI TAXE

(491) Impozitul curent este valoarea impozitului datorat pentru profitul impozabil, calculat în conformitate cu normele fiscale din Republica Moldova și acumulate în perioada la care se referă.

(492) Diferențele temporare sunt contabilizate fie ca datorii privind impozitul amânat (DTL) sau creanțe privind impozitul amânat (DTA)

(493) Datoriile privind impozitul amânat sunt reprezentate de valorile impozitului pe profit, plătibile în perioadele contabile viitoare cu privire la diferențele temporare impozabile.

(494) Creanțele privind impozitul amânat sunt reprezentate de valorile impozitului pe profit, recuperabile în perioadele contabile viitoare, cu privire la:

- (a) diferențele temporare deductibile;
- (b) reportarea pierderilor fiscale neutilizate; și
- (c) reportarea creditelor fiscale neutilizate.

(495) Impozitul amânat este determinat ținând cont de diferențele temporare apărute între bazele fiscale ale activelor și pasivelor și valorile lor contabile din situațiile financiare. Impozitul amânat este determinat folosind ratele de impozitare și legile care au fost adoptate până la data raportării și care se așteaptă să se aplice în cazul în care creanța amânata aferent impozitului pe profit este realizată sau datoria privind impozitul pe profit amânat este stinsă.

##### **Măsurare**

(496) Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt măsurate prin utilizarea:

- a) cota de impozitare așteptată să se aplice în perioada în care creanța este realizată sau datoria este stinsă;
- b) o rată medie în cazul în care diferite rate de impozitare se aplică la diferite niveluri ale profitului impozabil.

(497) Cea mai bună estimare a ratei de impozitare, care se va aplica în viitor, este rata de impozitare, care a fost adoptată la sfârșitul perioadei de raportare.

(498) În cazul în care rata impozitului pe profit se modifică, urmare a unei legi adoptate între sfârșitul perioadei de raportare și data aprobării situațiilor financiare, nu se consideră ca aceste modificări ar trebui să fie luate în considerare la recunoașterea DTA/DTL; modificările se vor prezenta în note.

(499) Creanțele și datoriile privind impozitul amânat nu sunt actualizate, indiferent de momentul așteptat de utilizare.

(500) Banca trebuie să compenseze creanțele și datoriile privind impozitul amânat dacă și numai dacă:

- (a) Banca are dreptul legal de a compensa creanțele privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul curent; și
- (b) creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt aferente impozitelor pe profit percepute de aceeași autoritate fiscală

(501) Cu toate acestea, pentru prezentarea în bilanț, compensarea trebuie făcută indiferent de data scadenței și natura impozitului: întreaga sumă a creanțelor privind impozitul amânat se compensează cu întreaga sumă a datoriilor privind impozitul amânat, astfel încât valoarea netă să fie reflectată în bilanț, fie pe linia de datorii privind impozitul amânat, fie pe linia de creanțe privind impozitul amânat, după caz.

#### **Considerente specifice - combinări de întreprinderi**

(502) La data achiziției (și în cursul perioadei de măsurare de un an), creanțele privind impozitul amânat sunt recunoscute în bilanțul de deschidere (impestează calculul fondului comercial), în măsura în care acestea sunt recuperabile.

(503) În cazul în care, la o dată ulterioară, devine probabil ca o creanță privind impozitul amânat să fie recuperabilă, avantajul fiscal se înregistrează prin venitul net; în același timp, fondul comercial este redus. Nu există, deci, niciun impact asupra venitului global net.

#### **Măsurare ulterioară**

(504) La fiecare dată de raportare, Banca evaluează recuperabilitatea creanțelor privind impozitul amânat, inclusiv a celor recunoscute în perioadele anterioare.

#### **Prezentare**

(505) Componentele principale ale cheltuielilor/veniturilor cu/din impozitul pe profit trebuie să fie prezentate separat. Acestea pot include:

- a) cheltuiala/venitul cu impozitul curent;
- b) ajustări recunoscute în cursul perioadei pentru impozitul curent aferent perioadelor anterioare;
- c) valoarea cheltuielilor/veniturilor din impozitul amânat inițiale și reluării diferențelor temporare;
- d) valoarea cheltuielilor (veniturilor) cu impozitul amânat (venit) care au apărut în urma modificărilor ratelor de impozitare sau impunerii unor noi impozite;
- e) valoarea beneficiului provenit dintr-o pierdere fiscală anterior nerecunoscut, un credit fiscal sau o diferență temporară a unei perioade anterioare, care este utilizată pentru a reduce cheltuiala cu impozitul curent;
- f) valoarea beneficiului dintr-o pierdere fiscală anterior nerecunoscută, un credit fiscal sau o diferență temporară a unei perioade anterioare, care este utilizată pentru a reduce cheltuiala cu impozitul amânat;
- g) cheltuielile cu impozitul amânat care rezultă din reducerea valorică sau reluarea unei diminuări anterioare, a unei creanțe privind impozitul amânat; și
- h) valoarea cheltuielilor (veniturilor) cu impozitul aferente acelor modificări ale politicilor contabile și erorilor care sunt incluse în profit sau pierdere în conformitate cu IAS 8, deoarece acestea nu pot fi contabilizate retroactiv.

### **16. DATORII FINANCIARE**

#### **Clasificarea datoriilor financiare**

(506) Banca clasifică toate datoriile financiare drept evaluate ulterior la costul amortizat, cu excepția:

- (a) datoriilor financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere. Astfel de datorii, inclusiv instrumentele derivate care sunt datorii, trebuie evaluate ulterior la valoarea justă.
- (b) datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu îndeplinește condițiile pentru a fi derecunoscut sau este contabilizat utilizând abordarea implicării continue.



(c) contractelor de garanție financiară. După recunoașterea inițială, un astfel de contract este evaluat ulterior la cea mai mare valoare dintre:

(i) valoarea ajustării pentru pierdere

(ii) valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, valoarea cumulată a venitului recunoscut în conformitate cu principiile IFRS 15.

(d) angajamentelor pentru furnizarea unui împrumut la o rată a dobânzii sub valoarea pieței.

După recunoașterea inițială, un astfel de angajament este evaluat ulterior la cea mai mare valoare dintre:

(i) valoarea ajustării pentru pierdere

(ii) valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, valoarea cumulată a venitului recunoscut în conformitate cu principiile IFRS 15.

(e) contravalorii contingente recunoscute de un dobânditor într-o combinație de întreprinderi la care se aplică IFRS 3. Această contravaloare contingentă trebuie evaluată ulterior la valoarea justă, cu modificările recunoscute în profit sau pierdere.

#### **Opțiunea de a desemna o datorie financiară la valoarea justă prin profit sau pierdere**

(507) Banca poate, la recunoașterea inițială, să desemneze în mod irevocabil o datorie financiară drept evaluată la valoarea justă prin profit sau pierdere atunci când această acțiune generează informații relevante suplimentare, deoarece fie:

a) elimină sau reduce în mod semnificativ o inconsecvență de evaluare sau recunoaștere (uneori numită „necorelare contabilă”) care altminteri ar rezulta din evaluarea activelor sau datoriilor sau din recunoașterea câștigurilor și pierderilor aferente acestora pe baze diferite;

b) un grup de datorii financiare sau de active financiare și datorii financiare este gestionat și performanța sa este evaluată pe baza valorii juste, în conformitate cu o strategie documentată de gestionare a riscului sau de investiții, iar informațiile despre grup sunt furnizate pe plan intern pe acea bază către personalul-cheie din conducerea entității.

#### **Datorii financiare evaluate la cost amortizat**

(508) Depozitele de la alte bănci și depozitele clienților sunt recunoscute în secțiunea de pasiv a situației poziției financiare în cadrul liniilor: "Depozite de la bănci" și "Depozite de la clienți"; aceste datorii sunt evaluate la cost amortizat.

(509) Datoriile la cost amortizat includ diferite forme de finanțare de pe piața interbancară și cu clienții, contractele repo cu angajament de răscumpărare și de finanțare prin intermediul certificatelor de depozit, bonuri de tezaur și obligațiuni și alte instrumente de finanțare tranzacționate, net de sume răscumpărate.

(510) Recunoașterea inițială a acestor datorii financiare are loc la data contractului, care coincide în mod normal cu momentul depunerii sumelor de către clienți sau cu momentul emisiunii obligațiunilor. Recunoașterea inițială se bazează pe valoarea justă a pasivelor, egală cu suma colectată sau prețul de emisiune, ajustat pentru eventuale costuri suplimentare / veniturile atribuite direct finanțării unice sau a tranzacției de emitere (și costurile de tranzacționare) - excluzând costurile administrative interne.

(511) Banca măsoară depozitele la valoarea tranzacție justă plus costurile de tranzacționare atribuite direct achiziției sau emiterii activului financiar sau a datoriei financiare. După recunoașterea inițială, depozitele se contabilizează la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective.

(512) Conform IFRS9 rata efectivă a dobânzii este rata care actualizează exact plățile sau încasările viitoare estimate în numerar pe durata de viață preconizată a datoriei financiare la costul amortizat al unei datorii financiare. Calculul include toate comisioanele și taxele plătite sau încasate de părțile

participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii, costurile de tranzacționare, precum și toate celelalte prime sau reduceri.

(513) Banca nu va prezenta în Situația Poziției Financiare depozitele de la clienți atunci când datoria este stinsă - adică atunci când obligația specificată în contract este îndeplinită sau este anulată sau a expirat.

(514) Diferența dintre valoarea contabilă a unei datorii financiare (sau o parte a unei datorii financiare) stinse sau transferate unei alte părți și contravaloarea plătită, inclusiv orice alte active decât cele în numerar transferate sau pasive asumate, sunt recunoscute în contul de profit sau pierdere.

#### **Datorii financiare desemnate la valoarea justă prin contul de Profit sau Pierdere (FVTPL)**

(515) În această categorie sunt incluse datoriile financiare măsurate la valoarea justă care sunt desemnate la valoarea justă prin contul de Profit sau Pierdere. O datorie financiară poate fi inclusă în această categorie doar la recunoașterea inițială.

#### **Datorii financiare deținute pentru tranzacționare**

(516) O datorie financiară trebuie clasificată ca și "deținută pentru tranzacționare" în cazul în care este deținută în vederea tranzacționării pe termen scurt sau face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificate pentru care există dovezi a tranzacțiilor anterioare în scopul obținerii de profituri pe termen scurt.

(517) Exemple de datorii financiare deținute pe termen scurt includ:

a) Vânzări în lipsa de titluri;

b) datoriile financiare emise cu intenția de a le răscumpăra pe termen scurt (de exemplu, un instrument de datorie cotelat pe care emitentul îl poate răscumpăra înapoi în viitorul apropiat, în funcție de variația valorii sale juste).

i. În mod similar activelor financiare, nu există nici o restricție privind perioada de timp pe care poate fi deținută o datorie financiară. Acest lucru înseamnă că o datorie poate fi deținută pentru tranzacționare, chiar dacă acesta este, de fapt, tranzacționată pe termen lung sau mediu, cu condiția ca intenția inițială să fie fost tranzacționarea pe termen scurt.

ii. Este important de reținut faptul că o datorie financiară asumată pentru finanțarea activelor deținute pentru tranzacționare nu este neapărat o datorie deținută pentru tranzacționare: pentru că acesta să fie clasificat ca atare, una dintre condițiile enumerate mai sus trebuie să fie îndeplinite.

#### **De recunoașterea datoriilor financiare**

(518) Banca va derecunoaste o datorie financiara din Situația Poziției Financiare doar atunci când aceasta este stinsa (ex. când obligația specificata in contract a fost îndeplinita, este anulata sau a expirat).

(519) O modificare substanțiala a termenilor unei datorii financiare existente sau a unei părți a acesteia (indiferent daca sunt sau nu atribuite dificultății financiare a debitorului) se contabilizează ca o stingere a datoriei financiare inițiale si recunoașterea unei noi datorii financiare.

(520) Diferența dintre valoarea contabila a unei datorii financiare (sau o parte a unei datorii financiare) stinse sau transferate unei alte părți si contravaloarea plătită, inclusiv orice alte active decât cele in numerar transferate sau pasive asumate, sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere.

(521) In cazul in care Banca răscumpără o parte a unei datorii financiare, Banca va aloca valoarea contabila a datoriei financiare intre partea care continua sa fie recunoscuta si partea care este derecunoscuta pe baza valorilor juste relative ale acelor părți la data de răscumpărare.

(522) Diferența dintre valoarea contabila alocata părții derecunoscute si contravaloarea plătită, inclusiv eventuale alte active non-cash transferate sau pasive asumate, pentru partea derecunoscuta se va recunoaște in contul de profit sau pierdere.

## 16. PROVIZIOANE

### A. Considerații generale

(523) In categoria provizioanelor pentru diferite riscuri se încadrează provizioane pentru litigii, provizioane legate de relațiile de munca sau care apar din obligații legale, provizioane de natura fiscala, care reprezintă obligații actuale generate de un eveniment anterior si pentru care, cel mai probabil, va avea loc o ieșire de resurse si poate fi realizata o estimare fiabila a valorii obligației.

(524) In consecința, un provizion se recunoaște atunci când:

- a) Exista o obligație prezenta (legala si constructiva) rezultata dintr-un eveniment trecut;
- b) Este probabil ca o ieșire de resurse financiare sa fie necesara pentru stingerea obligației;
- c) valoarea provizionului se poate estima in mod credibil.

(525) Suma recunoscuta ca si provizion este cea mai buna estimare, făcută la data bilanțului, a ieșirilor de resurse financiare viitoare, necesare pentru stingerea obligației; se iau in considerare riscurile si condițiile de incertitudine existente. Atunci când valoarea-timp este semnificativa, valoarea provizioanelor trebuie actualizata folosind ratele de piața curente. Cheltuiala cu provizioanele se înregistrează in SPLOCI.

(526) Provizioanele sunt reluate atunci când devine improbabil sa aibă loc o ieșire de resurse pentru stingerea obligațiilor.

(527) IAS 37 Provizioane, Datorii si Active Contingente stabilește criteriile pentru înregistrarea si prezentarea provizioanelor, datoriilor si activelor contingente. Conform standardului, provizioanele se deosebesc de alte datorii (de exemplu datorii către furnizori sau datorii atașate) prin incertitudinea existenta referitor la momentul stingerii obligației si mărimea viitoarei cheltuieli necesare pentru stingerea obligațiilor.

## B. Definiții

(528) **Provizioanele** reprezintă o datorie a cărei sumă și moment sunt incerte, care rezultă din evenimente anterioare, iar pentru stingerea cărora este probabil ca o ieșire de resurse să aibă loc; valoarea acestei ieșiri de resurse poate fi estimată în mod credibil.

(529) Banca poate determina dacă un eveniment este probabil, prin atribuirea unor probabilități specifice fiecărui rezultat potențial al acestui eveniment: un eveniment este considerat probabil dacă probabilitatea este mai mare de 50%; un eveniment este considerat posibil dacă probabilitatea este mai mică decât 50%.

(530) **Datoriile contingente** sunt:

a) obligații posibile care rezultă din evenimente trecute și a căror existență va fi confirmată doar de apariția sau de absența unui sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu sunt în totalitate controlate de entitate

Sau

b) obligații actuale apărute ca urmare a unor evenimente trecute, dar care nu sunt recunoscute deoarece:

- i. este improbabil ca pentru decontarea lor să fie necesare ieșiri de resurse incorporând beneficii economice
- ii. valoarea obligației nu poate fi evaluată suficient de fiabil
- iii. datoriile contingente se prezintă în notele care însoțesc situațiile financiare, dar nu se recunoaște provizion pentru acoperirea riscurilor asociate.

(531) **Activele contingente** sunt active posibile apărute ca urmare a unor evenimente trecute și a căror existență va fi confirmată numai de apariția sau de absența unui sau mai multor evenimente viitoare incerte, care nu sunt în totalitate controlate de entitate.

(532) Activele contingente nu se recunosc în bilanț și se prezintă în notele care însoțesc situațiile financiare când o intrare de beneficii economice este probabilă.

## C. Recunoașterea inițială

(533) Un provizion se recunoaște atunci când:

- a) Există o obligație prezentă (legală și constructivă) rezultată dintr-un eveniment trecut;
- b) Este probabil ca o ieșire de resurse financiare să fie necesară pentru stingerea obligației; și
- c) Valoarea provizionului se poate estima în mod credibil.

(534) Provizioanele sunt măsurate conform IAS 37 – prin corelarea 1 la 1 a evenimentului și provizionului asociat; se analizează fiecare caz în parte.

## D. Actualizare

(535) Atunci când Banca determină cea mai bună estimare pentru recunoașterea unui provizion, trebuie determinată și valoarea actualizată pentru acel provizion. Trebuie, așadar, să se țină cont de următorii parametri:

- a) Momentul apariției evenimentului de risc; și
- b) Rata de actualizare.

## E. Restructurare

(536) În ceea ce privește o posibilă restructurare a activității, se consideră că există o obligație constructivă și, deci, trebuie recunoscut un provizion atunci când:

- a) există un plan formal, detaliat pentru restructurare; și

b) demararea implementării planului de restructurare sau comunicarea principalelor caracteristici ale acestuia celor care vor fi afectați de procesul de restructurare a indus așteptări referitoare la restructurare celor care vor avea de suportat efectele restructurării

(537) În astfel de cazuri, cheltuiala necesară se va estima pe baza conținutului planului.

(538) În cazul în care Banca decide să implementeze un plan de restructurare (sau îi anunța, pe cei afectați, de principalele caracteristici ale planului) după sfârșitul perioadei contabile, intenția de a restructura se va prezenta în notele la situațiile financiare, însă nu se recunoaște provizion pentru restructurare.

(539) Provizioanele se vor revizui în conformitate cu DNI.

(540) Astfel, valoarea provizioanelor va fi actualizată, reflectând și trecerea timpului sau modificări în ratele de dobândă de la o perioadă la alta (pentru a reflecta cea mai bună estimare curentă). De asemenea, Banca trebuie să țină cont de orice evenimente apărute care ar putea genera modificări ale estimărilor (suma, momentul în timp, rata dobânzii etc.) de la momentul recunoașterii.

(541) În timp ce IAS 37 stabilește faptul că provizioanele sunt revizuite la fiecare dată de întocmire a situațiilor financiare și ajustate pentru a reflecta cea mai bună estimare curentă, acesta nu reglementează în mod explicit tratamentul ajustărilor. În consecință, aceste ajustări sunt tratate în conformitate cu IAS 8, punctul 36, care prevede că efectele modificărilor estimărilor sunt recunoscute prospectiv și incluse în profit sau pierdere pe măsura ce acestea apar.

(542) În detaliu, în cazul unor modificări ale estimărilor:

a) din valoarea pierderii așteptate, provizionul se ajustează prin contul de profit sau pierdere (creșterea rezultatelor pierderilor așteptate va fi reflectată ca și cheltuiala, în timp ce scăderea rezultatelor pierderilor așteptate va fi reflectată ca venit) la noua valoare;

b) din perioada de actualizare, în cazul în care Banca prevede că perioada în care provizionul va fi utilizat va crește sau scădea, provizionul se ajustează la noua valoare, iar diferența este recunoscută ca un câștig sau pierdere;

c) ratei de actualizare utilizate pentru a calcula provizionul inițial: valoarea datoriei se recalculează folosind noua rată de actualizare și ajustarea costurilor de împrumut pentru anii prezenți și viitori trebuie recunoscute în contul de profit sau pierdere.

#### F. Folosirea provizioanelor

(543) Un provizion se utilizează numai pentru cheltuielile pentru care a fost recunoscut inițial. În cazul în care nu mai este probabil ca o ieșire de resurse să fie necesară pentru stingerea obligației, atunci provizionul se deversează.

#### G. Prezentare

(544) IAS 37 impune ca Banca să prezinte o serie de informații privind compoziția provizioanelor, modificările survenite pe parcursul perioadei, efectele actualizării provizioanelor și modificări în rata de actualizare folosită, precum și indicii referitoare la momentul utilizării fiecărei dispoziții.

(545) Banca trebuie să prezinte următoarele informații privind modificările în fiecare clasă de provizioane:

a) Valoarea contabilă la începutul și sfârșitul perioadei;

b) Creșteri ale nivelului provizioanelor în timpul perioadei, inclusiv creșteri ale provizioanelor existente de la începutul perioadei, sumele folosite (scăderi ale provizioanelor), sume revărsate în timpul perioadei; și

c) creșterea în cursul perioadei a valorii actualizate care rezulta din trecerea timpului și efectul eventualelor modificări ale ratei de actualizare.

(546) Banca trebuie să prezinte, de asemenea, următoarele informații privind criteriile de estimare pentru fiecare clasă de provizioane:

a) o scurtă descriere a naturii obligației și a momentului preconizat a oricăror ieșiri de beneficii economice;

b) o indicație a incertitudinilor cu privire la valoarea sau momentul a acestor ieșiri;

c) valoarea rambursărilor viitoare preconizate, indicând valoarea activelor pentru care se estimează că se va primi rambursare.

## 17. CAPITAL SOCIAL, PRIME LEGATE DE CAPITAL ȘI REZERVE

(547) Aceste linii de „Capital și rezerve” din Situația Poziției Financiare conțin diferitele elemente de capital deținute de Banca.

(548) Sunt incluse aici următoarele:

- a) Capital social
- b) Rezultatul reportat

(549) **Capitalul social** reprezintă capitalul subscris, adică emis, și se recunoaște la valoarea nominală, minus capitalul subscris și neplătit.

(550) **Valoarea nominală** a capitalului social este prezentată pe o linie distinctă și retratarea capitalului social, dacă este cazul, pe o altă linie din Situația Poziției Financiare.

(551) **Primele legate de capital** reprezintă diferența (surplusul) dintre prețul de emisiune al acțiunilor și valoarea lor nominală.

(552) **Rezultatul reportat.** Banca va recunoaște toate elementele de venituri și cheltuieli din perioadă, în profit sau pierdere, cu excepția cazului în care alt standard IFRS impune sau permite alt mod. De asemenea, în conformitate cu IAS 8 va recunoaște elemente în afara contului de profit sau pierdere din perioada curentă, în următoarele cazuri: corectarea erorilor și efectul modificărilor politicilor contabile.

### Prezentare

(553) Cerințele de prezentare referitoare la capitalul social sunt:

- a) numărul de acțiuni emise și plătite integral, precum și acțiunile emise dar neplătite;
- b) valoarea nominală pe acțiune;
- c) o reconciliere între numărul de acțiuni existente la începutul și la sfârșitul perioadei;
- d) drepturile, preferințele și restricțiile aferente fiecărui tip de acțiune;
- e) acțiuni deținute de Banca sau entități asociate;
- f) acțiunile rezervate conformitate cu opțiuni și contracte de vânzare a acțiunilor, inclusiv condițiile și sumele aferente; și
- g) o reconciliere între soldul de la începutul și de la sfârșitul perioadei, pentru fiecare clasă de capitaluri și rezerve.



(554) Cerințele de prezentare a informațiilor pentru Rezultatul Reportat și Rezerve sunt următoarele:

- a) o reconciliere între soldurile de deschidere și de închidere
- b) modificările în profit sau pierdere și pentru fiecare componentă a altor elemente ale rezultatului global;
- c) tranzacțiile cu acționarii și o descriere a naturii și a scopului.

## 18. LEASING

(555) Banca aplică următoarea metodologie a contractelor de leasing, cu excepția imobilizărilor necorporale. Imobilizările necorporale se contabilizează în conformitate cu IAS 38 Imobilizări necorporale.

### A. Identificarea unui contract de leasing

(557) Un contract este, sau conține, un contract de leasing dacă acel contract acordă dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o anumită perioadă de timp în schimbul unei contravalori.

(558) Pentru a evalua dacă un contract transferă sau nu dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioadă de timp, banca trebuie să evalueze măsura în care, pe parcursul perioadei de utilizare, clientul deține concomitent:

- a) dreptul de a obține în esență toate beneficiile economice din utilizarea activului identificat și
- b) dreptul de a dispune cu privire la utilizarea activului identificat.

(559) Un activ este identificat, de regulă, prin specificarea explicită într-un contract. Totuși, un activ poate fi identificat și prin specificarea în mod implicit la momentul la care activul este pus la dispoziția clientului.

### Părți de active

(560) O parte din capacitatea unui activ este un activ identificat dacă este fizic distinct (de exemplu, un etaj dintr-o clădire).

(561) O capacitate sau altă parte dintr-un activ care nu este fizic distinctă (de exemplu, o parte din capacitatea unui cablu optic) nu este un activ identificat, cu excepția cazului în care aceasta reprezintă în esență toată capacitatea activului și, astfel, furnizează clientului dreptul de a obține în esență toate beneficiile economice în urma utilizării activului.

### Dreptul de a obține beneficii economice în urma utilizării

(562) Pentru a controla utilizarea unui activ identificat, un client trebuie să aibă dreptul de a obține în esență toate beneficiile economice în urma utilizării activului pe parcursul perioadei de utilizare (de exemplu, prin utilizarea exclusivă a activului pe parcursul acelei perioade).

(563) Atunci când evaluează dreptul de a obține în esență toate beneficiile economice din utilizarea unui activ, banca trebuie să aibă în vedere toate beneficiile economice care rezultă în urma utilizării activului care intră în sfera de aplicare a dreptului clientului de utilizare a activului.

(564) Banca trebuie să reevalueze dacă un contract este, sau include, un leasing doar dacă termenii și condițiile contractului se modifică.

### B. Recunoaștere și evaluarea leasing-ului în calitate de locatar

(565) La data începerii derulării, un locatar trebuie să recunoască un activ aferent dreptului de utilizare și o datorie care decurge din contractul de leasing.

(566) Banca a decis să nu recunoască ca și contracte de leasing următoarele tipuri de contracte:

a) contracte pe termen scurt (un contract de leasing care la data recunoașterii are o durată mai mică sau egală cu 12 luni și nu conține o opțiune de cumpărare sau prorogare automata) sau

b) contracte pentru care activul suport are o valoare mică (active a căror valoare este mai mică de 5000 \$ atunci când activul este nou)

(567) Banca recunoaște plățile de leasing asociate cu aceste tipuri de contracte ca și cheltuială pe durată contractului – și le reflectă în conturile de profit sau pierdere.

#### I. Evaluare inițială

##### Evaluarea inițială a activului aferent dreptului de utilizare

(568) La data începerii derulării, un locatar trebuie să evalueze la cost, activul aferent dreptului de utilizare.

(569) Costul activului aferent dreptului de utilizare trebuie să includă:

a) valoarea evaluării inițiale a datoriei care decurge din contractul de leasing;

b) orice plăți de leasing efectuate la data începerii derulării sau înainte de această dată, minus orice stimulente primite în cadrul contractului de leasing;

c) orice costuri directe inițiale suportate de către locatar; și

d) estimare a costurilor care urmează să fie suportate de către locatar pentru demontarea și îndepărtarea activului suport, pentru restaurarea locului în care este localizat acesta sau pentru aducerea activului suport la condiția impusă în termenii și condițiile contractului de leasing, cu excepția cazului în care aceste costuri sunt suportate pentru producerea stocurilor.

(570) Activul aferent dreptului de utilizare dintr-un contract de leasing într-o valută străină este recunoscut în valuta funcțională utilizând cursul de schimb definit de politica contabilă, valabil la data recunoașterii.

##### Evaluarea inițială a datoriei care decurge din contractul de leasing

(571) La data începerii derulării, un locatar trebuie să evalueze datoria care decurge din contractul de leasing la valoarea actualizată a plăților de leasing care nu sunt achitate la acea dată.

(572) Rata de actualizare aplicată pentru a calcula valoarea actualizată - cu excepția cazului în care contractul are alte prevederi - este rata de împrumut incrementală stabilită în conformitate cu metodologia OTP Group lunar pe țară.

(573) La data începerii derulării, plățile de leasing incluse în evaluarea datoriei care decurge din contractul de leasing cuprind următoarele plăți aferente dreptului de utilizare a activului suport pe durata contractului de leasing care nu sunt achitate la data începerii derulării:

a) plăți fixe (inclusiv plăți fixe în fond), minus orice stimulente de leasing de primit;

b) plăți variabile de leasing care depind de un indice sau de o rată, evaluate inițial pe baza indicelui sau a ratei de la data începerii derulării (un indice al prețului de consum, plăți corelate

cu o rată a dobânzii etalon (cum ar fi LIBOR) sau plăți care variază pentru a reflecta modificări ale ratelor de piață ale chiriilor);

c) sumele preconizate a fi plătibile de către locatar în baza unor garanții aferente valorii reziduale;

d) prețul de exercitare al unei opțiuni de cumpărare dacă locatarul are certitudinea rezonabilă că va exercita opțiunea;

e) plăți ale penalităților de reziliere a contractului de leasing, dacă durata contractului de leasing reflectă exercitarea de către locatar a unei opțiuni de reziliere a contractului de leasing.

(574) Plățile variabile de leasing care nu depind de un indice sau o rată dar depind de venituri sau de utilizare sunt considerate cheltuieli.

(575) Ca soluție practică, un locatar poate opta, în funcție de clasa de active suport, să nu separe alte componente decât cele de leasing de componentele de leasing, ci să contabilizeze, în schimb, fiecare componentă de leasing și orice alte componente asociate ca pe o singură componentă de leasing.

(576) Banca separă alte componente din contractele de leasing (ex. prime de asigurări, facturi de utilități) și le contabilizează în contul de profit sau pierdere.

(577) Plățile de leasing incluse în evaluarea datoriei de leasing nu conțin TVA (deductibil sau nedeductibil). TVA-ul se recunoaște ca alte cheltuieli.

(578) O entitate trebuie să determine durata contractului de leasing ca fiind perioada irevocabilă a unui contract de leasing, împreună cu:

a) perioadele acoperite de o opțiune de prelungire a contractului de leasing dacă locatarul are certitudinea rezonabilă că va exercita acea opțiune; și

b) perioadele acoperite de o opțiune de reziliere a contractului de leasing dacă locatarul are certitudinea rezonabilă că nu va exercita acea opțiune.

(579) Atunci când determină durata contractului de leasing și evaluează cât va dura perioada irevocabilă a contractului de leasing, o entitate trebuie să aplice definiția unui contract și să determine perioada în care contractul este executoriu.

(580) Un contract de leasing încetează a mai fi executoriu atunci când locatarul și locatorul au fiecare dreptul de a rezilia contractul de leasing fără permisiunea celeilalte părți, fără a suferi decât o penalizare nesemnificativă.

(581) În cazul contractelor de leasing cu durată determinate:

a) dacă locatarul nu are opțiune de extindere sau reziliere în conformitate cu contractul, durata contractului de leasing este termenul contractual;

b) dacă locatarul are opțiunea de reziliere sau extindere și este destul de sigur că locatarul va exercita această opțiune, termenul de leasing este termenul contractual, extins sau scurtat cu perioada bazată pe opțiunea

(582) Contractele cu durată nedeterminată conțin de obicei opțiuni de terminare. În cazul în care locatarul și locatorul au amândoi dreptul de a rezilia contractul în orice moment pe durata contractului de leasing, termenul de leasing care poate fi considerat executoriu este termenul de preaviz, astfel

Încât durata leasingului este egală cu perioada de preaviz a contractului în cazul de contracte intermediare și, de asemenea, de terțe părți.

(583) Datoria de leasing este contabilizată- în conformitate cu IAS 21 – în valuta contractului. La determinarea valutei contractuale, substanța este mai presus de formă, de exemplu: dacă plata de leasing este calculată în valuta în care plata ar trebui efectuată, dar plata de leasing este variabilă în funcție de cursul de schimb al altei valute, cea din urmă este considerată valută contractuală.

## II. Evaluare ulterioară

### Evaluarea ulterioară a activului aferent dreptului de utilizare

(584) După data începerii derulării, banca evaluează activul aferent dreptului de utilizare aplicând modelul bazat pe cost. Este un activ nemonetar (conform IAS 21.16), astfel încât nu se reevaluează ulterior.

(585) Activul aferent dreptului de utilizare dintr-un contract de leasing într-o valută străină este recunoscut în valuta funcțională utilizând cursul de schimb definit de politica contabilă, valabil la data recunoașterii.

(586) Banca aplică modelul bazat pe cost și trebuie să evalueze activul aferent dreptului de utilizare astfel:

- a) cost
- b) minus orice amortizare acumulată și
- c) minus orice pierderi din depreciere acumulate și
- d) ajustat în funcție de orice reevaluări ale datoriei care decurge din contractul de leasing.

(587) Activul aferent dreptului de utilizare este amortizat în mod linear:

a) de la data începerii derulării până la prima dată dintre sfârșitul duratei de viață utilă a activului aferent dreptului de utilizare și sfârșitul duratei contractului de leasing, cu excepția

b) În cazul în care contractul de leasing transferă dreptul de proprietate asupra activului suport la locatar până la încheierea duratei contractului de leasing sau costul activului aferent dreptului de utilizare reflectă faptul că locatarul va exercita o opțiune de cumpărare, locatarul trebuie să amortizeze activul aferent dreptului de utilizare de la data începerii derulării până la sfârșitul duratei de viață utilă a activului suport.

(588) Investiția în proprietăți aferente contractelor de leasing și activul aferent dreptului de utilizare se depreciază pe aceeași durată.

(589) Banca, în calitate de locatar aplică IAS 36 Deprecierea activelor pentru a determina dacă activul aferent dreptului de utilizare este depreciat și pentru a contabiliza orice pierdere din depreciere identificată.

### Evaluarea ulterioară a datoriei care decurge din contractul de leasing

(590) Datoria de leasing este un activ monetar (conform IAS 21.16)

(591) După data începerii derulării, valoarea datoriei care decurge din contractul de leasing este:

- a) Valoarea inițială a datoriei de leasing;
- b) Plus valoarea dobânzilor acumulate;
- c) Minus valoarea plăților efectuate
- d) Plus/minus valoarea ajustărilor rezultate din reevaluare sau modificări ale contractului de leasing precum și din reflectarea plăților de leasing fixe în fond revizuite

(592) Dobânda calculată asupra datoriei de leasing= soldul datoriei de leasing\* rata de actualizare

(593) Banca recunoaște în profit sau pierdere:

- a) dobânda aferentă datoriei care decurge din contractul de leasing;
- b) diferențele de curs de schimb pentru datoria de leasing aferentă contractelor de leasing în valută străină;
- c) plățile variabile de leasing care nu sunt incluse în evaluarea datoriei care decurge din contractul de leasing în perioada în care apare evenimentul sau contextul care declanșează acele plăți.

(594) Valoarea datoriei de leasing este modificată în cazul în care aceasta se reevaluează sau dacă leasingul se modifică.

(595) Dacă apare o modificare în plățile de leasing, datoria trebuie reevaluată.

(596) Un locatar trebuie să recunoască valoarea reevaluării datoriei care decurge din contractul de leasing ca o ajustare a activului aferent dreptului de utilizare.

(597) Totuși, dacă valoarea contabilă a activului aferent dreptului de utilizare este redusă la zero și are loc o reducere suplimentară în evaluarea datoriei care decurge din contractul de leasing, un locatar trebuie să recunoască orice valoare rămasă din reevaluare în profit sau pierdere.

### **C. Modificări ale contractului de leasing**

(598) Contabilizarea modificărilor contractului de leasing:

a) ca un leasing separat dacă:

- i. modificarea extinde obiectul contractului de leasing prin adăugarea dreptului de utilizare a unui sau mai multor active suport;
- ii. contravaloarea contractului de leasing crește cu o valoare proporțională cu prețul individual aferent extinderii obiectului contractului și cu orice ajustări adecvate ale prețului individual pentru a reflecta circumstanțele respectivului contract.

b) nu este contabilizată ca un leasing separat orice modificare care nu îndeplinește criteriile de mai sus. În acest caz:

- i. se reevaluează datoria care decurge din contractul de leasing prin actualizarea plăților de leasing revizuite, utilizând o rată de actualizare revizuită.
- ii. scăderea valorii contabile a activului aferent dreptului de utilizare pentru a reflecta rezilierea parțială sau totală a contractului de leasing pentru modificări ale leasingului care limitează obiectul contractului de leasing. Locatarul trebuie să recunoască în profit sau pierdere orice câștiguri sau pierderi asociate rezilierii parțiale sau totale a contractului de leasing.
- iii. efectuarea unei ajustări corespunzătoare asupra activului aferent dreptului de utilizare pentru toate celelalte modificări ale contractului de leasing.

### **D. Recunoaștere și evaluare a leasing-ului în calitate de locator**

(599) Un locator trebuie să clasifice fiecare din contractele sale de leasing fie ca leasing operațional, fie ca leasing financiar.

(600) Un contract de leasing este clasificat drept un leasing financiar dacă transferă în esență toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra unui activ suport.

(601) Un contract de leasing este clasificat drept leasing operațional dacă nu transferă în esență toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra unui activ suport.

#### Leasing operațional

(602) Obiectul contractului se înregistrează ca si activ, in categoria Mijloacelor Fixe. In plus, costurile directe inițiale suportate in negocierea si încheierea unui contract de leasing operațional (cum ar fi comisioanele, taxele juridice si costurile interne directe inițiale) sunt incluse in valoarea contabila a activului in leasing in bilanțul contabil.

(603) Costurile, inclusiv amortizarea, suportate pentru obținerea venitului din leasing, trebuie recunoscute ca si cheltuieli.

(604) Pentru a determina daca un activ dat in leasing este depreciat, Banca aplica IAS 36.

(605) Toate stimulentele date pentru obținerea unui contract nou sau reînnoirea unui contract existent de leasing operațional vor fi recunoscute agregat, ca o reducere a venitului din chirii pe perioada leasingului, liniar.

#### Leasing financiar

(606) Banca va recunoaște activele deținute sub leasing financiar in situațiile financiare si le va prezenta ca si creanțe la o valoare egala cu investiția neta in leasing.

(607) Venitul din leasing trebuie recunoscut pe baza unei rate de rentabilitate constanta, costurile directe inițiale reducând cuantumul venitului recunoscut pe durata contractului de leasing. Plățile de leasing aferente perioadei contabile, cu excepția costurilor serviciilor, se deduc din investiția bruta in leasing in vederea reducerii atât a principalului si a venitului financiar neîncasat.

#### **E. Data intrării în vigoare și tranziția**

(608) Banca aplica IFRS 16 pentru perioadele anuale de raportare care încep la 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date.

(609) Banca aplica IFRS 16 prin metoda retrospectiva modificata.

(610) In cazul contractelor de leasing clasificate anterior ca leasing operațional (aplicând IAS 17), la data de 1 ianuarie 2019 banca recunoaște:

- a) o datorie de leasing
  - i. la valoarea prezenta a plăților de leasing ramase,
  - ii. discount ate utilizând rata de împrumut incrementală;
- b) activul reprezentând dreptul de utilizare
  - i. la o valoare egala cu datoria din leasing,
  - ii. ajustata cu valoarea oricărei plăți in avans sau acumulate aferente respectivului contract de leasing recunoscute în situația poziției financiare înainte de 1 ianuarie 2019
  - iii. excluzând costurile directe inițiale.



(611) In cazul contractelor de leasing clasificate anterior ca leasinguri financiare (aplicând IAS 17) valoarea contabila a activului reprezentând dreptul de utilizare si a datoriei de leasing la 1 Ianuarie 2019 este valoarea contabila a activului si datoriei de leasing măsurate aplicând IAS 17.

## 19. SITUATIA CONTULUI DE PROFIT SI PIERDERI SI ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

### Venituri din dobânzi

(612) Aceasta linie din Situația Contului de Profit si Pierdere si a altor Elemente ale Rezultatului Global prezinta dobânda realizata si nerealizata (si comisioanele de natura dobânzii), adică preturile primite de partenerii băncii, ca utilizatori ai banilor, in schimbul utilizării de către aceștia a banilor Băncii.

(613) In conformitate cu IFRS 9 metoda dobânzii efective este metoda care amortizează orice taxe, plătite sau primite, costurile de tranzacție si alte prime sau reduceri pe durata de viață preconizata a instrumentului. „Metoda dobânzii efective este o metoda de calcul al costului amortizat al unui activ financiar (sau grup de active financiare) si de alocare a veniturilor din dobânzi pe perioada relevanta. Rata dobânzii efective este rata care actualizează exact viitoarele plăți sau încasări in numerar estimate prin durata de viață preconizata a instrumentului financiar sau, atunci când este cazul, o perioada mai scurta, la valoarea contabila neta a activului financiar”. La calcularea ratei dobânzii efective, Banca trebuie sa estimeze fluxurile de numerar luând in considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar (de exemplu, plata in avans, opțiuni call si alte opțiuni similare), dar nu trebuie sa ia in considerare pierderile viitoare din credit. Calculul include toate taxele si comisioanele plătite sau primite intre părțile contractuale care fac parte integranta din rata dobânzii efective, costurile de tranzacționare si alte prime sau reduceri

(614) Dobânzile sunt recunoscute pe baza contabilității de angajamente, folosind rata dobânzii efective.

(615) Veniturile din comisioane pentru servicii se înregistrează, pe baza existentei unor acorduri contractuale, in perioada in care au fost prestate serviciile.

(616) Identificarea exacta a costurilor de tranzacție (venituri) este de o importanta majora, deoarece acestea au impact asupra determinării costului amortizat si calcularea ratei dobânzii efective a fiecărei tranzacții, ceea ce face diferit de rata contractuala.

(617) Specific:

a) Prezenta unor costuri face ca valoarea actualizata a fluxurilor de numerar sa fie mai mare decât valoarea nominala, deci rata dobânzii efective pentru instrumentul contractual va fi mai mica decât rata contractuala;

b) Prezenta unor venituri face ca valoarea actualizata a fluxurilor de numerar sa fie mai mica decât valoarea nominala, deci rata dobânzii efective pentru instrumentul contractual va fi mai mare decât rata contractuala.

(618) In consecința, aceste componente ale veniturilor sunt recunoscute in contul de profit si pierdere prin ajustarea ratei de rentabilitate pentru fiecare tranzacție.

(619) Banca trebuie să recunoască venituri atunci când (sau pe măsură ce) aceasta îndeplinește o obligație de executare prin transferul unui bun sau al unui serviciu promis (adică un activ) către un client.

(620) În cazul activelor financiare care intră sub incidența unor legi, pentru perioada în care activul financiar este contestat și se consideră că Banca nu îndeplinește o obligație de transfer al unui serviciu către client, recunoașterea veniturilor din dobânzi este suspendată. Pentru creditele date în plată, calculul dobânzilor și recunoașterea veniturilor se reia în momentul în care creditul iese de sub incidența legii.

#### **Cheltuieli cu dobânzile**

(621) În această linie a Contului de Profit și Pierdere și Alte Elemente ale Rezultatului Global se prezintă dobânzile realizate și nerealizate (și alte comisioane de natura dobânzilor), adică prețul plătit de către Banca (în calitate de utilizator de bani) în schimbul folosirii resurselor financiare ale partenerilor săi.

(622) Acestea includ:

- a) Dobânzi la conturi curente și depozite ale băncilor
- b) Dobânzi, dobânzi penalizatoare și alte dobânzi aferente creditelor de la alte bănci
- c) Alte dobânzi plătite instituțiilor de credit (ex contracte repo)
- d) Dobânzi pentru depozitele de la clienți
- e) Dobânzi pentru obligațiuni și alte titluri emise de Banca
- f) Cheltuieli cu dobânzile pentru tranzacțiile cu instrumente derivate:
  - i. Tranzacții swap
  - ii. Contracte forward (FRA)

#### **Provizioane pentru depreciere pentru credite și plasamente**

(623) În această linie se prezintă provizioanele pentru pierderile așteptate calculate pentru activele financiare.

(624) Suma provizioanelor reprezintă diferența dintre valoarea contabilă și valoarea recuperabilă, care este reprezentată de valoarea actualizată a fluxurilor de numerar previzionate, inclusiv sume recuperabile din executarea garanțiilor; actualizarea se face folosind rata efectivă a dobânzii originare.

#### **Venituri altele decât din dobânzi**

##### *Venituri din taxe și comisioane*

(625) În această linie sunt incluse toate taxele și comisioanele care nu sunt recunoscute ca fiind de natura dobânzilor (așadar, nu se alocă pe linia veniturilor din dobânzi, folosind metoda ratei efective a dobânzii). Venitul se va măsura la valoarea justă a considerației primite sau de primit.

(626) Comisionul reprezintă o taxă percepută de Banca pentru executarea unei tranzacții. Taxele și comisioanele aferente activelor financiare și datorilor financiare sunt prezentate separat în situațiile financiare.

(627) Exemple de comisioane recunoscute pe această linie:

- a) Taxe și comisioane pentru credite (altele decât cele de natura dobânzilor, care sunt recunoscute conform metodei ratei dobânzii efective)

- b) Taxe si comisioane aferente depozitelor si tranzacțiilor cu numerar
- c) Venituri din tranzacțiile cu carduri, altele decât cele de natura dobânzilor (ex. Taxa pentru tranzacțiile la ATM, comisioanele pentru tranzacțiile inițiate la terminale POS, taxele de administrare a cardurilor, taxele de înlocuire a cardurilor, taxele pentru plăți întârziate etc.)
- d) Venituri din reclamații referitoare la tranzacțiile cu carduri
- e) Altele

*Venituri si pierderi din titluri, net*

(628) Veniturile / pierderile de capital de valori mobiliare includ modificarea valorii care apar in valoarea contabila a instrumentului, ajustarea valorii înregistrate in cursul evaluării la valoarea justa sau diferența dintre valoarea contabila si veniturile încasate sau de încasat la maturitatea instrumentului.

*Venituri si pierderi din conversia valutara*

(629) Câștigurile/pierderile din schimb valutar apărute in cursul funcționarii normale a Băncii este o diferența de schimb care rezulta din conversia unui anumit număr de unități ale unei monede într-o alta moneda la cursuri de schimb diferite.

*Venituri si pierderi din tranzacții imobiliare*

(630) Acestea includ venituri si cheltuieli (compensate intre ele), care urmează sa fie recunoscute in cursul activității legate de investiții imobiliare si proprietăți.

*Venituri din dividende si profit din entitățile asociate*

(631) Acestea includ valoarea dividendelor primite (de primit), din acțiunile in entități asociate si alte participații (titluri deținute in vederea tranzacționării si la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global). Dividendele sunt recunoscute atunci când este stabilit dreptul acționarului de a primi plata.

**Cheltuieli, altele decât cu dobânzi**

(632) Alte cheltuieli, in afara celor de natura dobânzilor, includ:

- a) Cheltuieli cu taxe si comisioane (altele decât cele de natura dobânzilor)
- b) Pierderi din schimburile valutare
- c) Pierderi din titluri, net
- d) Pierderi din tranzacții imobiliare
- e) Alte cheltuieli operaționale (Provizioane pentru riscuri rezultând din litigii, provizioane pentru titluri, alte active etc.)
- f) Alte costuri administrative (salarii si taxe aferente, utilități, posta si telecomunicații, chirii etc.)

**20. TRANZACTII IN VALUTA**

(633) Tranzacțiile in valuta se înregistrează in moneda funcționala, aplicând cursul de schimb valutar spot dintre moneda funcționala si moneda tranzacției, la data tranzacției.

**Elemente monetare:**

(634) La data bilanțului toate elementele monetare in valuta sunt convertite folosind cursul de închidere. Diferențele de schimb de la conversia elementelor monetare la cursuri diferite de cele la

care au fost înregistrate inițial sau raportate în situațiile financiare anterioare sunt recunoscute ca venituri sau cheltuieli ale perioadei, cu excepția investiției nete într-o entitate din străinătate.

(635) Diferențele de curs valutar ce apar cu ocazia decontării elementelor monetare sau a convertirii elementelor monetare la cursuri diferite fata de cele la care au fost convertite la recunoașterea inițială pe parcursul perioadei sau în situațiile financiare anterioare trebuie recunoscute în profit sau pierdere în perioada în care apar, cu excepția celor descrise mai jos (a se vedea mai jos).

(636) Diferențele de schimb apărute la un element monetar care face parte din investiția neta a unei entități raportoare într-o operațiune din străinătate trebuie recunoscute în profit sau pierdere în situațiile financiare separate ale entității raportoare sau în situațiile financiare individuale ale operațiunii din străinătate, după cum este cazul. În situațiile financiare care includ operațiunea din străinătate și entitatea raportoare (de exemplu, situațiile financiare consolidate atunci când operațiunea din străinătate este o sucursală), astfel de diferențe de schimb trebuie recunoscute inițial într-o componentă separată a capitalurilor proprii și recunoscute ca profit sau pierdere la cedarea investiției nete.

#### Elementele nemonetare

(637) La data bilanțului, toate elementele nemonetare care sunt evaluate la cost istoric într-o monedă străină sunt convertite folosind cursul de schimb de la data tranzacției.

(638) La data bilanțului, toate elementele nemonetare care sunt evaluate la valoarea justă într-o monedă străină se convertesc folosind cursurile de schimb de la data la care a fost determinată valoarea justă (de exemplu, la data bilanțului).

(639) Atunci când un câștig sau o pierdere pentru un element nemonetar este recunoscut/(a) direct în capitalurile proprii, orice componentă de schimb a celui câștig sau pierdere trebuie să fie recunoscute direct în capitalurile proprii. Pe de altă parte, atunci când un câștig sau o pierdere pe un element nemonetar este recunoscut/(a) în profit sau pierdere, orice componentă de schimb a celui câștig sau pierdere trebuie recunoscute în profit sau pierdere.

## **21. TRANZACȚII CU PARTI AFILIATE**

(640) Prezentarea informațiilor privind părțile afiliate este reglementată de IAS 24 și Instrucțiunea Nr. I\_000335 cu privire la identificarea, monitorizarea persoanelor afiliate și tranzacțiilor cu persoanele afiliate, care prevede prezentarea părților afiliate și a tranzacțiilor cu părțile afiliate. Banca își desfășoară activități cu sucursale, asocieri în participație și entități asociate. Cu toate că IASB considera că aceste circumstanțe ca o caracteristică normală a comerțului și de afaceri, aceste tranzacții ar putea avea un efect semnificativ asupra profitului sau pierderii și asupra situației financiare a Băncii. De multe ori, părțile afiliate pot încheia tranzacții pe care părțile neafiliate nu le-ar fi încheiat, sau în condiții pentru care alt partener nu ar fi fost acceptat.

(641) De asemenea, tranzacțiile între părțile afiliate pot fi încheiate la niște preturi pe care părțile neafiliate nu le-ar fi acceptat. De exemplu, tranzacțiile între părți afiliate sunt adesea efectuate la preturi considerabil diferite (deci, nu sunt comparabile) fata de cele de tranzacții similare în condiții normale de piață. Mai mult decât atât, creditele sunt acordate la rate ale dobânzii diferite de cele ale pieței. Prin urmare, obiectivul IAS 24 este acela de a se asigura că situațiile financiare ale Băncii să conțină informațiile necesare pentru a atrage atenția asupra posibilității ca poziția sa financiară și profitul sau pierderea să fi fost afectate de existența părților afiliate și de tranzacțiile și soldurile cu astfel de părți.

Definiția părților afiliate

(642) Conform IAS 24, se considera ca o entitate este afiliata daca:

- a) O persoană sau un membru apropiat al familiei persoanei este afiliat unei entități raportoare dacă persoana respectivă:
- i. deține controlul sau controlul comun al entității raportoare;
  - ii. are o influență semnificativă asupra entității raportoare; sau
  - iii. face parte din personalul-cheie din conducerea entității raportoare sau din conducerea unei societăți-mamă a entității raportoare.
- b) O entitate este afiliată unei entități raportoare dacă satisface una din următoarele condiții:
- i. entitatea și entitatea raportoare fac parte din același grup (ceea ce înseamnă că fiecare societate-mamă, sucursală sau sucursală-membră este afiliată celorlalte entități);
  - ii. o entitate este o entitate asociată sau o asociere în participație a celeilalte entități (sau o entitate asociată sau o asociere în participație a unei entități membre a unui grup din care face parte și cealaltă entitate);
  - iii. ambele entități sunt asocieri în participație ale aceleiași părți terțe;
  - iv. o entitate este o asociere în participație a unei terțe părți iar cealaltă entitate este o entitate asociată părții terțe;
  - v. entitatea este un plan de beneficii post angajare în beneficiul salariaților entității raportoare sau ai unei entități afiliate entității raportoare. Dacă entitatea raportoare în sine este un asemenea plan, angajatorii care finanțează planul sunt, de asemenea, afiliați entității raportoare;
  - vi. entitatea este controlată sau controlată în comun de către o persoană definită la p. (a);
  - vii. o persoană identificată la punctul (a) (i) are o influență semnificativă asupra entității sau face parte din personalul-cheie din conducerea entității (sau din conducerea unei societăți-mamă a entității).

(643) Pe baza celor de mai sus, trebuie remarcat faptul ca, in conformitate cu IAS 24, personalul cheie de conducere sunt acele persoane care au autoritatea si responsabilitatea pentru planificarea, conducerea si controlul activităților entității, in mod direct sau indirect, inclusiv orice director (executiv sau in alt mod) a acestei entități. Controlul este puterea de a guverna politicile financiare si operaționale ale unei entități, astfel încât sa se obțină beneficii din activitățile sale, in timp ce controlul in comun este partajarea convenita prin contract a controlului asupra unei activități economice. Influenta semnificativa este capacitatea de a participa la deciziile privind politicile financiare si operaționale ale unei entități, dar nu este un control asupra acestor politici. Influenta semnificativa poate fi dobândita prin cota de proprietate, statut sau prin contract. Cu toate acestea, IAS 24 precizează ca, atunci când se apreciază existenta unei relații cu părți afiliate, atenția trebuie îndreptată spre fondul relației si nu doar forma juridica.

(644) In conformitate cu IAS 24, relațiile dintre Banca si sucursale trebuie prezentate indiferent daca au existat sau nu tranzacții intre acele părți afiliate.

(645) Banca trebuie sa prezinte:

- a) Numele societății mama si al ultimei societăți care controlează (daca aceasta este diferita);
- b) Relațiile existente;

c) In cazul in care nici societatea-mama a entității si nici partea care controlează in ultima instanța nu produc situații financiare disponibile pentru uzul public, numele următoarei societăți-mama, care face acest lucru trebuie, de asemenea, sa fie prezentat. Cu alte cuvinte, Banca trebuie sa prezinte întotdeauna primul părinte al grupului, care întocmește situațiile financiare consolidate pentru uz public.

(646) In conformitate cu IAS 24, o entitate trebuie sa prezinte compensare personalului cu funcții cheie de execuție in total si pentru fiecare dintre următoarele categorii:

a) **beneficiile pe termen scurt alesalariaților.** Aceasta categorie include salarii, salarii si contributii la asigurarile sociale de stat, concediul anual platit si concediul medical platit, participarea la profit si prime (daca se platesc in termen de douasprezece luni de la sfarsitul perioadei) si beneficii nemonetare (cum ar fi asistenta medicala, locuinte, masini si bunuri gratuite sau subventionate sau servicii) pentru salariații actuali;

b) **beneficii post-angajare.** Aceasta categorie include pensii, asigurări de viață post angajare si asistenta medicala post angajare;

c) **alte beneficii pe termen lung.** Aceasta categorie include concedii sabatice, jubilee sau alte beneficii legate de vechimea in serviciu, beneficii pentru invaliditate pe termen lung, participarea la profit si prime de plătit douasprezece luni sau mai mult după încheierea perioadei in care salariații prestează serviciul aferent si compensații amânate plătite de douasprezece luni sau mai mult după încheierea perioadei in care sunt câștigate;

d) **beneficii de terminare si**

e) **plăți pe baza de acțiuni.** Aceasta categorie include, in plus fata de acțiuni, tranzacții cu plata pe baza de acțiuni decontate in acțiuni, prin urmare, opțiunile pe acțiuni sau alte instrumente de capitaluri proprii oferite salariaților la o valoare mai mica decat valoarea justa la care aceste instrumente nu ar fi fost oferite unui tert, sau plati banesti a caror valoare va depinde de pretul viitor pe piata al actiunilor emise de entitatea care intocmeste situatiile financiare.

(647) Daca au existat tranzacții intre părțile afiliate, Banca trebuie sa prezinte natura relației dintre părțile afiliate, precum si informații privind tranzacțiile. La un nivel minim, prezentările de informații trebuie sa includă:

a) valoarea tranzacțiilor;

b) valoarea soldurilor si termenii acestora si condițiile, inclusiv daca acestea sunt garantate, si natura contraprestației care urmează sa fie furnizate in decontare, precum si detalii cu privire la garanțiile date sau primite;

c) provizioane pentru credite îndoelnice; si

d) cheltuiala recunoscuta in timpul perioadei in ceea ce privește creditele neperformante sau îndoelnice datorate de părțile afiliate.

(648) Aceste informații se prezinta separat pentru fiecare dintre următoarele categorii:

a) societatea-mama;

b) entitățile care dețin controlul comun sau o influenta semnificativa asupra entității;

c) **subsidiare;**

d) asociați;

e) asocieri in participatie in care entitatea este asociata;

f) personalul cheie de conducere al entității sau societății-mama; si

h) alte părți afiliate.



(649) Clasificarea sumelor de plătit și de primit de la, părțile afiliate în diferite categorii este o extensie a cerințelor de prezentare din IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare” pentru informații care urmează să fie prezentate fie în bilanț, fie în note. Următoarele sunt exemple de tranzacții care sunt prezentate în cazul în care acestea sunt cu o parte afiliată: credite acordate; linii de finanțare primite; depozite la / de la; achiziții sau vânzări de bunuri; achiziții sau vânzări de proprietăți și alte active; prestarea sau primirea de servicii; dobânzile plătite / primite; stingerea datoriilor, etc.

(650) Elementele de natura similară pot fi prezentate agregat, cu excepția cazului în care prezentarea separată este necesară pentru o înțelegere a efectelor tranzacțiilor cu părțile afiliate asupra situațiilor financiare ale Băncii.

Totodată, Banca va asigura încheierea tranzacțiilor cu persoanele abilitate în conformitate cu prevederile legale și DNI.

## 22. VALOAREA JUSTA

### A. Definiții

(651) FRS 13 stabilește o singură definiție a valorii juste în scopuri de raportare financiară, oferă un cadru pentru aplicarea acestei definiții, și cere numeroase prezentări de informații cu privire la utilizarea evaluărilor la valoarea justă în situațiile financiare.

(652) Definiția valorii juste din IFRS 13 se bazează pe noțiunea de „preț de ieșire”, care cuprinde următoarele concepte-cheie:

a) Valoarea justă este prețul la care se vinde un activ sau se transferă un pasiv, și, prin urmare, reprezintă un preț de ieșire, nu este un preț de intrare.

b) Prețul de ieșire pentru un activ sau pasiv este conceptual diferit de prețul tranzacției (un preț de intrare). În timp ce prețul de intrare și de ieșire pot fi identice în multe situații, prețul tranzacției nu se presupune a reprezenta valoarea justă a unui activ sau a unei datorii la recunoașterea sa inițială.

c) Valoarea justă este un preț de ieșire în piața principală, adică piața cu cel mai mare volum și nivelul de activitate. În absența unei piețe principale, se presupune că tranzacția va avea loc în piața cea mai avantajoasă. Aceasta este piața pe care ar maximiza valoarea pe care ar fi primit pentru a vinde un activ sau de a minimiza suma care ar fi plătită pentru a transfera o datorie, luând în considerare costurile de transport și de tranzacție considerabile. În ambele cazuri, Banca trebuie să aibă acces la piața la data evaluării.

d) Valoarea justă este o măsurare bazată pe piață, nu este o evaluare specifică Băncii. Atunci când determină valoarea justă, conducerea utilizează ipotezele pe care participanții de pe piață le-ar utiliza la stabilirea prețului activului sau datoriei.

e) Evaluările de valoare justă nu trebuie ajustate pentru costurile de tranzacție.

(653) Informații pe Nivele:

Level 1 (Nivel 1) (L1) - prețurile cotate (neajustate) pe piețele active pentru active sau datorii identice pe care entitatea le poate accesa la data evaluării.

Level 2 (Nivel 2) (L2) - Informații, altele decât prețurile cotate incluse în nivelul 1 care sunt observabile pentru active sau datorii, fie direct, fie indirect.

Level 3 (Nivel 3) (L3) - informații neobservabile pentru activ sau datorie.

(654) Elementul pentru care este determinata valoarea justa poate fi un singur activ sau pasiv, cum ar fi un instrument derivat sau o parte într-o entitate tranzacționată public sau poate fi un grup de active (de exemplu, un portofoliu de creanțe), grup de pasive (de exemplu, un portofoliul de depozite) sau a unui grup de active si pasive (de exemplu, o unitate generatoare de numerar, o afacere sau un grup de active, care este deținut în vederea vânzării).

(655) În cazul în care există o piață principală, trebuie să fie utilizat prețul pe această piață, fie direct, fie ca o informație primară într-o tehnică de evaluare. IFRS 13 nu permite utilizarea prețului de pe piața cea mai avantajoasă în cazul în care un preț de pe piața principală este disponibil; Prin urmare, nu este necesar să se efectueze o căutare exhaustivă a tuturor piețelor posibile pentru a identifica piața principală (sau, în absența unei piețe principale, piața cea mai avantajoasă). Cu toate acestea, toate informațiile care sunt disponibile în mod rezonabil ar trebui să fie luate în considerare, iar baza concluziilor trebuie să fie documentată.

(656) Există o prezumție în standard: piața în care Banca tranzacționează în mod normal sau își desfășoară activitatea este considerată piața principală sau cea mai avantajoasă, cu excepția cazului în care există dovezi contrare.

(657) Conceptul cheie aici este faptul că standardul impune Băncii să se pună în locul unui participant la piață și să excludă orice factori specifici Băncii care ar putea influența prețul pe care Banca este dispusă să-l accepte în vânzarea unui activ sau să fie plătită în transferul unei datorii.

(658) De exemplu, caracteristicile relevante ale unui activ ar putea include sau se refera la:

- a) Condiția și localizarea activului; și
- b) Restricții, dacă este cazul, cu privire la vânzarea sau utilizarea activului.

(659) În tehnicile de evaluare folosite, Banca trebuie să maximizeze utilizarea de intrări observabile relevante și să minimizeze utilizarea datelor neobservabile. De exemplu, în cazul în care un preț cotat este disponibil pentru un anumit bun, acest preț trebuie să fie utilizat în locul unei ipoteze specifice entității cu privire la preț.

## **23. BENEFICIILE SALARIAȚILOR**

(660) Beneficiile salariaților sunt toate formele de contraprestații acordate de Banca în schimbul serviciilor prestate de către salariați.

(661) Acestea pot fi împartite în:

a) Beneficii ale salariaților pe termen scurt (altele decât compensațiile pentru încetarea contractului și beneficiile de împărțire a profitului) care sunt scadente integral în termen de douăsprezece luni de la încheierea perioadei în care salariații prestează serviciul aferent. Ele sunt recunoscute în întregime în contul de profit pe măsura ce se acumulează (pe baza contabilității de angajamente)- această categorie include, de asemenea, prime de producție și de performanță și ore suplimentare;

b) Beneficii post-angajare, care sunt plătibile după terminarea contractului de muncă. Ele sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe măsura ce se acumulează (pe baza contabilității de angajamente).

c) Alte beneficii ale salariaților pe termen lung, care sunt scadente integral în termen de douăsprezece luni de la sfârșitul perioadei în care salariații prestează serviciul aferent.

## **A. Definiții**

(662) Standardul contabil aplicabil este IAS 19, care definește beneficiile salariaților ca toate formele de contraprestații acordate de Banca în schimbul serviciului prestat de salariați sau în cazul încetării contractului de muncă. În acest scop, trebuie subliniat faptul că definiția angajatului include, în plus față de angajații salariați (cu excepția contractelor de agent), de asemenea, directori și alți membri ai personalului cheie din conducere.

(663) Beneficiile salariaților includ cele oferite:

a) în baza unor planuri sau acorduri oficiale între Banca și salariații individuali, grupuri de salariați sau reprezentanți ai acestora;

b) prin practici neoficiale care generează o obligație implicită. Practicile neoficiale generează o obligație implicită atunci când Banca nu are o altă alternativă realistă decât să plătească beneficiile salariaților. Un exemplu de obligație implicită este atunci când o modificare a practicilor neoficiale ale Băncii ar cauza daune inacceptabile relației acesteia cu salariații.

### **Beneficii pe termen scurt**

(664) Beneficiile pe termen scurt sunt costurile pe care Banca preconizează să le suporte în termen de douăsprezece luni de la sfârșitul perioadei în care salariații prestează serviciul aferent, altele decât compensațiile pentru încetarea contractului. Beneficiile pe termen scurt includ elemente cum ar fi:

a) retributii, salarii și contribuții la asigurările sociale;

b) concediul de odihnă anual plătit și concediul medical plătit atunci când se preconizează că absentele vor avea loc în termen de douăsprezece luni de la sfârșitul perioadei în care salariații prestează serviciul aferent;

c) participări la profit și prime de plătit în termen de douăsprezece luni de la sfârșitul perioadei în care salariații prestează serviciul aferent; și

d) beneficii nemonetare (precum asistența medicală, locuința, mașinile și bunurile sau serviciile gratuite sau subvenționate) pentru salariații actuali.

### **Beneficii la încheierea activității**

(665) Beneficiile la încheierea activității sunt beneficii ale salariaților care se plătesc ca urmare a deciziei fie a Băncii de a desface contractul de muncă al unui salariat înainte de data normală de pensionare sau a deciziei unui salariat de a accepta în mod voluntar disponibilizarea în schimbul acelor beneficii.

(666) Banca poate recunoaște o datorie și o cheltuială aferente beneficiilor de terminare a contractului la prima dată din următoarele:

a) Data la care Banca nu mai poate retrage oferta pentru acele beneficii

b) Data la care Banca recunoaște costurile de restructurate care intra sub incidența IAS 37 și care implică plata beneficiilor pentru terminarea contractului de muncă

### ***Beneficii pe termen scurt***

#### **Recunoașterea inițială**

(667) Tratatamentul beneficiilor pe termen scurt ale salariaților, de obicei, nu prezintă nici un fel de complicații, deoarece nu sunt necesare ipoteze actuariale pentru a determina valoarea obligației și costurile aferente (nu sunt generate profituri sau pierderi actuariale). În plus, obligațiile de a oferi beneficii pe termen scurt nu sunt actualizate.

(668) Beneficiile **salariaților** sunt acumulate pe baza serviciului prestat și sunt direct corelate cu perioada de angajare. Prin urmare, Banca trebuie să recunoască costul preconizat al acestor beneficii în cazul în care un **salariat** a prestat un serviciu, indiferent dacă au fost plătite prestații în perioada în care a fost prestat serviciul (principiul contabilității de angajamente (Accrual)).

(669) Banca poate compensa **salariații** pentru absente din diferite motive, inclusiv concedii, invalidități pe termen scurt și boli, maternitate sau paternitate, îndeplinirea datoriei de jurat și a serviciului militar. Dreptul la absente compensate se împarte în două categorii:

- a) prin cumulare (de ex., vacanțele); și
- b) prin necumulare (nu fac subiectul contabilității de angajamente (accrual)- cum ar fi concedii medicale, concedii de maternitate, serviciul militar etc.)

(670) Absentele compensate cumulate sunt acelea care sunt reportate și pot fi folosite în perioade viitoare, dacă nu se utilizează în întregime dreptul aferent perioadei curente. Absentele compensate cumulate pot fi fie legitime, (cu alte cuvinte, la plecarea din Banca **salariații** au dreptul la o plată în numerar pentru dreptul nefolosit), fie nelegitime (când **salariații** nu au dreptul la plecare la o plată în numerar pentru dreptul nefolosit).

(671) Când **salariații** prestează un serviciu care le crește dreptul la absente viitoare compensate, apare o obligație. Obligația există și este recunoscută chiar dacă absentele compensate sunt nelegitime, deși posibilitatea ca **salariații** să poată pleca înainte de a folosi dreptul cumulat legitim afectează evaluarea respectivei obligații.

(672) Absentele compensate necumulate nu sunt reportate: ele expiră, dacă nu se face uz în întregime de dreptul aferent perioadei curente și nu dau dreptul **salariaților** la o plată în numerar pentru dreptul nefolosit, la plecarea din entitate.

#### *Planuri privind participarea la profit și prime*

(673) Banca are o obligație efectivă numai în cazul în care nu are nici o altă alternativă realistă decât să efectueze plățile. În conformitate cu unele planuri de participare la profit, **salariații** primesc o cota din profit doar dacă rămân în Banca pentru o anumită perioadă. Astfel de planuri creează o obligație implicită pe măsura ce **salariații** prestează servicii care duc la creșterea sumei care trebuie plătită în cazul în care acestea rămân în funcțiune până la sfârșitul perioadei specificate.

(674) În concluzie, momentul recunoașterii inițiale a stimulentei sau a primelor corespunde cu momentul în care **salariații** îndeplinesc condițiile acordului cu Banca sau, în cazul bonusurilor bazate pe productivitate, momentul în care a fost depășit pragul minim.

#### Măsurarea inițială

(675) Banca trebuie să recunoască valoarea neactualizată a beneficiilor pe termen scurt ale **salariaților** preconizată a fi plătită angajatului în schimbul serviciului prestat:

- a) ca datorie, după deducerea oricărei sume deja plătite. În cazul în care suma deja plătită depășește valoarea neactualizată a beneficiilor, Banca trebuie să recunoască excesul ca și activ, în măsura în care plata anticipată va conduce, de exemplu, la o reducere a plăților viitoare sau la o rambursare;

- b) ca o cheltuiala, cu exceptia cazului in care un alt standard prevede sau permite includerea beneficiilor in costul activului.

(676) In general, Banca trebuie sa estimeze costul beneficiilor pe termen scurt alesalariilor, la sfarsitul perioadei, in conformitate cu dovezile obiective disponibile.

(677) Banca trebuie sa evalueze costul prestatilor, cum ar fi absente compensate ca suma suplimentara pe care Banca se asteapta sa plateasca ca rezultat al dreptului nefolosit care sa acumulat la data bilantului. De exemplu, Banca recunoaste o suma de plata pentru concediu neutilizat in "Alte datorii", in conformitate cu estimarea mediei pentru salarii in cursul perioadei curente.

(678) Banca poate face o estimare fiabila a obligatiilor sale legale sau constructive in cadrul unui plan de impartire a profiturilor (profit-sharing) si/ sau a unui plan de bonus atunci cand:

- a) termenii oficiali ai planului contin o formula de determinare a valorii beneficiului;
- b) Banca determina sumele care trebuie platite inainte ca situatiile financiare sa fie autorizate pentru emitere sau autorizeaza extinderea stimulentei inainte de aprobarea situatiilor financiare; sau
- c) practica anterioara ofera dovezi clare cu privire la valoarea obligatiei implicate a entitatii.

(679) Intrucat obligatia rezulta din serviciul prestat de angajat si nu dintr-o tranzactie cu actionarii, Banca recunoaste costul planurilor de participare la profit si prime nu ca o distribuire a profitului, ci ca o cheltuiala. In plus, in cazul in care la profit si prime de plati nu sunt scadente integral in termen de douasprezece luni de la incheierea perioadei in care salarii presteaza serviciul aferent, aceste plati sunt considerate alte beneficii pe termen lung alesalariilor.

#### Masurare ulterioara

(680) Dupa recunoasterea initiala, Banca trebuie sa recunoasca datoriile pentru beneficiile salariilor pe termen scurt, la fiecare data a bilantului, considerand:

- a) suma platita efectiv salariilor;
- b) sumele care se acumuleaza pentru beneficii, de-a lungul perioadei de angajare, pentru serviciile prestate in cursul noii perioade contabile;
- c) modificari in estimarea beneficiilor.

(681) In ceea ce priveste ultimul dintre componentele de mai sus, Banca revizuieste estimarile anual, pe baza informatiilor disponibile. De exemplu, o modificare a ratelor de fluctuatie a salariilor fata de estimarea initiala ar putea avea un impact asupra valorii platilor in cadrul planurilor de participare la profit si prime.

#### ***Beneficii la incheierea activitatii***

(682) Beneficiile la incheierea activitatii consta in principal in planurile de disponibilizare care se aplica cazurilor de demisie voluntara, in cadrul careia un salariat sau grup de salarii adera la acordurile sindicale pentru a avea acces la ceea ce sunt denumite "fonduri de solidaritate", si planuri de incheiere a activitatii, care apar atunci cand un angajator decide in mod unilateral sa puna capat ocuparii fortei de munca. Beneficiile de terminare a apelurilor sunt de obicei plati forfetare, dar uneori includ de asemenea:

- a) majorarea beneficiilor de pensionare sau a altor beneficii postangajare, fie indirect, printr-un plan de beneficii ale salariilor sau direct;

b) salariu pana la sfarsitul unei perioade de preaviz specificate, in cazul in care angajatul nu mai presteaza niciun serviciu ulterior care aduce beneficii economice entitatii.

#### Recunoasterea initiala-beneficii la incheierea activitatii

(683) Evenimentul care genereaza recunoasterea in contabilitate a beneficiilor este incetarea activitatii, si nu serviciul prestat desalariat.

#### Masurarea initiala

(684) Evaluarea initiala a beneficiilor de terminare trebuie efectuata luand in considerare urmatoarele elemente ale planului de concediere:

- a. numarul **salariaților** care se preconizeaza ca vor accepta oferta;
- b. perioada in care beneficiile vor fi furnizate **salariaților**.

(685) Pe baza criteriilor de mai sus, masurarea initiala poate fi determinata in mod unilateral de catre Banca pentru planurile de terminare; in cazul planurilor de concediere voluntara, numarul de **salariați** care sunt de asteptat sa beneficieze de indemnizatia oferita de Banca trebuie sa fie estimat de catre Banca. In cazul in care exista o incertitudine cu privire la numarul de **salariați** care vor accepta o oferta de compensatii pentru incetarea contractului, se va recunoaste o datorie contingenta, asa cum este definita de IAS 37.

#### Masurare ulterioara

(686) Banca va efectua o examinare anuala pentru a stabili daca provizioanele constituite anterior reflecta cea mai buna estimare curenta si va face orice ajustari necesare, acolo unde este cazul.

#### Recunoasterea in contul de profit sau pierdere

(687) Banca trebuie sa recunoasca totalul net al urmatoarelor valori in profit sau pierdere, facand exceptie in masura in care un alt standard prevede sau permite includerea acestora in costul unui activ:

- a) costul serviciului curent;
- b) costul dobanzii;
- c) rentabilitatea preconizata a oricaror active ale planului si a oricaror drepturi de rambursare;
- d) castiguri si pierderi actuariale, asa cum sunt prevazute in conformitate cu politica contabila a entitatii;
- e) costul serviciilor anterioare;
- f) efectul oricaror reduceri sau decontari.

(688) Orice costuri ale beneficiilor postangajare incluse in costul altor active (de exemplu, in constructia de bunuri si echipamente) includ proportia adecvata a componentelor enumerate mai sus.

**Aprobator: Consiliul Băncii**

**Departamentul responsabil: Divizia Financiara**

**Autorul: Lilia Bacioi**



**Subdiviziunile și persoanele care au avizat documentul:**

| Subdiziunea                                        | Sef subdiviziune     | Persoana care a avizat |
|----------------------------------------------------|----------------------|------------------------|
| Departamentul Legalitate și Guvernanta Corporativa | Sergiu Visterniceanu | Tatiana Novicov        |
| Departamentul Conformitate                         | Andrei Jalba         | Alexandru Maslov       |
| Departamentul Risc Operațional                     | Olga Tulum           | Diana Albot            |

Versiunea documentului: 07

Data intrării în vigoare: peste 5 zile lucrătoare de la data aprobării

**Documente de referință:**

- Standarde Internationale de Raportare Financiara;
- Standarde Internationale de Contabilitate;
- Interpretari elaborate de Comitetul pentru Interpretarea Standardelor Internationale de Raportare Financiara (IFRIC);
- Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017;
- Codul fiscal al Republicii Moldova nr. Nr. 1163 /1997

**Clasificare: SUPORT, FINANTE****Documentul abrogat: POLITICI CONTABILE Nr. A\_000677\_06 ale OTP Bank S.A. pentru anul 2025 aptobate prin PV/CB/23.2024 din 16.12.2024**